

Jaarverantwoording 2022

Stichting Bartiméus Onderwijs

INHOUDSOPGAVE		Pagina
1	Jaarverslag	1
1.a	Bestuursverslag	2
1.b	Verslag van de raad van toezicht	127
2	Jaarrekening	144
2.1	Balans per 31 december 2022	145
2.2	Winst- en verliesrekening over 2022	147
2.3	Kasstroomoverzicht over 2022	148
2.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	149
2.5	Toelichting op de balans per 31 december 2022	153
2.7	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2022	157
2.8	Vaststelling en goedkeuring	160
3	Overige gegevens	161
3.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	162
3.2	Nevenvestigingen	162
3.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	163

1 JAARVERSLAG

Bartiméus :

Jaardocument

Bartiméus 2022

Bestuursverslag
Bartiméus Onderwijs

Zeist, 25 mei 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Het bestuur van de instelling	4
1.1. Profiel	5
1.2. Organisatie	10
2. Verantwoording beleid	19
2.1. Onderwijs & kwaliteit	19
2.2. Personeel & professionalisering	41
2.3. Huisvesting & facilitair	47
2.4. Financieel beleid	49
2.5. Continuïteitsparagraaf	52
3. Verantwoording financiën	58
3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	58
3.2. Staat van baten en lasten & balans	60
3.3. Financiële positie	65
Bijlage 1 - Organogram Bartiméus	68
Bijlage 2 - Managementstatuut Bartiméus Onderwijs	69
Bijlage 3 - Jaarverslag Medezeggenschapsraad 2022	81
Bijlage 4 - Uitstroomgegevens leerlingen 2021-2022	83
Bijlage 5 - Treasurystatuut	94
Bijlage 6 - Afkortingen en verwijzingen	124

Inleiding

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het bestuur. Bartiméus hanteert voor het opstellen van het bestuursverslag het format bestuursverslag van de PO-raad (versie 2022). Het format geeft een volledig, maar bondig kader. Het helpt om de doelen van het afgelopen jaar eenvoudig te evalueren.

De belangrijkste functie van het bestuursverslag is verantwoorden: het verslag is onderdeel van de eigen verantwoordingscyclus. Dit maakt het eigen college van bestuur / raad van bestuur, de scholen, de ambulante onderwijsskundige begeleiding (AOB), de raad van toezicht en de medezeggenschap tot de belangrijkste doelgroepen.

Scherpere keuzes in het format hebben als resultaat een duidelijker verslag. Met daarin alle onderdelen waarover volgens de wet verantwoord moet worden. Het eerste hoofdstuk bevat generieke informatie over het bestuur van de instelling. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het bestuur.

Iedereen in Nederland die slechtziend of blind is moet het leven kunnen leiden dat bij hem of haar past. Dat is de missie van Bartiméus. Ook in 2022 gaven onze vakmensen les of ondersteunden zij leerlingen vanuit onze kernwaarden: mensgericht, deskundig, vooruitstrevend en deskundig. Alleen in gezamenlijkheid zijn en blijven wij in staat om tot passende antwoorden te komen op de vragen die leerlingen en/of hun ouders aan ons stellen.

We wensen de lezer veel leesplezier toe.

college van bestuur / raad van bestuur
Julianne Meijers
Jan Naaktgeboren

Zeist, 25 mei 2023

Vastgesteld door college van bestuur / raad van bestuur 1 mei 2023.

Goedgekeurd door raad van toezicht 25 mei 2023.

1. Het bestuur van de instelling

Dit hoofdstuk bevat generieke informatie over het bestuur van de instelling. Hoe ziet de organisatie eruit? Waar staat het bestuur voor? En met welke partijen wordt er op welke manier samengewerkt?

1.1. Profiel

1.1.1. Missie, identiteit, visie en overige kaders

Onze missie¹: Waar we voor staan	<p>We zijn er voor alle mensen met een visuele beperking en iedereen die persoonlijk of professioneel bij hen betrokken is. Wij halen alles uit de kast om mogelijk te maken dat zij voluit meedoen in de samenleving. Wij ondersteunen en stimuleren mensen die slechtziend of blind zijn om alles uit hun leven te halen wat er in zit.</p> <p>Het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft. Bartiméus, 100% leven.</p>
Onze identiteit: Christelijke waarden als inspiratiebron	<ul style="list-style-type: none"> • Christelijke waarden als barmhartigheid, dankbaarheid, gelijkwaardigheid, wederkerigheid, gemeenschapszin, solidariteit, verbinding en compassie maken ons werk betekenisvol; • De mens in relatie tot zijn/haar medemens staat centraal. Ieder mens is uniek en mag er zijn met zijn/haar persoonlijke eigenschappen; • Wij stellen ons open voor en zetten ons in voor iedereen die de christelijke levenswaarden respecteert en ernaar handelt • Ieder mens is uniek en mag er zijn met zijn/haar persoonlijke eigenschappen. Wij oordelen en veroordelen niet.
Onze identiteit: Kernwaarden als uitgangspunt	<p>Bartiméus heeft vier kernwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mensgericht; • deskundig; • vooruitstrevend; • ondernemend.
Onze visie: Waar we voor gaan	<p>We zorgen er samen voor dat wij dé expertiseorganisatie in Nederland kunnen zijn op het gebied van leven, leren en werken met slechtziendheid of blindheid en eventueel bijkomende beperkingen/problematiek. We zijn er voor alle mensen met een visuele beperking en iedereen die persoonlijk of professioneel bij</p>

¹ Deze missie delen wij met het Bartiméus Fonds (zie 1.2.5).

B:

	hen betrokken is. Wij realiseren een integraal en gepersonaliseerd aanbod, gebaseerd op onze expertise, dat aansluit op de vraag en behoefte van het kind of de jongere in zijn of haar omgeving.
Ons motto: 'Ik doe mee!'	Onder het motto 'Ik doe mee!' willen wij leerlingen met ons onderwijs en onze ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) zo goed mogelijk toerusten voor participatie, nu en in de toekomst. Participatie = ik doe mee aan mijn samenleving vanuit mijn talenten en mogelijkheden.
Ons onderwijs- en begeleidingsconcept: De vijf bouwstenen	Ons onderwijs- en begeleidingsconcept heeft de volgende vijf bouwstenen: <ul style="list-style-type: none"> • wij kennen je en dagen je uit tot leren naar vermogen; • wij creëren een balans tussen uitdaging en veiligheid voor je; • wij ondersteunen je bij het ontwikkelen van een reëel zelfbeeld; • wij vergroten je wereld; • wij maken informatie toegankelijk voor je. Deze bouwstenen zijn specifiek afgestemd op de behoeften van leerlingen die slechtziend of blind zijn - met eventuele bijkomende beperkingen/problematiek - en geven richting aan het handelen van onze professionals in de scholen en in de AOB en alle andere medewerkers die bij deze leerlingen betrokken zijn.
Onze focus: Leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op De Volgende Stap	Als ons streven is dat wij al onze leerlingen optimaal voorbereiden op De Volgende Stap (waar je heengaat na deze schoolperiode), dan zijn dit de richtinggevende vragen: <ul style="list-style-type: none"> • wat moeten onze leerlingen aan het eind van de schoolperiode kennen en kunnen? • wat moeten wij als medewerkers meer en/of anders doen om dit te bereiken? En wat moeten wij niet meer doen? • hoe gaan wij dit daadwerkelijk gezamenlijk leren, doen, monitoren, hierop reflecteren, bijsturen en borgen in de teams?
Ons team: Een krachtig team	Een krachtig team werkt vanuit identiteit, missie, visie en kernwaarden, hebben van een interne en externe focus, is vakbekwaam en werkt volgens wet- en regelgeving en kwaliteitskaders, heeft een lerende houding, spreekt elkaar aan en pleegt interventies, neemt eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid binnen (wettelijke) kaders, is proactief en vraagt ondersteuning waar nodig, benut elkaars kracht en is trots op elkaar, weet dat iedere schakel van het team belangrijk is en heeft aandacht voor ieder individu, werkt samen met andere teams en relevante externe partners.

1.1.2. Kernactiviteiten

Het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen met een visuele of visueel meervoudige beperking is geregeld in de Wet op de Expertisecentra (WEC). Bartiméus Onderwijs is, zoals dat in de WEC genoemd wordt, een 'instelling'. Instellingen zoals de WEC dat definieert zijn alleen te vinden in cluster 1 (onderwijs aan visueel gehandicapte kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met deze handicap) en cluster 2 (onderwijs aan dove kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps).

Als expertisecentrum heeft de instelling Bartiméus Onderwijs drie hoofdtaken:

- het bieden van speciaal onderwijs (so) of voortgezet speciaal onderwijs (vso) aan leerlingen van 4 tot 20 jaar met een visuele of visueel meervoudige beperking op de scholen van Bartiméus;
- het bieden van ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) aan leerlingen met een visuele of visueel meervoudige beperking die thuis nabij onderwijs volgen en het ondersteunen van de scholen van deze leerlingen;
- het verzorgen van onderwijsondersteunende activiteiten zoals:
  - geven van [trainingen aan onderwijsprofessionals](#), leerlingen en ouders²;
  - uitvoeren van [oogheelkundig](#), didactisch en psychologisch onderzoek;
  - adviseren van ouders;
  - opstellen van ontwikkelingsperspectiefplannen of begeleidingsdocumenten;
  - vastleggen van wederzijdse verplichtingen in begeleidingscontracten;
  - adviseren over en demonstreren van ondersteunende apparatuur;
  - realiseren van onderzoek en ontwikkeling;
  - uitbouwen en onderhouden categorale expertise.

De klantgroep Kind & Jeugd verzorgt daarnaast activiteiten voor kinderen en gezinnen, die gefinancierd worden uit de Jeugdwet, uit de Zorgverzekeringswet (Zvw) en bij opname of logeeropvang uit de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit betreft onder andere aandoeningendiagnostiek, ambulante behandeling en intensieve ontwikkelingsstimulering op de therapeutische peutergroep, verblijf, kennisontwikkeling, implementatie van nieuwe inzichten en kennisdeling binnen en buiten de organisatie.

---

² Daar waar in document sprake is van ouders, bedoelen we ook verzorgers, evenals eenoudergezinnen

Per 1 april 2022 is het REA College Nederland, locaties Ermelo, Utrecht en Apeldoorn (vanaf hier: REA College) overgegaan van de klantgroep Volwassenen & Senioren naar de klantgroep Kind & Jeugd. De trajecten van het REA College betreffen coaching, scholing en toeleiding naar werk van jongeren die blind of slechtziend zijn. Het einddoel van elk REA-traject is regulier betaald werk. Deze activiteit valt onder de wetgeving van Sociale Zaken en daarmee buiten het bestek van deze jaarverslaglegging.

Tenslotte verzorgt het organisatieonderdeel Accessibility publieke activiteiten gericht op het optimaal toegankelijk maken van de fysieke, sociale en digitale wereld voor mensen met een visuele beperking. Zo worden de contacten met en ervaringsverhalen van individuele cliënten, bewoners en leerlingen benut om bijvoorbeeld musea, pretparken, horeca en stations te adviseren over de toegankelijkheid van gebouwen en/of (niet-)digitale informatievoorziening.

1.1.3. Strategisch beleidsplan

Bartiméus zet zich in onze samenleving in voor de participatie van alle 300.000 mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn. We bundelen graag de krachten met iedereen die zich hier voor in wil zetten: mensen met een visuele beperking en hun verwanten, organisaties, professionals en ieder ander die hier aan bij wil dragen. Onze ambitie is vormgegeven in de strategische koers '[Luisterrijk en opzienbarend](#)' en uitgewerkt in het Detailontwerp.

We willen blijvend van betekenis zijn voor mensen die slechtziend of blind zijn door te focussen op de 'vijf bollen':

- 100% leven voor mensen met een visuele beperking door het bieden van top dienstverlening;
- Samen gaan voor mooi werk voor iedere medewerker door te investeren in ieders ontwikkeling;
- Het continue ontwikkelen van Bartiméus als expertiseorganisatie door het programmatisch opbouwen en overdragen van kennis;
- Gezonde bedrijfsvoering door een goede afweging te maken tussen opbrengsten en kosten;
- Van meer betekenis zijn door de marktplannen te realiseren.

B:

Daarnaast heeft de instelling in haar instellingsplan 2019-2023 voor onderwijs voor vijf speerpunten gekozen (zie ook figuur 1.1.3):

- Kind en Jeugd – integraal antwoord geven;
- Resultaat van het leren, leren van het resultaat – onze toegevoegde waarde;
- Meer dan leren – leerlingen optimaal voorbereiden op De Volgende Stap;
- Professionele ontwikkeling, teamontwikkeling – op weg naar krachtige teams;
- Verbinden en netwerken – samenwerken voor de leerling.

Figuur 1.1.3: de vijf speerpunten, Instellingsplan 2019-2023 Bartiméus Onderwijs

Voor de verdere uitwerking van deze speerpunten verwijzen we u in naar het [Instellingsplan 2019-2023](#), te vinden onder het kopje 'Documenten' op onze website. Hier vindt u ook de bij het instellingsplan horende drie Kwaliteitskaarten Onderwijskundig beleid, Kwaliteitszorgbeleid en Personeelsbeleid.

Elke school en de AOB van Bartiméus heeft, naast de vierjarendoelen uit het instellingsplan 2019-2023, aanvullende en locatiespecifieke doelen geformuleerd. Deze worden uitgewerkt in een schooljaarplan danwel een locatiejaarplan.

1.1.4. Toegankelijkheid en toelating

Bartiméus beschikt over nieuwe en moderne onderwijslocaties. De gebouwen van Bartiméus zijn gebruiksvriendelijk voor iedereen en voor mensen met een (visuele) beperking in het bijzonder.

De toelating van leerlingen is wettelijk geregeld en belegd bij de commissie van onderzoek (CvO) per regio (Midden/West en Oost). De commissie bestaat uit:

- een voorzitter (vertegenwoordiger van instelling, of een van onderstaanden);
- een gedragsdeskundige (gespecialiseerd in jeugd- en kinderpsychologie) of orthopedagoog;
- een maatschappelijk werker;
- een (oog)arts die vertrouwd is met het onderzoek van kinderen die slechtziend of blind zijn of die een meervoudige beperking hebben.

De CvO houdt zich aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie, die aangeven wanneer een kind slechtziend of blind is. Leerlingen met een visuele beperking die hen belemmert in het onderwijsleerproces komen in aanmerking voor onderwijs of begeleiding door Bartiméus.

Op de website van eduVIP vindt u meer [informatie over de toelating en toelatingscriteria](#) (zie 1.2.7 voor informatie over eduVIP).

1.2. Organisatie

1.2.1. Contactgegevens

- Naam bestuur: Stichting Bartiméus Onderwijs
- Bestuursnummer: 42747
- Adres: Van Renesselaan 30a, Zeist
- Telefoonnummer: 030 - 6982 217
- E-mail: info@bartimeus.nl
- Website: <https://www.bartimeus.nl/leren-en-onderwijs>

1.2.2. Bestuur

Bartiméus Onderwijs kent in 2022 een tweehoofdig college van bestuur, tevens raad van bestuur van Bartiméus, die het bevoegd gezag vormt van de instelling. In dit document duiden we het bestuur aan met college van bestuur / raad van bestuur.

Het collegiaal bestuur met voorzitter is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de gehele organisatie en is verantwoordelijk voor de strategie, de beleidskaders, de aansturing van de leidinggevenden van de verschillende organisatieonderdelen, voor de externe betrekkingen en voor bestuurlijke

aangelegenheden. Het college van bestuur / de raad van bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

Het college van bestuur / de raad van bestuur is integraal verantwoordelijk voor alle expertise en ondersteuning die Bartiméus biedt. Samen met alle andere medewerkers van Bartiméus zetten zij zich in zodat mensen die slechtziend of blind zijn het leven kunnen leiden dat bij hen past.

De raad van bestuur werd in 2022 gevormd door:

- naam: Drs. J.A. (Julianne) Meijers
- functie: voorzitter raad van bestuur / college van bestuur
- nevenfuncties: geen
- naam: Drs. J.A. (Jan) Naaktgeboren RC
- functie: lid raad van bestuur / college van bestuur
- nevenfuncties: zie informatie Jan Naaktgeboren op website: [nevenfuncties](#)

1.2.3. Aangeboden producten per locatie

Locatie	Aanbod
Zeist	<ul style="list-style-type: none"> • Speciaal onderwijs: SO Zeist • Voortgezet speciaal onderwijs: Bartiméus College • Ambulante onderwijskundige begeleiding: AOB Midden/West
Doorn	<ul style="list-style-type: none"> • Speciaal onderwijs (E)MB³: De Bosschool SO • Voortgezet speciaal onderwijs (E)MB: De Bosschool VSO
Lochem	<ul style="list-style-type: none"> • Speciaal onderwijs: SO Lochem • Ambulante onderwijskundige begeleiding: AOB Oost
Zwolle	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulante onderwijskundige begeleiding: AOB Oost

1.2.4. Organisatiestructuur

In bijlage 1 vindt u het organogram van Bartiméus.

---

³ Speciaal onderwijs (E)MB: speciaal onderwijs voor leerlingen die (ernstig) meervoudig beperkt zijn. NB: zie bijlage 6 voor een lijst met deze en overige in dit document gehanteerde afkortingen.

1.2.5. Medezeggenschap

Bartiméus heeft een medezeggenschapsraad (MR) waarin onderwijsmedewerkers en ouders van de verschillende onderwijs- en AOB-locaties vertegenwoordigd zijn. De MR bestaat uit acht leden, waarvan vier door en uit het personeel worden gekozen en vier door en uit de ouders.

De raad werkt met een ambtelijk secretaris. Deze persoon heeft geen wettelijke positie binnen de raad en geen stemrecht. Wel woont hij de vergaderingen bij en adviseert en ondersteunt hij de raad.

De MR vergadert in de regel tien avonden per jaar. Het management is aanwezig bij een deel van de vergadering. Daarnaast kunnen andere betrokkenen, zoals leden van de raad van bestuur, raad van toezicht, experts of medewerkers aanwezig zijn.

Op onze website leest u [meer informatie over de werkwijze van de MR](#). Het verslag van de MR over 2022 vindt u in bijlage 3.

1.2.6. Verbonden partijen

Bartiméus betreft de teams, ouders/verzorgers en raad van toezicht actief bij de organisatie van en het beleid in en om de scholen en de AOB. Het als college van bestuur / raad van bestuur aangaan van het gesprek met de omgeving noemen we ook wel de 'horizontale dialoog'.

Horizontale verantwoording, waarbij het college van bestuur / de raad van bestuur het gesprek aangaat met de raad van toezicht, ouders, teams en andere belangrijke partners van de scholen krijgt bij Bartiméus de nodige aandacht. Deze horizontale dialoog met direct belanghebbenden over de organisatie van en het beleid in en om de scholen en de AOB draagt bij aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

In onderstaand overzicht leest u over de belangrijkste belanghebbenden en de manier waarop we invulling geven aan horizontale verantwoording. Natuurlijk hoort ook de MR bij de belanghebbenden (zie 1.2.4).

Belanghebbende groep/organisatie	Beknorte weergave van samenwerking of dialoog
Leerlingenraden SO Zeist, SO Lochem en Bartiméus College	De school stemt met de leerlingenraad af over dat wat er bij/voor leerlingen speelt, o.a. over het spelen/regels op het plein (SO Zeist/Lochem) en de analyse van de resultaten van het tevredenheidsonderzoek en de monitoring sociale veiligheid onder de leerlingen van de scholen.
Ouders ⁴	We zijn vindingrijk om contact met ouders te maken die vaak ver weg wonen en worden daarbij ondersteund door digitale middelen. In de periodes van onderwijs op afstand vanwege de coronacrisis hebben we vaker contact gehad met ouders om af te stemmen over dat wat nodig was voor hun kind, thuis of in de noodopvang.
Bartiméus Fonds	Bartiméus en Bartiméus Fonds treden naar buiten met hetzelfde logo en dezelfde 100% leven-boodschap. We hebben immers één gezamenlijke missie, namelijk de participatie van mensen met een visuele beperking in onze samenleving. In onze huisstijl is groen de basiskleur. De kleur voldoet net als alle andere elementen van de huisstijl aan de hoogste eisen van toegankelijkheid en leesbaarheid voor mensen met een visuele beperking.
Samenwerkingsverbanden ⁵ (SWV'en) po en vo	Op SWV-niveau gaat het enerzijds over samenwerking die we voor één, heel soms twee leerlingen aangaan in de AOB – er sprake van relatieopbouw op casusniveau. Anderzijds gaat het over het transparant maken van de rol van de AOB, over positioneren en afstemmen, waardoor men bekend is met Bartiméus en ons kan vinden als dat nodig is.
VIVIS	VIVIS is een samenwerkingsverband van instellingen voor mensen met een visuele beperking, gericht op het bundelen van deskundigheid en gezamenlijke belangenbehartiging - van bestuurlijk verband tot op leerkrachtniveau. We realiseren o.a.

⁴ In dit document spreken we verder over ouders: hiermee worden ook de verzorgers bedoeld, evenals eenoudergezinnen.

⁵ Er zijn 101 samenwerkingsverbanden waar we mee samenwerken - 60 samenwerkingsverbanden primair onderwijs (SWV po) en 41 samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs (SWV vo) - waar scholen van AOB-leerlingen onder vallen (cijfers 2019). Bartiméus Onderwijs heeft als instelling geen regionale, maar een landelijke functie binnen Passend Onderwijs, vandaar de grote aantallen samenwerkingsverbanden.

Belanghebbende groep/organisatie	Beknopte weergave van samenwerking of dialoog
	<p>eduVIP, een digitaal platform voor de reguliere en speciale scholen van AOB-leerlingen. Sinds 2013 werken we samen aan opbrengstgericht werken (OGW) binnen cluster 1, inclusief clusterbreed borgboek, clusterfoto's en -cyclus.</p>
PO-Raad	<p>De PO-Raad vertegenwoordigt de sector primair onderwijs. Als raad van bestuur zijn wij lid van de PO-Raad. De aangesloten besturen in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs vormen een representatieve afspiegeling van het primair onderwijs. De grootste ambitie voor de vereniging is dat de sector primair onderwijs het onderwijs op zo'n peil brengt dat het bijdraagt aan een hoogwaardige kenniseconomie, afgezet tegen een internationaal vergelijkbaar referentiepunt. De PO-Raad sluit actief strategische allianties met partners binnen en buiten het onderwijs om de doelen van de sector primair onderwijs te verwezenlijken.</p>
Sectorraad GO	<p>We stemmen als VIVIS af met de Sectorraad GO (Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs): een organisatie die zich op basis van haar kennis en expertise inzet voor leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte op onderwijsgebied (cluster 3 en 4).</p>
Kennis Over Zien	<p>Onder de naam Kennis Over Zien werken Bartiméus, Koninklijke Visio, Robert Coppes Stichting, Oogvereniging en MaculaVereniging samen aan het ontwikkelen en delen van kennis over visuele beperkingen.</p>
Braille Autoriteit	<p>Als convenanthouder van de Braille Autoriteit werken we samen met organisaties die in Nederland en Vlaanderen betrokken zijn bij het lezen, produceren en onderwijzen van braille (o.a. instellingen, Dedicon), met als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ontwikkelen en vastleggen van de braillestandaarden; • Het uitbrengen van een braillekeurmerk met een bijbehorende kwaliteitsmonitor; • Het verspreiden van de kennis over en van het brailleschrift in al zijn aspecten; • Het waarborgen van de betrokkenheid van de braillegebruikers.

Belanghebbende groep/organisatie	Beknopte weergave van samenwerking of dialoog
Twee basisscholen in regio Lochem	SO Lochem werkt met twee reguliere basisscholen toe naar gezamenlijke nieuwbouw.
Ministerie van OCW	Met het ministerie is regelmatig overleg op cluster-1-niveau over ontwikkelingen die de instellingen aangaan.
VIVIS Onderwijs – Siméa, de Ringen, Dedicon, mbo-/hbo-raad, Toegankelijk publiceren.	Als onderdeel van VIVIS Onderwijs overleggen we regelmatig met samenwerkingspartners, zoals Siméa (het samenwerkingsverband van Auris, Kentalis, VierTaal en Vitus Zuid) Cito, de ringen van de onderwijsinspectie en Dedicon. Een nieuw opgestart overleg is dat met de mbo-raad en de hbo-raad, gericht op de bredere acceptatie van leerlingen met een visuele beperking cluster 1. Ook schoof VIVIS aan bij de ronde tafel over 'Toegankelijk publiceren'.

Hoe de horizontale dialoog vorm krijgt:

- De raad van bestuur realiseert jaarlijks een bezoek aan elke school, inclusief lesbezoek en gesprekken met de leerlingen(raad) en medewerkers;
- De manager Kind & Jeugd Onderwijs werkt met regelmaat een dag op de Bosschool en op SO Lochem (standplaats is de school in Zeist). Zij hoort ter plekke wat er op de werkvloer leeft;
- In 2022 werkten we binnen de Braille Autoriteit samen aan onder andere een NEN-traject (2022-2024), waarmee de standaarden van de braillekwaliteit een groter bereik krijgen;
- Ook in 2022 werkten de Sectorraad GO, VIVIS en SIMEA nog samen aan het coronabeleid in het (voortgezet) speciaal onderwijs;
- De samenwerking in VIVIS-verband werd in 2022 verder verdiept, nadat in het jaar ervoor een nieuwe manager en vier nieuwe schoolleiders startten bij Bartiméus Onderwijs en een aantal nieuwe coördinatoren bij Visio Onderwijs. Dit leverde een versterking van de inhoudelijke samenwerking en de dialoog op, die met regelmaat gevoerd wordt – onder andere binnen de jaarcyclus Opbrengstgericht Werken (OGW) in het halfjaarlijks kwaliteitsoverleg tussen de schoolleiders en de manager/directeur onderwijs van de instellingen.
- Het traject Toekomstbestendig VSO wordt niet alleen voor Bartiméus, maar ook breder opgepakt, waarbij Visio Grave meedoet aan de verkenning.

1.2.7. Klachtenbehandeling

Een klacht is elke uiting van onvrede; deze wordt bij voorkeur opgelost tussen de klager en degene tegen wie de klacht is gericht, of zo nodig zijn/haar leidinggevende. De klager kan daarbij gebruik maken van de ondersteuning van een vertrouwenspersoon als hij dat wil. De klager kan er ook voor kiezen een klacht in te dienen bij de klachtenfunctionaris, die door bemiddeling probeert de onvrede weg te nemen (informele behandeling). De klager kan een schriftelijke klacht in dienen bij de raad van bestuur (formele behandeling). Op onze website leest u meer over [hoe we omgaan met klachten](#).

In 2022 is door de raad van bestuur een voorgenomen besluit genomen over een nieuwe organisatiestructuur voor de interne en externe vertrouwenspersonen bij Bartiméus. Dit voorstel wordt begin 2023 aan de medezeggenschapsorganen voorgelegd. De interne vertrouwenspersoon op school heeft aangegeven in juli 2023 te zullen stoppen met deze taak. Er zal een opvolger gezocht worden.

Hieronder volgt een overzicht van de inzet van vertrouwenspersonen en de klachtenfunctionaris:

Meldingen bij externe vertrouwenspersonen voor scholen en AOB

De externe vertrouwenspersoon voor cliënten, ouders en leerlingen is in 2022 niet geraadpleegd. Datzelfde geldt voor de externe vertrouwenspersoon voor medewerkers.

Meldingen bij interne vertrouwenspersonen voor scholen en AOB

Er zijn in 2022 twee meldingen bij de interne vertrouwenspersonen binnengekomen.

Klachten – externe afhandeling

Er is in 2022 geen sprake van externe behandeling van een klacht vanuit onze scholen of de AOB. Er zijn geen klachten ingediend bij de klachtencommissie voor medewerkers of bij de geschillencommissies.

Klachten – interne afhandeling

Er zijn in 2022 geen klachten ingediend bij de klachtenfunctionaris, er zijn wel twee vragen om advies binnengekomen.

1.2.8. Juridische structuur

De juridische structuur van Bartiméus Onderwijs is een stichting. Op inhoud zijn de scholen en de AOB onderdeel van één Bartiméus. Dit is ook zichtbaar in het feit dat Stichting Bartiméus Onderwijs maar één bestuurder heeft, namelijk Stichting Bartiméus Sonneheerdt⁶. In de praktijk is het dus de raad van bestuur van Stichting Bartiméus Sonneheerdt in haar rol als college van bestuur die de koers van Stichting Bartiméus Onderwijs uitzet.

Sinds 1 januari 2020 is de relatie tussen de scholen vallend onder Stichting Bartiméus Onderwijs met de rest van de zorg- en dienstverlening door Stichting Bartiméus Sonneheerdt nog meer expliciet geworden, door een nieuwe indeling van de organisatie. Daarbij staat de integrale vraag van de klant/cliënt centraal. Dit heeft geleid tot het opheffen van de sector Onderwijs en het onderbrengen van alle onderdelen die zich richten op kinderen van 0 tot en met 18 jaar binnen de klantgroep Kind & Jeugd per 1 januari 2020. Het gaat daarbij, naast het onderwijs en de ambulante onderwijskundige begeleiding, om het expertisecentrum diagnostiek visuele aandoeningen de ambulante begeleiding van kinderen en gezinnen. Sinds 1 april 2022 behoort ook het REA College, locaties Ermelo, Utrecht en Apeldoorn bij de klantgroep Kind & Jeugd.

1.2.9. Governance

De raad van toezicht heeft een [missie statement](#) (toezichtsvisie) dat leidend is voor zijn handelen. Deze visie is in 2020 geëvalueerd en bleek toen nog steeds actueel. Vanwege de komst van de nieuwe Code Goed Bestuur in het primair onderwijs per 1 januari 2021 en de per 1 januari 2022 geactualiseerde Governancecode Zorg, is in 2022 bezien of de toezichtsvisie diende te worden aangepast. Deze is echter nog actueel en blijft dus ongewijzigd.

1.2.10. Functiescheiding

De door de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs benadrukte verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht is binnen Bartiméus uitgewerkt in een organieke scheiding ('two-tier') van een raad van bestuur (zie ook 1.2.2) en een raad van toezicht (zie ook het separate verslag van de raad van toezicht 2022 – niet meer opgenomen als bijlage).

---

⁶ Vanwege de leesbaarheid vervangen we 'stichting Bartiméus Sonneheerdt' in dit document door 'Bartiméus' en 'stichting Bartiméus Onderwijs' door 'Bartiméus Onderwijs'.

1.2.11. Governancecode

De besturing van de organisatie vindt plaats in overeenstemming met de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs en de Governancecode Zorg.

In bijlage 2 vindt u het managementstatuut van Bartiméus Onderwijs. In 2022 is gestart met de herijking van het statuut, wat in 2023 zal worden afgerond.

1.2.12. Maatschappelijke private activiteiten

Bartiméus verricht op beperkte schaal, aanvullend op de publiek gefinancierde activiteiten, private activiteiten door het uitvoeren van projecten met middelen van het Bartiméus Fonds. We richten ons hiermee onder andere op toegankelijkheidsbevordering, waardoor de participatie van onze leerlingen vergroot wordt.

2. Verantwoording beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van de raad van bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, en Financieel beleid.

De doelen die in het strategisch beleidsplan gesteld zijn, staan centraal. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op het beleid rond risico's en risicobeheersing.

Het strategisch beleid, zoals verwoord in het Instellingsplan 2019-2023, richt zich op de volgende vijf speerpunten (zie ook 1.1.3):

- Kind en Jeugd – integraal antwoord geven
- Resultaat van het leren, leren van het resultaat – onze toegevoegde waarde
- Meer dan leren – leerlingen optimaal voorbereiden op De Volgende Stap
- Professionele ontwikkeling, teamontwikkeling – op weg naar krachtige teams
- Verbinden en netwerken – samenwerken voor de leerling

Deze vijf speerpunten zijn verdeeld over de paragrafen Onderwijs & kwaliteit (de eerste drie speerpunten) en Personeel & professionalisering (de laatste twee speerpunten).

2.1. Onderwijs & kwaliteit

2.1.1. Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Hoe definieert de raad van bestuur onderwijskwaliteit?

Onder het motto 'ik doe mee' willen wij leerlingen met ons onderwijs en onze ambulante onderwijskundige begeleiding zo goed mogelijk toerusten voor participatie, nu en in de toekomst. Participatie = ik doe mee aan mijn samenleving vanuit mijn talenten en mogelijkheden.

Wij realiseren hiertoe een integraal en gepersonaliseerd aanbod, gebaseerd op onze expertise, dat aansluit op de vraag en behoefte van het kind of de jongere in zijn of haar omgeving.

Onder een gepersonaliseerd onderwijsaanbod verstaan wij een op de leerlingen afgestemd aanbod passend bij de ondersteuningsbehoeften (het hoe), waarbij de leerlingdoelen voor het onderwijs op de scholen bepaald worden binnen de kaders van het landelijk Doelgroepenmodel en het Borgboek Opbrengstgericht werken cluster 1 (het wat).

Hoe houdt het bestuur zicht op onderwijskwaliteit?

In de [Kwaliteitskaart Kwaliteitsbeleid](#) (te vinden onder het kopje Documenten) is te lezen welke werkwijzen en kwaliteitsinstrumenten we inzetten om zicht te houden op onderwijskwaliteit.

De halfjaarlijkse Evaluatie Kwaliteit door de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) staat in het hart van ons kwaliteitsbeleid. Hiermee geven we antwoord op de vraag: in hoeverre is onze basis op orde, op relevante kwaliteitsthema's? De bijbehorende Kwaliteitstegels vormen de verslaglegging van het gevoerde kwaliteitsgesprek op elk organisatieniveau, van CvL tot aan raad van toezicht: kwaliteit is voor ons niet iets statisch, maar een gezamenlijk gedeeld beeld wat zich alleen 'in dialoog' ontwikkelt en verdiept.

Het 'oordeel-op-1-A4' dat de Kwaliteitstegels elk half jaar oplevert op zowel team- als instellingsniveau, geeft sturingsinformatie voor de leidinggevenden en raad van bestuur. Tegelijkertijd geeft dit ook een goed overzicht van de stand van zaken voor zowel school- en AOB-teams als managementteam Kind & Jeugd: in hoeverre is onze basis op orde? De Kwaliteitstegels spelen door dit alles een belangrijke rol in onze interne en externe verantwoording.

In tabel 2.1.1 (zie volgende pagina) is het samenvattend oordeel van de Kwaliteitstegels op instellingsniveau van eind 2022 opgenomen. Deze is opgebouwd vanuit de samenvattende oordelen van de vijf Kwaliteitstegels op school- en AOB-niveau.

Daar waar het samenvattend oordeel eind 2021 vooral blauwgekleurd was, zijn er nu wat meer paarse accenten toegevoegd. De focus van de manager Kind & Jeugd Onderwijs voor het eerste halfjaar van 2023 ligt op de tegels Leerlingresultaten, tegel Monitoring OPP/BD | OGW | HGW/SOS⁷, tegel Medewerkers en tegel Kwaliteitszorg en ambitie.

---

⁷ zie bijlage 6 voor betekenis afkortingen

Tabel 2.1.1: Kwaliteitstegels Bartiméus Onderwijsinstelling december 2022

- Monitoring OPP/BD OGW HGW/SOS <ul style="list-style-type: none"> • OPP's voor nieuwe leerlingen zijn niet altijd binnen de termijn vastgesteld, ondanks extra sturing • BD-cyclus loopt, dringend extra sturing voor evaluatie BD nodig • We zijn bezig met herijking schoolondersteuningsstructuur (leerlingenzorg), dit vraagt om instellingsbrede sturing 		= Leerlingresultaten <ul style="list-style-type: none"> • De ik-doe-mee-percentages uitstroom en bestending voldoen grotendeels aan de normen, maar nog niet volledig. • De vertraging van de OVM-foto's wordt zeer zorgelijk, ook omdat de wet burgerschap meer gaat vragen als het gaat om zichtbaar maken van de resultaten. 		= Onderwijs-/AOB-aanbod <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsaanbod op Bosschool, SO SO Lochem en Bartiméus College niet op orde, sturing hierop. • AOB-aanbod heeft verder definiëring nodig, hierin wordt een schoolleider node gemist. 				
+ Medewerkers <ul style="list-style-type: none"> • Veel vacatures vervuld, incl. schoolleider • Knelpunten inval voor Bosschool • Gesprekscyclus grotendeels op orde • Functiehuisherijking, opleidings- en professionaliseringsbeleid – nog mee bezig. Bezig met werving P&O-adviseur met onderwijsexpertise. 		= Resultaten onderwijsondersteuning en samenwerking <ul style="list-style-type: none"> • Functioneren CvL's en resultaten geeft vertrouwen, onderlinge afstemming krijgt aandacht in het kwaliteitskaartentrajec • Intentie om samenwerking K&J te realiseren is er, beeld in hoeverre dit lukt is diffuus en wisselend per team. 		= Huisvesting & onderwijsleeromgeving <ul style="list-style-type: none"> • Schoolgebouwen en -pleinen wordt overwegend als positief ervaren op de locaties • wel is er behoefte aan meer vierkante meters dan beschikbaar op grond van leerlingenaantallen. 				
= Kwaliteitszorg en ambitie <ul style="list-style-type: none"> • Doelen en evaluaties moeten scherper • Niet altijd helder wat we wanneer en waarom doen, persoonsafhankelijk • Professionaliseringsbeleid instellingsbreed nog niet op orde • Kwaliteitszorg vraagt (en krijgt) over gehele linie aandacht 		= Externe en interne oordelen <ul style="list-style-type: none"> • Sommige resultaten en analyses (en bewustzijn hierover) ontbreken nog, het helpt dat schoolleiders nu een volle schooljaarcyclus meegemaakt hebben • Interne opbrengstanalyses nog niet altijd gepland in jaarkalender scholen en niet altijd te realiseren vanwege nog ontbrekende schoolfotoformats 		Veiligheid <ul style="list-style-type: none"> • Het beeld op instellingsniveau laat zien dat we nog iets te doen hebben op het gebied van veiligheidsbeleid • Vanuit het invullen van de kwaliteitstegel op schoolniveau worden al acties opgepakt, afstemming op instellings- en organisatieniveau past daarbij. 				
Legenda weging (zelfevaluatie):		geborgd/op orde		niet op orde, extra sturing nodig		niet op orde, dringend extra sturing nodig		focus vanuit kwaliteitsoogpunt voor komend halfjaar
Trendanalyse t.o.v. vorige tegels:		=	weging/oordeel is gelijk gebleven	+	oordeel is positiever dan vorige meting	-	oordeel is negatiever dan vorige meting	

Daar valt het volgende over te zeggen vanuit de context:

- Schooljaar 2021-2022 was het eerste volledige jaar in dienst voor de nieuwe manager Kind & Jeugd Onderwijs en de schoolleiders van alle onderwijslocaties. De start van vijf nieuwe leidinggevenden wordt gezien als een kans en is bijzonder goed opgepakt door alle betrokkenen. Tegelijkertijd zorgt dit voor de nodige uitdagingen met betrekking tot de ambities voor onderwijsontwikkeling;
- In 2022 is de aansturing van de ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) onderzocht, wat heeft geleid tot andere keuzes. In plaats van aansturing door teamleiders die verantwoordelijk zijn voor zowel de ambulante begeleiding (zorg) als ambulante onderwijskundige begeleiding (onderwijs) is er gekozen om leiding terug te leggen bij de onderwijsinstelling. AOB Oost valt al vanaf start schooljaar 2022-2023 onder de schoolleider van SO Lochem, voor AOB Midden/West wordt een vacature uitgezet. Door de krapte op de arbeidsmarkt is deze eind 2022 nog niet vervuld. Vanaf januari 2023 wordt er gewerkt met een interim schoolleider voor AOB Midden/West.

Daar valt het volgende over te zeggen vanuit de inhoud:

- De Kwaliteitstegel waar de belangrijkste focus op ligt, is die van de leerlingresultaten. Voornamelijk omdat voor alle doelgroepen (MB, SO en VSO) de school- en clusterfoto's leerlingresultaten worden herijkt, wat helaas gepaard gaat met vertragingen. Op leerlingniveau is er goed zicht op de resultaten;
- De leerlingresultaten (ik-doe-mee-percentages uitstroom en bestendinging), voldoen nu voor bijna alle scholen aan de normen van de inspectie, na twee jaar van dalende resultaten (zie bijlage 4.6);
- Voor een aantal scholen is nog steeds en meer sturing nodig op de OGW-cyclus m.b.t. de sociale en maatschappelijke competenties (OR2), waarbij we ook afhankelijk zijn van Visio Onderwijs en een extern ICT-bedrijf;
- In 2022 is gestart met de herijking van de schoolondersteuningsstructuur van alle scholen in navolging van die van de Bosschool in 2021. Hierbij worden kwaliteitskaarten (waar mogelijk schooloverstijgend, volgens het kwaliteitszorgconcept [Enigma](#)) en een Actieplanner per school ontwikkeld;
- Qua personeelsbeleid is de basis nog niet op orde voor wat betreft de functiehuisherijking, het opleidingsbeleid en de gesprekscyclus. Deels is dit een gevolg van de herprioritering die gemaakt moest worden tijdens de coronacrisis, deels vraagt de inrichting en doorontwikkeling van de nieuwe organisatiestructuur nog de nodige aandacht binnen de klantgroep.

Organisatiebreed is 2022 het jaar van Focus, Slagkracht en Eenvoud. Sinds enkele jaren volgt Bartiméus haar strategische koers 'Luisterrijk en opzienbarend' en heeft in 2020 de organisatie via het programma Bartiméus in Beweging hierop aangepast. De coronapandemie zorgde er voor dat de implementatie hiervan onvoldoende van de grond kwam. In 2021 kreeg het verbeteren van onze financiële situatie, vooral veroorzaakt door de inzet van PNIL, prioriteit. Eerst via het programma Bartiméus Toekomst Bestendig en sinds 1 januari 2022 via het programma Focus Slagkracht en Eenvoud (FSE).

We zetten tussenstappen die in lijn zijn met de doelstellingen van FSE: een duurzaam gezonde klantgroep Volwassenen met een Meervoudige Beperking (VMB), meer declarabele ambulante productie en optimalisering van processen. Zo is er een woonplan opgesteld dat borgt dat cliënten efficiënter ondersteund worden en zijn in- en exclusiecriteria ontwikkeld die er voor zorgen dat we alleen cliënten in zorg nemen waar we efficiënt van betekenis voor kunnen zijn. Verder is een visie op verblijf voor (jong)volwassenen opgesteld die doorstroming naar regulier wonen ondersteunt. Op termijn zullen deze tussenstappen leiden tot een herijkte strategie. Hiermee wordt in 2023 gestart onder de randvoorwaarde dat FSE goed is geborgd.

Voor onderwijs gaat het bij FSE vooral over de basisprocessen op orde, leiderschap, pdca-cyclus en verhouding expertise en onderwijs. De herijking van de visie op onderwijs, ook een onderdeel van FSE, is al in 2021 gerealiseerd. Wat de basisprocessen op orde betreft gaat het met name over de HR-processen en de salaris- en personeelsadministratie. Zo voeren schoolleiders nu maandelijks een gesprek met de P&O-adviseur verzuimpreventie. Ook zijn de Q-gesprekken tussen manager en schoolleider, ondersteund door de staf, in 2022 in onze werkwijzen en agenda's geborgd. Nieuw op de agenda zijn de projecten, in een hernieuwde poging om meer zicht en vandaaruit meer sturing te krijgen op de verhouding expertise en onderwijs (betreft ook de pdca-cyclus)

De FSE-pijler 'leiderschap' is ten slotte een belangrijke voor onderwijs. De nog relatief nieuwe schoolleiders ronden in 2022 hun eerste schooljaar af in hun nieuwe functie. Vanuit coaching van de schoolleiders en hun Commissie van leerlingenondersteuning (CvL) is geïnvesteerd in het in positie brengen van leidinggevenden en staf, waarbij helder is wat ieders taken en verantwoordelijkheden zijn – en waarbij gestuurd wordt vanuit principes passend bij een waarderende organisatie, vanuit warme zakelijkheid en gericht op kwaliteit.

Op welke manier werkt het bestuur aan onderwijskwaliteit?

In personeelsgesprekken bespreekt de leidinggevende het pedagogisch-didactisch handelen van de medewerker en zijn/haar bijdrage aan school- dan wel AOB-ontwikkeling.

Vanuit de halfjaarlijkse evaluatie Kwaliteit komt zowel op team- als op instellingsniveau een focus op een (of enkele) Kwaliteitstegel(s) naar voren, die (dringend) sturing behoeft (of behoeven). De leidinggevende deelt dat in dialoog met de hogere organisatielaag/leidinggevende en werkt met focus en sturing aan acties voor komend halfjaar. De manager of de raad van bestuur geeft aanwijzingen, die toegevoegd worden aan de focus- en sturingsacties. In kwartaalgesprekken vindt monitoring van acties en eventuele bijsturing plaats.

Jaarlijks evalueren we ons kwaliteitsmanagementsysteem door het uitvoeren van een directiebeoordeling. Ook worden we jaarlijks bezocht en getoetst door de auditoren van CIIO (certificerende instantie), op ISO-norm 9001-2015 en de Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs – waarvoor wij gecertificeerd zijn.

Wij zijn sterk in de maatwerkaanpak voor leerlingen en stemmen af met degenen die persoonlijk of professioneel bij hen betrokken zijn. Natuurlijk met de ouders van de leerlingen op onze scholen, in de gesprekken over het ontwikkelingsperspectief (OPP), maar ook op oudermomenten die met regelmaat georganiseerd worden. Omdat ouders vaak verder weg wonen, proberen we de (digitale) lijntjes in de communicatie kort te houden. Ouderparticipatie krijgt op elke school op een passende manier vorm. De AOB'er staat in verbinding met leerling, ouders én school en stemt af over wat nodig en mogelijk is.

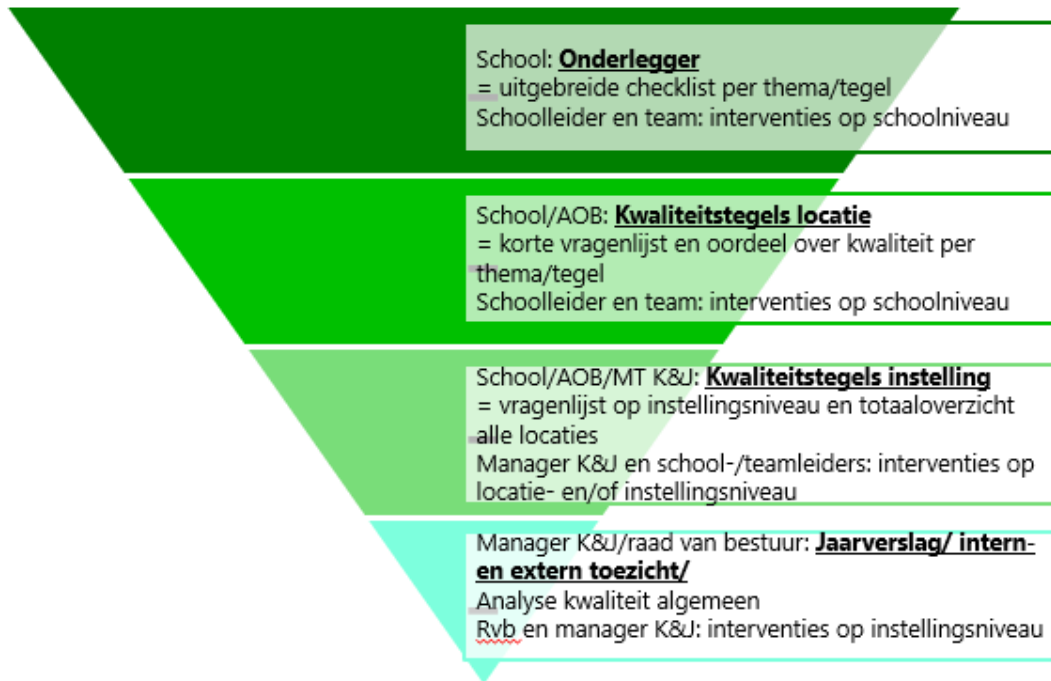
Hoe legt het bestuur verantwoording af over de onderwijskwaliteit?

De werkwijze vanuit de Kwaliteitstegels is ingericht vanuit de vraag: Hoe richten we een structuur in die duidelijk maakt hoe we werken aan kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling, die ons helpt ons te verantwoorden over de kwaliteit van ons werk en wie welke rol hierin vervult?

In figuur 2.1.1 is de structuur zichtbaar gemaakt van hoe wij werken aan onderwijskwaliteit en kwaliteitsontwikkeling, met daarbij wie welke rol heeft.

B:

Figuur 2.1.1: verantwoordingsstructuur bij de Kwaliteitstegels

In het supplement van elke schoolgids legt de raad van bestuur verantwoording af over de onderwijskwaliteit in lijn met de wettelijke verplichtingen. Ook de Kwaliteitstegels op teamniveau zijn hiertoe opgenomen in het supplement.

We kunnen nog aan kracht winnen door blijvend een kwaliteitsslag te maken in het voeren van die dialoog: met wie, hoe, wanneer, waarover voeren we die dialogen en hoe verwerken we de opbrengsten daarvan bij het verder definiëren en verbeteren van onze onderwijskwaliteit?

2.1.2. Doelen en resultaten

Speerpunt Kind en Jeugd – integraal antwoord geven Voortgang op instellingsplandoelen 2019-2023	G/B/R⁸
<ul style="list-style-type: none"> Ieder kind of de jongere kan datgene ontwikkelen en uit het leven halen, wat maximaal haalbaar is. Dat doen we met een gepersonaliseerd aanbod van dienstverlening, gebaseerd op onze expertise, dat aansluit op de vraag en behoefte van het kind of de jongere in zijn of haar omgeving	B
<ul style="list-style-type: none"> Waar het kind/de jongere een constante factor nodig heeft in het leven wil Bartiméus dat kunnen bieden	B
<ul style="list-style-type: none"> We gaan voor '1 kind met 1 plan'. Dit betekent dat ieder kind of elke jongere één aanspreekpunt heeft die zorgdraagt voor de gehele dienstverlening die benodigd en gevraagd is (oplossingsgericht). Of dit nu leren, verblijf, ergotherapie of ondersteuning in het gezin betreft	B
Toelichting (m.b.t. bijbehorende doelen uit schooljaarplannen en locatiejaarplan AOB):	
<ul style="list-style-type: none"> Kind & Jeugd: AB- en AOB-collega's weten welk aanbod er aanwezig is op de vier schoollocaties en adviseren cliënten vanuit kennis en kunde over de eigen organisatie. Dit leidt in 2023 tot aanzienlijk meer aanmeldingen en een groei in leerlingenaantallen.<ul style="list-style-type: none"> de gezamenlijke studiedag in oktober 2022 wordt voor het eerst in drie jaar volgens de bedoeling fysiek in plaats van digitaal gerealiseerd. Wat heeft de leerling hieraan? Een groei in leerlingenaantallen draagt bij aan een goed schoolklimaat (te kleine klassen/scholen leveren minder interactie op, sociaal-emotioneel minder prettig) en toekomstbestendigheid. Bartiméus College:<ul style="list-style-type: none"> We realiseren periodiek overleg met vertegenwoordiging vo-vakgroep van de AOB Daarnaast hebben we wederzijdse verwachtingen besproken binnen het VSO- en AOB team, op een gezamenlijk studiedagmoment Eind december 2022 is het overleg VSO-AOB-REA College opgestart Contact met ambulante begeleiding (AB) Kind & Jeugd: betrokken bij ouderavond levend verlies Wat heeft de leerling hieraan? Korte lijntjes tussen Bartiméus College en AOB vo zorgen voor optimale verwijzingen over en weer, zodat de leerling op de best passende plek komt.	

⁸ Groen = Doel is gehaald
Blauw = Proces loopt nog
Rood = Doel wordt of is niet gehaald

Speerpunt Resultaat van het leren, leren van het resultaat – onze toegevoegde waarde Voortgang op instellingsplandoelen 2019-2023	G/B/R
<ul style="list-style-type: none"> • Voorspelbaarheid van onderwijs en AOB realiseren (resultaten, aanpak, vaardigheden), door standaarden voor: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pedagogisch en didactisch handelen / 'De goede les' ○ Professioneel handelen 	<p style="text-align: center;">B</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken kwaliteitszorg, weten dat je de goede dingen doet en de goede dingen goed doet 	<p style="text-align: center;">B</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Doorgaande leerlijnen gereed en functionerend op alle vakgebieden, op basis van het Doelgroepenmodel 	<p style="text-align: center;">B</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkelen Opbrengstgericht Werken (OGW): <ul style="list-style-type: none"> ○ Dekkend curriculum, met ambitie ○ Leerkrachten en AOB'ers zijn analytisch vaardig (Data, Duiden, Doelen, Doen) 	<p style="text-align: center;">B</p>
<p>Toelichting (m.b.t. bijbehorende doelen uit schooljaarplannen en locatiejaarplan AOB):</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Alle scholen: we hebben zicht op de pedagogische-didactische competenties van leerkrachten, het team als geheel en op ontwikkelpunten. In schooljaar 2021-2022 vindt hiertoe implementatie van de nieuwe kijkwijzers in de halfjaarlijkse klassenobservatieronden plaats. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Implementatie alsnog gerealiseerd, Yollen is volgens bijgesteld plan eind 2022 in gebruik genomen na scholing ondersteuningscoördinatoren (OC'ers) en schoolleiders Zeist (SO en VSO) en SO Lochem. De pilot Kapablo is in Doorn gepland voor de tweede helft van het schooljaar, vanwege de wisselingen in OC'ers en schoolleider. • Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB): <ul style="list-style-type: none"> ➤ Er is scholing gerealiseerd in oplossingsgericht begeleiden, waardoor er een kwaliteitsslag wordt geslagen: zo doen wij dat, als AOB'ers – zeker omdat ook de AOB van Visio Onderwijs dezelfde opleiding heeft gevolgd. • Alle scholen: De scholen van Bartiméus werken vanuit een gezamenlijk ontwikkelde (pedagogische) visie op kind, jeugd en gezin en ontwikkelen en implementeren een structuur en werkwijze op basis van een herkenbare cyclus met als uitgangspunt de principes van handelingsgericht werken (HWG), welke alleen afwijkt per school waar dit nodig is voor de doelgroep (schoolondersteuningsstructuur met Actieplanner en kwaliteitskaarten) 	

B:

- Het ontwikkelen van een gezamenlijke pedagogische visie (voor scholen én AOB) is gerealiseerd door het gezamenlijke pedagogenoverleg, in afstemming met schoolleiders, teams en de MR.
  - De Actieplanner per school wordt ingericht en de Kwaliteitskaarten worden geschreven of herschreven – eind 2022 zijn de eerste kaarten af. Het op schooloverstijgend niveau vormgeven van kwaliteitskaarten (waar mogelijk) is een leerproces op alle niveaus dat extra tijd kost. Naar verwachting zijn alle bovenschoolse kwaliteitskaarten in 2023-2024 af en is er een werkwijze gevonden voor het beheer ervan, gericht op: tijd overhouden om les te geven (Enigma-aanpak)
  - Scholen en AOB m.b.t. kwaliteitszorg:
    - Er wordt systematisch gestuurd op het realiseren van de kwaliteitscyclus volgende de kwaliteitskalender, door dit standaard op het schoolleidersoverleg te agenderen. Ook wordt er uit de Kwaliteitstegels gehaald wat erin zit, door te sturen op de aangegeven acties en systematisch voor opvolging in de kwartaalgesprekken te zorgen. Die kwartaalgesprekken tussen manager en schoolleider, ondersteund door HR, Control en Beleid & Kwaliteit zijn eind 2022 voor het eerst (bijna) jaarrond gerealiseerd. De meerwaarde ervan is dat in relatief korte tijd 'alles' aan bod komt in een constructieve en terugkerende dialoog die sturing mogelijk en navolgbaar maakt.
  - AOB: We hebben een eenduidige aanpak van de AOB per schoolsoort (PO, VO, SO, MBO en HBO), waarbij we uitgaan van 'wat heeft het meest effect voor het leren van de leerling?'.
    - Aanpassing format begeleidingsdocument (BD) en integratie in ParnasSys, met daarbij systematisch aandacht voor de aantoonbare evaluatie van de begeleiding: dit proces is eind 2022 op gang, maar nog niet afgerond vanwege verschillen tussen de regio's in de tevredenheid over de nieuwe werkwijze
    - Wat heeft de leerling hieraan? We werken uniform en maken daardoor het verschil voor *alle* leerlingen in de AOB.
  - Doorgaande leerlijnen (SO Zeist en Lochem en Bosschool):
    - Vanuit elke school dragen we bij aan de totstandkoming van de VIVIS-leerlijnen voor in EduMaps. We naderen het eind van de planning, waarin zomer 2023 de meeste leerlijnen af zijn en er echt iets te vieren valt.
- Doorontwikkeling opbrengstgericht werken:
- Aan een dekkend curriculum, met ambitie wordt gewerkt, waarbij het landelijke Masterplan Basisvaardigheden voor de nodige urgentie zorgt. Zomer 2023 moet

B:

het curriculum per school in kwaliteitskaarten (of vakwerkplannen) vastgelegd zijn: Nederlandse taal/communicatie, rekenen-wiskunde en burgerschap

- Leerkrachten en AOB'ers zijn analytisch vaardig (Data, Duiden, Doelen, Doen): hier lopen we achter op de gestelde doelen, vanwege de vertraging in het opleveren van diverse schoolfoto-formats voor de scholen. Bij de AOB is er aandacht voor datagedreven werken, maar dit vraagt op nadere (strategische) opdrachtstelling, aansturing en projectmatige uitwerking.

Speerpunt Meer dan leren – leerlingen optimaal voorbereiden op De Volgende Stap	G/B/R
Voortgang op instellingsplandoelen 2019-2023	
<ul style="list-style-type: none"> • Succesvolle uitstroom van leerlingen:<ul style="list-style-type: none"> ○ Samenwerking tussen de scholen en de AOB van Bartiméus ○ Duidelijke en ambitieuze normen eindkwalificaties/resultaten ○ Structureel onderzoeken en leren van resultaten uitstroom (bestendigingsonderzoek)	B
<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten sociale, maatschappelijke en werknemersvaardigheden leerlingen	B
<ul style="list-style-type: none"> • Toegevoegde waarde Bartiméus in beeld krijgen en houden:<ul style="list-style-type: none"> ○ Digitalisering onderwijs ○ Leerlijn Kritische succesfactoren (KSF) ○ Hybride begeleidingsvormen	B
Toelichting (m.b.t. bijbehorende doelen uit schooljaarplannen en locatiejaarplan AOB):	
<ul style="list-style-type: none"> • Alle scholen en AOB: leerlijn KSF implementeren en communiceren van toegevoegde waarde.<ul style="list-style-type: none"> ➤ De regiegroep KSF werkt voor alle scholen en de AOB van cluster 1 aan KSF-beleid, dat eind schooljaar 2022-2023 gereed moet zijn voor clusterbrede implementatie. • SO Lochem, SO Zeist en BOsschool: Elke leerling krijgt een lesprogramma aangeboden vanuit de doelen van de leerlijnen (Edumaps) met oefeningen die aansluiten bij het niveau van functioneren. Leerlingen maken volop gebruik van de hulpmiddelen en hun vaardigheden zijn zichtbaar verbeterd.<ul style="list-style-type: none"> ➤ Leerlijnen EduMaps zijn in VIVIS-verband aangepast volgens planning en worden geïmplementeerd op de scholen, o.a. door te werken met groepsplannen voor KSF (SO Zeist en Lochem) en de opbrengsten voor burgerschap eind schooljaar 2022-2023 inzichtelijk te maken in EduMaps.	

2.1.3. Overige ontwikkelingen

Coronacrisis

2022 was een jaar waarin corona gelukkig steeds minder aanwezig was in het dagelijks leven van leerlingen en medewerkers, maar nog niet weg. We hebben dat gemerkt in de hoogte van het verzuim en enkele uitbraken. Gelukkig worden er in 2022 geen scholen meer gesloten, dit is iets wat we als cluster-1-scholen gezamenlijk hebben besloten. We hebben gedurende het jaar de coronamaatregelen verder kunnen afbouwen en tegelijkertijd een draaiboek ontwikkeld voor mogelijke toekomstige uitbraken, in lijn met landelijk onderwijsbeleid. Daarnaast hebben we de leerpunten, zoals hybride werken, kunnen vasthouden.

In november 2021 heeft cluster 1 zich via PO-raad hard gemaakt voor fysieke aanwezigheid van AOB'ers in de school, als onderdeel van het primaire proces. De zin die hierover werd opgenomen in landelijke protocollen (coronabeleid in het funderend onderwijs) heeft erg geholpen bij het realiseren van schoolbezoeken. Toch kwam het met regelmaat voor dat het eerste fysieke schoolbezoek in 2022 direct het evaluatiegesprek van schooljaar 2021-2022 was.

Leerlingadministratie- en leerlingvolgsystemen

Ook belangrijk is de verdere implementatie van de leerlingadministratie- en leerlingvolgsystemen van ParnasSys (voor de AOB en de scholen), EduMaps (voor de SO-scholen en Bosschool) en Somtoday (voor het Bartiméus College). Een grote stap voor de AOB is het gaan werken met een format voor het Begeleidingsdocument (BD) in ParsasSys. Vanaf schooljaar 2022-2023 wordt bij elk te evalueren BD overgeschakeld naar het nieuwe format.

In 2022 maken we stappen in het datagestuurd werken richting BI-tools voor de scholen en de AOB, gevuld met data vanuit de leerlingadministratie- en leerlingvolgsystemen (ParnasSys en EduMaps). We worden hierbij ondersteund door applicatiebeheerder voor Onderwijs, die in 2022 met deze toegewijde taak is gestart. De inzet van Power BI voor onderwijs staat nog in de kinderschoenen, we zijn hierin afhankelijk van Visio Onderwijs en van externe ondersteuning door een ICT-bedrijf (voor de scholen).

De stappen die we gezet hebben kosten veel tijd en afstemming en zijn eind 2022 nog niet zo groot als we hadden gewild. Dit vraagt in 2023 om de nodige aandacht, sturing en keuzes.

Na twee jaar van focus op het primaire proces vanwege corona, is er zeker in de tweede helft van 2022 weer veel meer ruimte voor onderwijskundige ontwikkelingen zoals gepland in de jaarplannen. Alle schoolleiders stellen voor de eerste keer zelf hun schooljaarplan op, in de afronding van hun eerste schooljaar bij Bartiméus. De hoofdlijnen van de ontwikkelingslag in 2022 binnen onderwijs wordt gevormd door de drieslag:

- regie op onderwijskwaliteit
- de basis op orde
- krachtige teams

De sterkere sturing op de Kwaliteitsagenda en de Kwaliteitstegels heeft effect op het realiseren van de kwaliteitscyclus en het behalen van geplande resultaten, al vraagt dit in 2023 nog steeds om meer regie op onderwijskwaliteit en inzet om de basis verder op orde te krijgen.

De inzet op krachtige teams door coaching van de Commissies van Leerlingondersteuning (CvL's) komt eind 2022 voortijdig tot een einde, omdat de coaches voor andere werkzaamheden kiezen. Schoolleiders pakken dit in 2023 zelf op, waarbij teamontwikkeling zorgvuldig gemonitord wordt.

Braille Autoriteit

Het Besluitvormend Comité van de Braille Autoriteit organiseerde in oktober 2021 een overleg over de toekomst van de Braille Autoriteit, waar ook Bartiméus Onderwijs (als onderdeel van VIVIS) bij betrokken is. Uitkomst over de gehele breedte is dat de betrokken organisaties vinden dat de Braille Autoriteit moet worden voortgezet en dat de huidige constructie en het afsprakenkader grotendeels voldoet. Het bestaande covenant is voorzien van een addendum om de afspraken en werkwijze te actualiseren en te laten gelden vanaf 1 januari 2022 en verder.

2.1.4. Toekomstige ontwikkelingen

Regie op onderwijskwaliteit

Een van de ontwikkelingen die blijvend impact heeft, is de focus op onderwijskwaliteit. Wij hebben de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch

handelen eerder als speerpunt benoemd, daartoe aangemoedigd door de ondersteuningscoördinatoren van de scholen. In veel schooljaarplannen neemt kwaliteit van instructie een belangrijke plaats in. Voor de nieuwe kijkwijzer voor klassenbezoeken, die eind 2022 voor drie van de vier scholen geïmplementeerd is, wordt samen met de P&O-adviseur een bijbehorend kader geformuleerd. Dit kader moet aansluiten bij de (door)ontwikkeling van het strategisch personeelsbeleid, waarvoor een meerjarenaanpak nodig is.

Naast de focus op de inhoudelijke kwaliteit van ons onderwijs en onze instructie, willen we ook onze kwaliteitszorg doorontwikkelen – en dan met name de ‘regie op onderwijskwaliteit’: hoe, wanneer en naar wie verantwoordelijk zijn wij ons over onze kwaliteit? Welke opdracht geeft het bestuur ons, wanneer zijn wij tevreden? Hoe sturen wij op onze kwaliteit, hoe monitoren we onze basiskwaliteit en doorontwikkeling? En hoe doen we dat op de verschillende organisatieniveaus: van raad van bestuur tot aan de leerkracht voor de klas of de AOB’er in de ondersteuning van leerlingen in andere vormen van onderwijs? Het zijn vragen waar we de komende jaren (hernieuwde) antwoorden voor gaan zoeken en die we meenemen in het instellingsplan voor 2023-2027. In de aanloop hiernaar toe herijken we in 2023 onze kwaliteitstegels door de (kern)standaarden van het toezichtskader 2021 (v)so meer zichtbaar te maken.

European Accessibility Act

Om online producten en diensten voor alle Europeanen toegankelijk te maken, is de European Accessibility Act (EAA) opgesteld die in 2025 in werking treedt. De EAA is pan-Europese regelgeving op het gebied van digitale toegankelijkheid. Tot grote verbazing en ontzetting van cluster 1 vallen de (digitale) leermiddelen buiten de werking van de toegankelijkheidswet. Als dit niet wordt opgelost is het de vraag hoeveel leerlingen met een visuele beperking straks nog in staat zijn regulier onderwijs te volgen, omdat educatieve uitgeverijen niet verplicht worden om hun (digitale) leermiddelen toegankelijk te maken.

Routekaart Inclusief Onderwijs

Inclusief onderwijs gaat over jongeren met én zonder een extra ondersteuningsbehoefte. Ze gaan samen naar school en volgen zoveel mogelijk samen onderwijs en iedereen hoort erbij. Cluster 1, met een integratiepercentage van ongeveer 85%, wordt in dit kader vaak als voorbeeld genoemd. In 2022 is met jongeren, ouders, schoolbestuurders, samenwerkingsverbanden, gemeenten

en andere professionals uit en om het onderwijs en de zorg en hun vertegenwoordigers uitgebreid gesproken over de route naar inclusief onderwijs. Zo zijn de Contouren Werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035 tot stand gekomen.

De vertegenwoordigers van de leraren (vakbonden) hebben zich begin 2020 teruggetrokken uit de gesprekken over passend en inclusief onderwijs, omdat zij vinden dat de randvoorwaarden eerst op orde moeten zijn voordat de volgende stappen gezet kunnen worden naar inclusief onderwijs. De randvoorwaarden die door de lerarenvertegenwoordiging genoemd worden zijn: kleinere klassen, goed opgeleid en ondersteunend personeel en duidelijkheid welke ondersteuning een reguliere school moet bieden. Het feit dat de leraren een beperkte bijdrage hebben geleverd is een groot punt van zorg, omdat zij de belangrijkste schakel zijn: inclusief onderwijs krijgt immers vorm binnen de school en in de klas.

De ontwikkeling naar inclusief onderwijs is van grote invloed op het gespecialiseerd onderwijs. Er zal altijd een vorm van gespecialiseerd onderwijs blijven bestaan, maar deze krijgt wel een andere rol. Waarbij centraal zal staan hoe we de opgebouwde expertise vanuit de verschillende clusters (waaronder cluster 1) behouden en waar nodig bundelen. Na de concretisering van de ambitie 2035 (gepland in 2023) zal verder worden uitgewerkt hoe de doorontwikkeling van het gespecialiseerd onderwijs, alsmede de samenwerking met zorg, eruit kan zien. Deze verkenning wordt in gezamenlijkheid met onder andere Siméa, VIVIS en de Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs eind 2023 gestart. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de rol van het speciaal basisonderwijs. Cluster 1 pleit in 2022 in een reactie op de Routekaart, een voorloper van de Contouren Werkagenda, om extra aandacht voor toegankelijke onderwijscontent en het bundelen van expertise van cluster 1 op landelijk niveau.

Toekomstbestendig VSO en SO Lochem in één gebouw met twee basisscholen

Voor het Bartiméus College is er een apart traject dat de komende jaren impact zal hebben: 'Toekomstbestendig VSO'. De school kent de afgelopen jaren een dalend leerlingenaantal, van 69 leerlingen in 2017 tot de huidige 37 leerlingen (februari 2023). Door de grote niveauverschillen in een geringe leerlingpopulatie ontstaat druk op het onderwijsaanbod en de onderwijskwaliteit. Samen met een ander vso-school van cluster 1 wordt nagedacht over visie, hybride onderwijsmodellen en het mogelijk realiseren van onderwijsaanbod in relatie met het regulier voortgezet onderwijs binnen de regio. Het scenario van schoolsluiting

is uitgesloten – wij erkennen dat de cluster-1-scholen, hoe klein ook, altijd nodig zullen zijn.

De samenwerking van SO Lochem met twee basisscholen (gericht op het realiseren van één gezamenlijk schoolgebouw) biedt nieuwe kansen voor leerlingen om te participeren in een grotere wereld en voor medewerkers om te leren van elkaars expertise. Helaas zijn deze ontwikkelingen wederom vertraagd, o.a. met de komst van een grotendeels nieuwe gemeenteraad.

2.1.5. Onderwijsresultaten

Jaarlijks leveren wij onze onderwijsresultaten voor wat betreft de uitstroomgegevens aan bij de inspectie van onderwijs. In bijlage 4 zijn deze onderwijsresultaten opgenomen (zie ook 2.1.1 voor opmerkingen over de onderwijsresultaten vanuit de Kwaliteitstegels). Voor een analyse van de belangrijkste ontwikkelingen in 2022 qua onderwijsprestaties verwijzen wij naar bijlage 4.6. In de eerste vijf paragrafen van die bijlage vindt u de ontwikkelingen in onderwijsprestaties per school beschreven, deels vanuit meerjarig perspectief.

2.1.6. Internationalisering en onderzoek

Bartiméus is een expertiseorganisatie op het gebied van omgaan met een visuele beperking. Dit betekent dat onderzoek en expertiseontwikkeling, door onder andere (internationale) projecten, onderdeel is van ons werk. Bartiméus Onderwijs is betrokken bij een aantal (internationale) projecten en het Bijzonder Lectoraat Inclusive Digital Design & Engineering van Eric Velleman (mei 2022 geïnstalleerd). Onderzoek en expertiseontwikkeling is verweven in de diverse jaarplannen en geborgd in de [werkwijze van de Kennisorganisatie van Bartiméus](#) (op basis van de Kenniscirkel). We voeren veel van deze activiteiten uit met onze samenwerkingspartners in de branche (Koninklijke Visio, Robbert Coppes Stichting, Oogvereniging, MaculaVereniging) binnen 'Kenniss over Zien'.

De komende jaren willen we de verschillende projecten, bijvoorbeeld die door Bartiméus Fonds, Stichting InZicht of de Expertisefunctie ZG gefinancierd worden, meer zichtbaar maken en verbinden met de ambities vanuit de jaarplannen en/of omgeven door beleidskaders.

Op het gebied van internationalisering en internationale contacten is er de ambitie om op cluster-1-niveau tot een aanscherping te komen van voorwaarden en doelen voor internationale contacten en het bezoeken.

Een drietal projecten brengen we graag voor het voetlicht.

ICC

ICC staat voor 'International Camp on Communication & Computers'. De deelnemers zijn Europese jongeren die blind of slechtziend zijn tussen de 16 en 21 jaar oud. Dat houdt in dat je tot een kleine minderheid behoort in je land en omgeving. Leren communiceren, internationaal reizen, persoonlijke mogelijkheden en beperkingen voor studie en beroep leren ontdekken zijn allemaal doelstellingen van deze uitwisseling. Een andere doelstelling is het kunnen omgaan met ICT en de ICT-hulpmiddelen die er zijn voor visueel beperkten, omdat die van groot belang zijn voor de eerdergenoemde doelstelling communicatie, maar ook voor studie, beroep en vrijetijd.

Vanuit Nederland gaan we met zeven leerlingen/studenten deelnemen aan het ICC dat dit jaar in Telc, te Tjechië zal worden gehouden.

Voor meer informatie: <https://www.icc-camp.info/>

Project Teken Mee

Door zelf te tekenen leren kinderen al op jonge leeftijd veel sneller het verband te leggen tussen 'iets doen en voelen dat er iets ontstaat'. Het is inmiddels bekend dat het ruimtelijk inzicht en begrijpen van ruimtelijke relaties van kinderen vergroot wordt door zelf te tekenen. Naast het gegeven dat het tekenen inzicht gevend werkt, biedt het ook openingen naar een andere manier van zichzelf uit te drukken. Het kan tevens een creatief proces in gang zetten bij leerlingen.

In dit Visio-project, waarin Bartiméus participeert, wordt er een leerweg tekenen ontwikkeld voor blinde kinderen. De leerweg bestaat uit een methode met een handleiding en verschillende boeken en daarnaast vindt er een effectmeting plaats door een pilotstudie.

Voor meer informatie:

<https://www.tastenbraille.com/tekenmeewiki/doku.php?id=start>

Project Lego Braille Bricks

'Lego Braille Bricks' bestaat uit een doos met braillestenen. Deze educatieve set maakt het mogelijk om braillevaardigheden te oefenen/leren via spel. Denk aan hanteren en plaatsen van de stenen, betekenis geven aan vormen en punten, samenspelen met andere (ziende) kinderen. Met de stenen komen leerlingen in aanraking met braille en kunnen zij hier betekenis aan geven.

De Lego Foundation heeft een aantal sets van de 'Lego Braille Bricks' gratis ter beschikking gesteld voor het onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking in Nederland. Dit project beoogt de implementatie van deze educatieve sets binnen het onderwijs bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 t/m 18 jaar. Voor meer informatie: <https://www.eduvip.nl/legobraillebricks/index.html>

2.1.7. Inspectie

In schooljaar 2021-2022 en de eerste helft van schooljaar 2022-2023 viel geen van onze scholen in een steekproef van de onderwijsinspectie.

Het meest recente vierjaarlijks onderzoek vond plaats in het najaar van 2018, wat resulteerde in een verslag dat in februari 2019 vastgesteld is. Naast een voldoende score voor de drie standaarden m.b.t. Kwaliteitszorg en ambitie, voldeed het bestuur ook voldoende aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

De inspectie stelde verder vast dat alle scholen voldoende basiskwaliteit realiseren. Het inspectierapport van het [vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen Bartiméus](#) vindt u op de website van de onderwijsinspectie.

2.1.8. Visitatie

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

2.1.9. Passend onderwijs

De onderwijswetgeving (WPO, WVO, WEC) werd met de komst van Passend Onderwijs met ingang van 1 augustus 2014 op tal van punten aangepast, om het volgende te realiseren:

- Er komt [zorgplicht](#): elke school voor basisonderwijs en voorgezet onderwijs is verantwoordelijk voor passend onderwijs voor elke leerling. [De zorgplicht geldt niet voor instellingen van cluster 1 en 2](#). Deze instellingen, waartoe ook Bartiméus Onderwijs behoort, hebben wél een ondersteuningsplicht: ze zijn verplicht leerlingen met een visuele beperking te ondersteunen. In deze paragraaf over Passend Onderwijs leggen we daarom vooral verantwoording af over de ondersteuningsplicht;
- Elke schoolorganisatie richt zijn eigen structuur voor basisondersteuning in, inclusief een ondersteuningsprofiel (wat kan een school bieden als het gaat over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften). Het is niet duidelijk of Bartiméus dit ook moet doen (zelfs de inspectie is hier intern verdeeld over);

in 2023 gaan we de beschrijving van het aanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften alsnog realiseren;

- Binnen de samenwerkingsverbanden po en vo worden de financiële middelen voor de extra leerlingondersteuning verdeeld. De instellingen in cluster 1 en 2 (waaronder Bartiméus Onderwijs) maken geen deel uit van de samenwerkingsverbanden;
- Samenwerkingsverbanden hebben een commissie die besluit of een leerling extra ondersteuning krijgt of naar een speciale school kan gaan, door het afgeven van een toelatingsverklaring op basis van een handelingsgerichte vraag: wat heeft deze leerling nodig? Bij Bartiméus besluit de commissie van onderzoek conform de WEC over toelating van leerlingen (net als bij de andere instellingen voor cluster 1 en 2).

In het kader van de kassiersfunctie van cluster 1 (uitwerking ondersteuningsplicht instellingen) ontvangen Bartiméus en Visio jaarlijks het ondersteuningsbudget, een geormerkt bedrag van het ministerie van OCW. Dit bedrag wordt op basis van indicatie beschikbaar gesteld aan scholen met een leerling die door de AOB van cluster 1 begeleid wordt. Eén keer per jaar vindt er een verrekening plaats met Visio.

Jaarlijks evalueren Bartiméus en Visio de 'regeling aanvullende bekostiging'. Op grond van inhoudelijke argumenten, de aard en omvang van de ondersteuningsvragen en financiële ruimte kan de regeling aangepast worden voor het nieuwe schooljaar. Dit is in 2020 gebeurd, op grond van de hierboven beschreven financiële ruimte.

2.1.10. Nationaal Programma Onderwijs

Wij onderschrijven de stelling dat het Nationaal Programma Onderwijs er niet alleen is voor reparatie van de gaten die de coronacrisis heeft geslagen, maar veeleer de kans biedt voor renovatie van ons onderwijs. Die kans hebben we vanaf 2021 met beide handen aangegrepen.

Totstandkoming van de schoolprogramma's

In de periode tot de zomervakantie is er per school een schoolscan gemaakt door de ondersteuningscoördinator(en), zoveel mogelijk gekoppeld aan de reguliere kwaliteitszorgcyclus. Op grond van de schoolscan zijn interventies gekozen voor het schooljaar 2021-2022 en schooljaar 2022-2023, die zijn voorgelegd aan het

team (o.a. op de studiedag van juni 2022) en aan ouders (middels een digitale uitvraag en/of bespreking op een ouderavond). Op de scholen zijn interventies gekozen uit alle doelgebieden van de '[menukaart](#)':

- Meer onderwijs (A)
- Effectievere inzet onderwijs (B)
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling (C)
- Executieve functies (D)
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning (E)
- Faciliteiten/randvoorwaarden(F)

De meeste interventies zijn gedaan op effectievere inzet van onderwijs (B) en sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling (C). Voor de effectievere inzet van onderwijs worden onder andere meer uren ingezet.

Tijdens het maken van de schoolscans is er onderlinge afstemming gerealiseerd: zijn er thema's die op meerdere scholen spelen en waar we allemaal op in willen zetten? Dit betreft een tweetal doelen:

- elke Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) wordt gecoacht, zodat zij het team kunnen coachen in het doorontwikkelen richting een Krachtig team – want om effectievere inzet van onderwijs te kunnen realiseren, is een Krachtig team nodig
- de implementatie van de 'Kritische Succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking' (KSF) krijgt een extra impuls, omdat dit onze hele doelgroep (scholen en AOB) betreft én alle teams werken aan de realisatie van een driejarenplan KSF

Voor schooljaar 2021-2022 heeft Bartiméus €236k ontvangen uit het programma voor 160 leerlingen en 21 CUMI-leerlingen. Voor schooljaar 2022-2023 gaat het om €176k voor 155 leerlingen en 21 CUMI-leerlingen

Van de middelen is in 2022 €171k ingezet. Het restant budget zal naar verwachting ingezet worden in schooljaar 2022/2023 en schooljaar 2023/2024.

Besteding NPO 2022 in euro's

Beschikbare middelen 2021/2022	235.889	
Beschikbare middelen 2022/2023	175.782	
Totaal beschikbare middelen	411.671	

Besteding 2021		28.332
Besteding 2022		171.735
Verwachte besteding schooljaar 2022/2023 (tm jul 2023)		102.043
Beschikbaar voor inzet schooljaar 2023/2024		109.562

Bijna alle NPO-middelen zijn gealloceerd aan de scholen. Alleen voor de implementatie van de 'Kritische Succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking' (KSF) in de AOB zijn middelen bovenschols ingezet. Ook AOB-leerlingen liepen een achterstand op in de KSF. Het gaat om de inzet van 0,1 fte voor extra aandacht voor KSF, in afstemming met KSF-implementatie op de scholen. Elke school heeft hierin naar rato bijgedragen. De Medezeggenschapsraad heeft hiermee ingestemd.

Er is geen personeel ingehuurd voor de inzet van de NPO-middelen, veelal werden bestaande contracten uitgebreid.

Gedurende 2022 is de MR met regelmaat geïnformeerd over het traject om te komen tot NPO-interventies. Het bestedingsplan NPO is op 20 oktober 2022 aan de MR voorgelegd, waarna instemming verkregen.

Behaalde resultaten met de inzet van de NPO-middelen

- Schoolontwikkeling en verbetercultuur: coaching Commissies van Leerlingondersteuning (CvL) in het kader van krachtige teams, zodat de CvL het team kan coachen. Om effectievere inzet van onderwijs te kunnen realiseren is een krachtig team nodig;
- Professionalisering gericht op Effectievere inzet Onderwijs: hierbij gaat het onder andere over rekenonderwijs voor SO Zeist en SO Lochem (Wereld in Getallen 5 implementeren), tactiele ontwikkeling/braille-aanbod (SO Zeist), spelling (SO Lochem); training digibord, maken toegepast leerlingmateriaal (Bosschool);
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen: cultuur- en sportactiviteiten (Bartiméus College); Sherborne lessen, extra lessen bewegingsonderwijs, waar nodig individuele lessen voor kinderen die veel gemist hebben t.o.v. hun groepsgenoten (Bosschool);
- Meer onderwijs: specifieke ondersteuning voor NT2-leerlingen op achterstanden begrijpend lezen/woordenschat (Bartiméus College);
- Tijdelijke aanstelling van personeel gericht op inhaalslag praktijkvorming leerlingen (Bosschool VSO).

2.1.11. Sociale Veiligheid

De kaders van het veiligheidsbeleid van Bartiméus Onderwijs worden gevormd door de Veiligheidsvisie van Bartiméus, de praktische uitwerking ervan op organisatieniveau (Triasweb incidentmelding, Meldcode, BHV, Noodplan/ontruiming, Arbobeleid, RI&E) en de Visie op sociale veiligheid van Bartiméus Onderwijs. Daarnaast is de jaarlijkse monitoring sociale veiligheid onder alle leerlingen, ouders en onderwijsmedewerker een belangrijke pijler van het veiligheidsbeleid, waarvan minimaal een doelstelling in het schooljaarplan van de schoolteams opgenomen wordt. Bij deze monitoring trekken we op cluster-1-niveau gezamenlijk op, met een aantal specifieke vragen voor onze doelgroep en een benchmark op de resultaten.

De Kwaliteitstegel Veiligheid, die we in 2021-2022 voor het eerst invulden, geeft een impuls aan het Veiligheidsbeleid op de scholen – ook op instellingsniveau.

Het Veiligheidsbeleid van Bartiméus betreft daarmee meerdere niveaus en dimensies: organisatie-, cluster-1-, onderwijs-, en teamniveau. Terwijl relatief weinig leerlingen bekend zijn met externaliserende gedragsproblematiek, is er op individueel leerlingniveau met regelmaat de nodige inzet en afstemming nodig om onveilige situatie in de klas en school te voorkomen.

Begin 2023 herijken we ons veiligheidsbeleid, waarbij we aandacht besteden aan de (evaluatie)cycli op alle niveaus. Van ingrediënten veiligheidsbeleid willen we meer naar puzzelstukjes: hoe hangen onderdelen samen en in hoeverre evalueren we het veiligheidsbeleid van integraal perspectief? Daarbij past ook het zicht op en, waar passend, gebruik van het beschikbare ondersteuningsaanbod.

2.2. Personeel & professionalisering

2.2.1. Doelen en resultaten

Actualiseren integraal personeelsbeleid	G/B/R ⁹
<p><u>Hoofddoel:</u> Wij willen ons Integraal PersoneelsBeleid (IPB) actualiseren en integreren in Bartiméusbreed personeelsbeleid, waarbij er ook specifiek aandacht wordt besteed aan de implementatie van processen en beleid voortkomend uit de cao po.</p> <p>Kern is dat onderwijspersoneel bekwaam en bevoegd is. Professionele medewerkers realiseren een pedagogisch en didactisch klimaat waarin leerlingen zich veilig voelen.</p> <p>De schoolleiding en het team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit.</p>	B
Deelresultaten:	
<ul style="list-style-type: none"> • Herziening functiehuis Bartiméus Onderwijs – in afrondende fase Planning afronding: eind maart 2023 laatste tranche is in afrondende fase	G
<ul style="list-style-type: none"> • Professionalisering onderwijspersoneel bestaande uit:<ul style="list-style-type: none"> ○ opleidingsbeleid: bekwaam en bevoegd (basis- en vakbekwaam) ○ aanstellingsbeleid (algemeen beleid is er, start-basis-/vakbekwaam) ○ gesprekscyclus ○ duurzame inzetbaarheid <p>De gesprekscyclus is organisatiebreed opgepakt in 2022, het gespreksformulier is aangepast</p><p>Voor duurzame inzetbaarheid ligt de focus op het administratieve proces, de afronding hiervan is afgerond in 2022-Q1. Verbeterslag komend jaar zit hem in inzet medewerkers voor duurzame-inzetbaarheids-uren</p>	B
<ul style="list-style-type: none"> • Optimalisatie personeelsadministratieve processen, ondersteund door een extern bureau.<ul style="list-style-type: none"> ➢ Nog niet afgerond, ingezette interventie extern bureau leidt niet tot gewenst resultaat.	B

⁹ Groen = Doel is gehaald
Blauw = Proces loopt nog
Rood = Doel wordt of is niet gehaald

Speerpunt Professionele ontwikkeling, teamontwikkeling – op weg naar krachtige teams Voortgang op instellingsplandoelen 2019-2023	G/B/R
<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers voldoen aan professionele standaard: <ul style="list-style-type: none"> ○ van Krachtige teams - professionele cultuur, met aandacht voor persoonlijk leiderschap, het actief onderzoeken en inbrengen van (wetenschappelijke) inzichten. Deze cultuur is zichtbaar in alle geledingen. CvL's worden hier sinds zomer 2021 op gecoacht. ○ volgens het professionaliseringsbeleid. Het professionaliseringsbeleid wordt in 2022 weer opgepakt, met aandacht voor regie en eigenaarschap van medewerkers. ➤ Dit is op teamniveau opgenomen in de school-/locatiejaarplannen. Tot eind 2022 is de coaching van de CvL's gerealiseerd zoals gepland. Nu de coaches stoppen, ligt de bal helemaal bij de schoolleiders. Halverwege 2023 wordt er een bijeenkomst voor de CvL's gepland, ter inspiratie m.b.t. de waarderende organisatie ➤ Het professionaliseringsbeleid categoriaal zorgt ervoor dat ieder geschoold is (dit lukt voor alle nieuwe medewerkers), waarbij we vooruit kijken naar de organisatiebrede herijking samen met de Bartiméus Academie 	B
<ul style="list-style-type: none"> • Teams ontwikkelen zich (organisch) tot een volgend ontwikkelniveau (o.b.v. een nulmeting per team): <ul style="list-style-type: none"> ○ worden en blijven van een krachtig team ○ versterken analysevaardigheden medewerkers ○ versterken digitale vaardigheden medewerkers ○ inzetten van systemen t.b.v. kwalitatief goed onderwijs & goede AOB ➤ doelen op teamniveau geformuleerd en gerealiseerd, zie ook het doel verderop over zicht op HR-analytics 	B
<ul style="list-style-type: none"> • We ontwikkelen de professionele leergemeenschappen door naar leer-/werkgroepen binnen de scholen 	G
<ul style="list-style-type: none"> • Optimalisatie van inrichting/werking van applicaties voor personeelsbeleid (AFAS, applicatie voor duurzame inzetbaarheid, Cupella), ondersteund door externe partners (loopt door tot 2022-2023) 	B

B:

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gerealiseerd en loopt door zoals gepland. Cupella is nu een stand alone applicatie. De vraag ontstaat in welke mate Cupella verder geïntegreerd moet/kan worden. Verloning & verlof moet in AFAS. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Positionering zorgmedewerker binnen het onderwijs, qua aansturing <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dit is opgelost met de komst van de nieuwe teamleider Kind & Jeugd ambulante zorg, die het team zorgmedewerkers van de Bosschool aanstuurt. De rechtspositie van de zorgmedewerker gaan we in 2023 opnieuw onderzoeken (onder welke cao in dienst, wat betekent dit o.a. als het gaat over inzet tijdens de schoolvakanties) 	B
<ul style="list-style-type: none"> • Regeling introductie en begeleiding starters, zij-instromers en vervangers <ul style="list-style-type: none"> ➤ Traject onboarding Bartiméus is in 2022 gerealiseerd. Over het traject voor zij-instromers is contact met de Academie, hier nog verder vorm aan geven. 	B
<ul style="list-style-type: none"> • Zicht krijgen op HR-analytics (verzuim, leeftijdsopbouw, aantallen fte's, in- door- uitstroom, aanstellingsduur, verhouding man-vrouw) door middel van bedrijfsvoeringsgesprekken <ul style="list-style-type: none"> ➤ dit is gerealiseerd in een personeelsschouw (kwantitatief en kwalitatief, op meerdere momenten uitgevoerd), als voorloper van strategische personeelsplanning 	B

Speerpunt Verbinden & netwerken – samenwerken voor de leerling	R/O/Gr
Voortgang op instellingsplandoelen 2019-2023	
<ul style="list-style-type: none"> • Optimale samenwerking tussen Bartiméus, ouders/verzorgers en ketenpartners/stakeholders ten dienste van de leerling 	B
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken interne en externe samenwerking om meer toegevoegde waarde te kunnen leveren 	B

2.2.2. Overige ontwikkelingen

De belangrijkste overige ontwikkelingen met grote personele betekenis betreffen de wisseling van leidinggevenden – deze is al benoemd in paragraaf 2.2.1. Een scan, uitgevoerd door een extern adviesbureau, maakt duidelijk waar het HRM-beleid van Bartiméus Onderwijs staat en wat (door)ontwikkeld moet worden.

In 2022 is een vacature (herhaald) uitgezet voor een P&O-adviseur met onderwijservaring, binnen de cao po. Deze wordt vanwege de krapte op de arbeidsmarkt in voorjaar 2023 vervuld.

2.2.3. Toekomstige ontwikkelingen

Bartiméus wil de expertise-opdracht waarmaken: het continue ontwikkelen van Bartiméus als expertiseorganisatie door het programmatisch opbouwen en overdragen van kennis en innovatie. Dit vraagt nog het nodige van ons de komende jaren, in de zin dat het curriculum categorale expertise voor alle medewerkers doorontwikkeld en geborgd gaat worden, in samenwerking met Bartiméus Organisatie en Ontwikkeling (Bartiméus Academie). In het nieuwe instellingsplan 2023-2027 krijgt het professionaliseringsbeleid (categoraal en breder dan dat) de nodige aandacht.

De komende jaren willen we onze HR-analytics doorontwikkelen, ook in de AFAS-optimalisatie (zicht op verzuim, leeftijdsopbouw, aantallen fte's, in- door- uitstroom, aanstellingsduur, verhouding man-vrouw).

De salarisadministratie is per 1 april 2022 uitbesteed aan een externe salarisverwerker, zoals gepland. Deze interventie heeft helaas niet het gewenste resultaat opgeleverd. Er wordt gezocht naar een nieuwe oplossing.

2.2.4. Uitkeringen na ontslag

Wij begeleiden medewerkers zoveel mogelijk van werk naar werk. Bij disfunctioneren gaan we op tijd kijken naar wat er aan de hand is. We nemen de tijd die ervoor staat en zetten onze interne en externe begeleiding in. Momenteel is er geen sprake van dalende formatie die tot ontslag leidt. In 2022 zijn voor 3 medewerkers uitkeringen na ontslag betaald, voor een bedrag van €13.301,-

2.2.5. Aanpak werkdruk

Voor schooljaar 2021-2022 is €80.890,- beschikbaar gesteld voor het verlagen van de werkdruk op onze scholen. Voor het schooljaar 2022-2023 is dit €80.836,-. Om tot een effectieve en door het team gedragen aanpak van de werkdruk op schoolniveau te komen zijn de volgende stappen gezet:

- Op iedere schoollocatie is gesproken over de knelpunten, die werknemers ervaren en de oplossingen, die zij hiervoor voorzien. Het gesprek werd gevoerd door schoolleider in het gehele team met leerkrachten en overig personeel.

B:

- Er is een inventarisatie gemaakt van de knelpunten, die werkdruk opleveren en de ideeën om deze punten volgend schooljaar aan te pakken.
- Deze knelpunten en oplossingen zijn door de schoolleiders uitgewerkt in een bestedingsplan voor schooljaren 2021-2022 en 2022-2023.
- De plannen werkdrukmiddelen voor schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 zijn voorgelegd aan de MR ter instemming.

In 2022 zijn op de scholen diverse leraarondersteuners ingezet om de werkdruk van de vaste leerkrachten te verminderen.

In onderstaande tabel is opgenomen waarvoor de extra middelen voor werkdrukverlaging zijn ingezet in 2022. Dit jaar zijn er geen specifieke niet-financiële maatregelen ingezet om de werkdruk te verminderen. In totaal zijn er €133k aan middelen ingezet. Hiervan is €87k ingezet vanuit het budget 2021/2022 en €46k vanuit het budget 2022/2023. Ook is €28k ingezet vanuit restant budgetten van voorgaande schooljaren. Het nog beschikbare budget 2022/2023 van €35k schuift door naar schooljaar 2022-2023 om daar naar verwachting volledig te worden ingezet.

Tabel 2.2.3: Inzet werkdrukverlagende middelen over 2022 in euro's

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Eventuele toelichting
Personeel	132.618	Vervanging en extra ondersteuning
Materieel		
Professionalisering		
Overig		

De scholen zijn tevreden over de effectiviteit van ingezette maatregelen.

2.2.6. Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleider

In het schooljaar 2021-2022 zijn vier nieuwe schoolleiders en nieuwe manager Kind & Jeugd Onderwijs gestart. Zij hebben de taak om als krachtig team de positionering en kwaliteit van onderwijs te verbeteren. In 2022 is het schoolleidersteam hierin begeleid. Op heidagen, tijdens intervisie en door middel van individuele coaching hebben de schoolleiders zicht gekregen op de

organisatiecontext en de opdracht, die er ligt. Dit is verder uitgewerkt in teamdoelen en persoonlijke leerdoelen.

Voor het schooljaar 2022/2023 is €14k beschikbaar uit het budget bijzondere bekostiging begeleiding starters en schoolleiders (PBSS). In 2022 is dit budget volledig ingezet.

2.2.7. Strategisch personeelsbeleid

De stap die we maken in strategisch personeelsbeleid begint met het in de formatiebesprekingen over de verschillende functies te gaan praten: hoeveel leerkrachten, hoeveel onderwijsassistentes zijn er nodig op school – en waarom. De schoolleider neemt de personeelsschouw van het team als uitgangspunt en kijkt op basis daarvan vooruit naar de langere termijn. De slag die we hierin maken gaat over het aandacht hiervoor vragen, het gesprek hierover aan te gaan als schoolleider met de medewerkers. Dit krijgt een verder vervolg in 2023.

In de [kwaliteitskaart Personeelsbeleid](#) (onder kopje 'Documenten') is het overzicht en de kaders van het personeelsbeleid opgenomen. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

We kunnen niet anders dan constateren dat het strategisch personeelsbeleid voor onderwijs mager is en een flinke impuls nodig heeft. Dit beeld wordt ondersteund door een rapportage van externe adviseurs na een werksessie professionalisering bedrijfsvoering (HRM en financiën) uit de eerste helft van 2022. Er is daarna besloten dat er op grond van dat wat er nodig is voor het personeelsbeleid onderwijs (en wat anders is dan het personeelsbeleid zorg) een toegewijd P&O-adviseur moet komen met de nodige onderwijsexpertise, die ook benoemd wordt in de cao po.

De P&O-adviseur krijgt de opdracht om samen met de verantwoordelijk manager, schoolleiders en leraren/AOB'ers het strategisch personeelsbeleid verder vorm en inhoud te geven. Het nieuwe instellingsplan 2023-2027 biedt kansen en kaders om het personeelsbeleid af te stemmen op de onderwijskundige visie en opgaven waar de scholen en de AOB voor staan.

In 2022 is een vacature (herhaald) uitgezet voor een P&O-adviseur met onderwijsservaring, binnen de cao po. Deze wordt vanwege de krapte op de arbeidsmarkt pas in voorjaar 2023 vervuld.

2.3. Huisvesting & facilitair

2.3.1. Doelen en resultaten

Bartiméus Onderwijs streeft naar passende huisvesting voor de omvang en de aard van de doelgroep binnen de voor huisvesting beschikbare middelen. Alle schoolgebouwen zijn relatief nieuw en kwalitatief geschikt voor de doelgroep.

Wat betreft omvang is de school in Zeist gebouwd voor een groter aantal leerlingen met bovenop de onderwijsgelden subsidie van het Bartiméus Fonds. Het aantal leerlingen in de scholen is de laatste acht jaren gedaald van meer dan 200 naar 154 (1 februari 2022). De belangrijkste reden is de terugloop van het aantal vso-leerlingen, enerzijds omdat meer leerlingen adequaat ambulante ondersteuning kunnen worden en anderzijds vanwege de landelijke krimp in het voorgezet (speciaal) onderwijs. We hopen dat we het dieptepunt in leerlingenaantal bereikt hebben (op SO Zeist en SO Lochem zien we een lichte toename in instroom), maar niets is hierin zeker.

Door de oprichting van de stichting Bartiméus Onderwijs is er vanaf 2019 sprake van een huurovereenkomst voor het gebouw in Zeist met de stichting Bartiméus Sonneheerdt. Aangezien de bekostiging van de locatie Zeist afkomstig is vanuit doordecentralisatie van de gemeente op basis van het leerlingaantal, is er sprake van onderdekking van de kosten. Als gevolg van dalende leerlingaantallen hebben we recht op minder vierkante meters (m²), terwijl de behoefte aan meer m² groeit, mede vanwege de groeiende multiproblematiek bij de leerlingen. Dit vraagt om een andere benadering.

Samen met twee scholen voor regulier basisonderwijs werkt SO Lochem aan de plannen voor een nieuw schoolgebouw, waarin drie scholen onder één dak gerealiseerd worden.

Van de locatie Doorn is het gebouw eigendom van Bartiméus, de gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de vierkante meters van het deel school gefinancierd. Het gebouw is passend ingericht voor de stabiele populatie die daar onderwijs volgt.

De facilitaire ondersteuning gebeurt vanuit de stichting Bartiméus Sonneheerdt die kennis heeft van de doelgroep en deze ondersteuning gewend is te leveren.

De organisatiebrede Stuurgroep Huisvesting is een adviesorgaan voor de raad van bestuur. Deze stuurgroep, waarin alle klantgroepen vertegenwoordigd zijn, vergadert maandelijks over allerhande huisvestingsvragen. Het gaat daarbij zowel over beleid als over projecten. Mogelijke beslissingen worden getoetst door de stuurgroep voordat ze naar de raad van bestuur gaan.

Voor het schoolgebouw in Zeist worden waar nodig en mogelijk ruimten ingezet voor andere functies, zijnde geen onderwijs. Dit is vertraagd door de coronacrisis, wordt gelinkt aan project toekomstbestendig VSO - eind 2022 is dit nog actueel.

Voor het nieuwe schoolgebouw in Laren, waar SO Lochem intrekt met twee basisscholen, is het definitieve ontwerp is nog niet akkoord bevonden door gemeenteraad. Geplande oplevering is uitgesteld naar eerste helft 2025.

Wat het schoolgebouw in Doorn betreft en de AOB-locatie in Zwolle zijn er in 2022 geen nieuwe doelen of ontwikkelingen geweest.

2.3.2. Toekomstige ontwikkelingen

Elke klantgroep is in 2022 vanuit de visie op de dienstverlening die ze bieden in gesprek gegaan over huisvesting, gericht op toekomstige ontwikkelingen. Voor de klantgroep Kind & Jeugd betreft dit zowel de visie op onderwijs (voor de scholen), de visie op ambulante (onderwijskundige) begeleiding, de visie op REA College, de visie op het Diagnostisch Centrum en de visie op Kind & Jeugd als geheel. Ook de huisvestingshistorie en de kenmerken van de huidige huisvesting komen daarbij op tafel.

De schoolgebouwen van Bartiméus zijn veelal recent nieuw gebouwd. We kijken naar de lange termijn, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen van de huidige huisvesting. We erkennen de spagaat tussen het aantal wenselijke M2 en het aantal M2 waar we recht op hebben. In het schoolgebouw in Doorn is meer ruimte nog beschikbaar.

Recent is het besluit genomen om de Bartiméus Opdrachten Bureau (BOB) te verhuizen naar het Forum en het REA College per 1 juli 2023 naar het schoolgebouw in Zeist.

2.3.3. Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als lid van VGN en Actiz heeft Bartiméus zich gecommitteerd aan Green Deal duurzame zorg 3.0 en zal zich als zodanig inzetten voor de doelstellingen die daarin worden genoemd. Onderwijs wordt hierin daar waar het kan meegenomen.

In het eerste kwartaal van 2023 zal de CO2-reductietool van Milieu Platform Zorg gereed zijn, waarmee inzicht wordt gegeven over het effect van maatregelen op onze CO2-footprint en energieverbruik – en daarmee in de te nemen vervolgstappen. In de tussentijd zijn acties uitgezet voor het vervangen van de verlichting door ledverlichting in al onze panden die in eigendom zijn, wordt de school in Zeist en het Forum voorzien van zonnepanelen (afroning gepland in zomer 2023) en wordt de locatie Forum in Zeist gasloos. Dit alles gebeurt volgens een routekaart voor het plaatsen en gebruiken van zonnepanelen, led-verrichting en dergelijke. Het plan voor ledverlichting wordt t/m 2024 uitgevoerd, hierbij wordt samengewerkt met toegankelijkheidsexperts.

Bartiméus werkt al jaren nauw samen met de BIGA-groep en de Inclusief Groep. Dit zijn organisaties die medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst hebben in de groenvoorziening en schoonmaak. Onderdelen van deze organisaties zijn uit Bartiméus voortgekomen. Werkpad, onderdeel van Bartiméus, helpt mensen met een visuele beperking hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Bartiméus moet en wil meer en meer verduurzamen. Bij nieuwe contracten wordt dit al als een eis neergelegd, evenals bij een herbeoordeling van de aflopende contracten. Dit kan al met kleine aanpassingen op goederenniveau zijn tot en met de aanschaf van een nieuwe, elektrische auto. In veel gevallen wordt het Team Inkoop ondersteund door Intrakoop, onze partner bij inkoopgerelateerde zaken.

2.4. Financieel beleid

2.4.1. Doelen en resultaten

In de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 zijn een aantal stappen gezet om verbetering in organisatie en/of kwaliteit van onderwijs door te zetten. Hierbij zijn de beschikbare middelen gericht ingezet op de beschreven focusgebieden, zoals beschreven in het bestuursformatieplan 2022-2023. De formatie is hierbij uitgebreid. Bijvoorbeeld op het gebied van schoolleiders en leraarondersteuners.

In de komende jaren zal de kwaliteit van onderwijs binnen Bartiméus een extra impuls krijgen.

De begroting 2022 was negatief met een resultaat van -€255k. Het gerealiseerde resultaat van 2022 is -€514k negatief, wat ten laste komt van de reserves.

De opbrengsten 2022 zijn €2,8 miljoen hoger, dan begroot. De afwijking ten opzichte van de begroting komt met name, doordat in de realisatie ook de subsidie van het ondersteuningsbudget voor ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) is geboekt voor €2,3 miljoen. Doorgaans wordt deze doorbetaling aan reguliere en of speciale scholen voor de ondersteuning van leerlingen met een visuele beperking niet begroot, maar loopt dit via de balans. Vanaf begrotingsjaar 2023 zullen we deze middelen ook gaan begroten om hiermee aan te sluiten bij systematiek van de jaarverantwoording.

Exclusief de hiervoor genoemde post liggen de opbrengsten €568k hoger dan de begroting. Dit komt voor een belangrijk deel door de verwerking van de cao-effecten die gelden voor 2022.

De loonverhoging van 4,75% vanaf 1 juli 2022 en de eenmalige uitkering van €500 naar rato dienstverband in juli 2022 zijn in zowel de opbrengsten, als de personele kosten verwerkt. In de begroting was gerekend met een lagere indexatie van 2%. De verwerkte Rijksgelden sluiten aan bij de afgegeven beschikkingen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW).

De bedrijfslasten zijn €3,1 miljoen hoger, dan begroot. Ook hierin is eerder genoemde post aan uitbetaalde subsidie van het AOB-ondersteuningsbudget verwerkt voor €2,3 miljoen.

Exclusief de hiervoor genoemde post zijn er ruim €800k meer kosten gerealiseerd, dan begroot. Dit ontstaat met name door:

- Hogere kosten inzet PNIL €155k voor inzet op centraal management secretariaat, interim schoolleider AOB Oost en interim schoolleider Bosschool;
- Hogere advieskosten €52k voor organisatieadvies en ontwikkeling BI-tool;
- Hogere reis- en verblijfkosten €50k, met name door de medewerkers AOB. Nu de coronamaatregelen niet meer gelden vinden meer contacten op locatie plaats. Kosten waren lager begroot;

- Hogere bijdrage doorbelaste kosten ondersteunende diensten ca €300k door omzetting en herijking van het doorbelastingsmodel van sector- naar klantgroepstructuur en actualisatie van de doorbelastingsleutels. In het oude doorbelastingsmodel werden niet alle kosten doorbelast naar de zorg- en onderwijsonderdelen. Dat gebeurt nu wel;
- Hogere loon- en vervolgcosten, met name als gevolg van cao-afspraken. Hier staan ook hoger inkomsten uit het OCW-budget tegenover.

2.4.2. Opstellen (meerjaren)begroting

De begroting is opgesteld conform de P&C-cyclus van Bartiméus en voldoet aan de kaders gesteld door de raad van bestuur. De begroting is opgesteld in afstemming met het bestuursformatieplan en afgestemd met de school- en teamleiders. De begroting 2022 is op 2 november 2022 vastgesteld door de raad van bestuur. Op 2 december 2021 is deze besproken in de MR met een positief advies en op 15 december 2022 is de begroting goedgekeurd door de raad van toezicht.

2.4.3. Toekomstige ontwikkelingen

Het financiële beleid wordt in de nabije toekomst niet gewijzigd. Vanaf 1-1-2023 zal door OCW worden overgegaan op kalenderjaarbekostiging in plaats van schooljaarbekostiging. Voor de opbrengsten heeft dit geen budgetconsequenties. De opbrengsten zullen gegeven de verwachting van een redelijke stabilisatie van de leerlingaantallen op nagenoeg gelijk niveau blijven behoudens indexatie. Over verwachte risico's leest u meer in paragraaf 2.5.

2.4.4. Investeringsbeleid

Na de zomer bij de start van het begrotingsproces wordt een aanvraag gedaan voor de gewenste investeringen voor het komend jaar. Hierbij wordt bedragen boven de €750,- aangemerkt als investering. Van de geraamde investeringen wordt de afschrijvingslasten opgenomen in de begroting. De geraamde investeringen worden vastgesteld door de raad van bestuur en na goedkeuring van de begroting door de raad van toezicht kunnen de investeringen worden gedaan.

2.4.5. Treasury

Bartiméus Onderwijs heeft een formeel Treasurystatuut (zie bijlage 5) en Treasurybeleid vastgesteld, dat samenvalt met dat van de stichting Bartiméus Sonneheerdt. Dit geeft de kaders voor de financieringsfunctie en het

liquiditeitsbeleid. Bartiméus Onderwijs heeft geen (langlopende) leningen. Vanwege het feit dat de onderwijsstichting geen onroerend goed bezit is er geen financiering benodigd. Conform het Treasurystatuut zijn er geen beleggingen of derivaten.

2.4.6. Allocatie van middelen

Per schooljaar worden de middelen verdeeld op basis van de aantallen leerlingen per school. Vanuit de bekostigingsgegevens en de verwachte leerlinginstroom maakt het managementteam begin kalenderjaar een verdeling van de formatie die past binnen de bekostiging en aansluit bij de verwachte leerlingaantallen op de scholen.

De leerlingenadministratie en secretariële ondersteuning is binnen de schoolorganisatie belegd. Alle overige ondersteuning gebeurt vanuit de ondersteunende diensten bij de stichting Bartiméus Sonneheerdt. Voor deze ondersteuning wordt conform een afspraak tussen beide stichtingen een doorbelasting gedaan aan de onderwijsstichting.

2.4.7. Onderwijsachterstanden

Scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen extra personele bekostiging ontvangen voor CUMI-leerlingen. CUMI staat voor Culturele Minderheden, leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond. Voor de instelling als geheel betreft dit 24 leerlingen (teldatum 1 februari 2022).

De belangrijkste maatregelen die op basis van de CUMI-gelden worden bekostigd zijn de extra inzet op woordenschatonderwijs, de extra ondersteuning door klassenassistenten en versterking van de communicatie met ouders/verzorgers.

2.5. Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- prognose voor medewerkers en leerlingen in paragraaf 3.1
- meerjarenbegroting in paragraaf 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in een separaat jaarverslag raad van toezicht 2022.

2.5.1. Intern risicobeheersingssysteem

In ons risicomanagementsysteem monitoren we de risico's die verbonden zijn aan de strategische doelstellingen, waarbij de focus ligt op FSE (Focus Slagkracht en Eenvoud). Ons risicomanagementsysteem is in 2022 doorontwikkeld en begin 2023 geborgd bij de concerncontroller. Maandelijks worden de tactische risico's in het klantgroepoverleg besproken en per kwartaal worden de strategische risico's gemonitord.

De jaarlijkse cyclus van risicomanagement start bij de kaderbrief. In de kaderbrief worden de strategische risico's benoemd die het realiseren van de missie en visie in de weg kunnen staan. Vervolgens worden in het begroting- en jaarplantraject per klantgroep deze risico's vertaald naar tactische risico's waar de klantgroepen beheersmaatregelen op inrichten of bewust het risico accepteren. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de manager.

In het kader van de planning-en-control-cyclus (P&C-cyclus) is er iedere maand een klantgroepoverleg. Tijdens deze klantgroepoverleggen is er aandacht voor de invloed van de risico's op het realiseren van de doelstellingen.

De concerncontroller draagt zorg voor de rapportage over de strategische risico's eens per kwartaal. Deze rapportage is gebaseerd op de input van bovenstaande cyclus waarin zowel HR, Beleid & Kwaliteit en Control een belangrijk aandeel in hebben. Naast dit proces worden de compliance officer en de information security officer regelmatig door de concerncontroller betrokken bij het risicomanagement. De opzet van ons systeem van risicomanagement wordt jaarlijks in de auditcommissie van de raad van toezicht geëvalueerd.

2.5.2. Belangrijkste risico's en onzekerheden

Naast de reguliere te beheersen risico's hebben we op organisatieniveau een aantal specifieke strategische risico's geïdentificeerd. Twee daarvan zijn van toepassing op onderwijs, deze zijn als eerste opgenomen in onderstaand risico-overzicht.

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
Risico's met betrekking tot strategie:		
Het risico dat het personeelstekort onverminderd hoog blijft	<ul style="list-style-type: none"> • Het duurt lang voordat vacatures vervuld zijn; • Collega's zorgen er samen voor dat het primaire proces doorgang vindt, maar werkdruk loopt hierdoor op; • Negatieve invloed op onderwijskwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Tolerant voor onderwijs, maar wel te bewaken: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Pro-actief handelen op te verwachten vacatures vanwege pensionering ◦ 'Verborgen' vacatures zichtbaar (blijven) maken: realisatie fte t.o.v. planning fte • Inzet werkdrukverlagende middelen • Monitoren onderwijskwaliteit d.m.v. Kwaliteitstegels
Het risico dat de basisprocessen onvoldoende op orde zijn voor het veranderproces waar de organisatie voor staat; het ketenproces van onderwijs en ambulante dienstverlening is niet efficiënt (in-, door-, uitstroom leerlingen/cliënten)	<ul style="list-style-type: none"> • Cliënten/leerlingen krijgen geen optimale combinatie van zorg en onderwijs/AOB • We voldoen niet (tijdig) aan kaders wet- en regelgeving onderwijs (o.a. cao-verplichtingen, betrokkenheid arts bij toelating en evaluatie ontwikkelingsperspectieven op de scholen) • Ouders ervaren geen één Bartiméus 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren geselecteerde ketenoptimalisaties • Basisprocessen onderwijs en AOB in kaart brengen, zoveel mogelijk op school-/ teamoverstijgend niveau (in kwaliteitskaarten) • Maken strategische keuzes voor klantgroep Kind & Jeugd in het realiseren van één kind één plan • HR-analytics op orde (onderdeel basisprocessen) • Kennisniveau staf m.b.t. onderwijs op orde
Risico's met betrekking tot operationele activiteiten:		

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
Het risico dat de leerlingaantallen op de scholen dalen (met name Bartiméus College)	<ul style="list-style-type: none"> Kritische ondergrens school wordt bereikt, gevaar voor passend onderwijs (leren van en met elkaar) Overschot in personele uitgaven Financieel risico door aanpassen budget onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Nauwgezet monitoren leerlingaantallen Zorgen voor aantrekkelijk onderwijs en goede relatie met 'leveranciers', o.a. samenwerkingsverbanden Bartiméus College realiseert actieplan 'toekomstgericht VSO' Meer aandacht voor mobiliteit medewerkers bij aannamebeleid en begrotingsbesprekingen
Het risico dat de complexiteit van de leerlingpopulatie op de scholen verder toeneemt (met name gedragsproblematiek)	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijskwaliteit komt onder druk te staan Mogelijke geen passend budget, financiering past niet meer bij huidige complexiteit Medewerkers vallen uit of vertrekken 	<ul style="list-style-type: none"> Aandacht binnen schoolteams voor professionalisering (met name gedragsproblematiek) Zelf opbouwen en waar nodig inhuren van expertise bij andere vormen van (v)so Als dit risico groter wordt en cluster-1-breed herkend wordt: met branche in gesprek met OCW
Het risico dat de basis qua bedrijfsvoering niet op orde is: te weinig inzicht in bedrijfskundige randvoorwaarden en processen, met bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, inclusief te weinig sturingsinformatie	<ul style="list-style-type: none"> Geen optimale procesuitvoering, verspillingen Te laat opmerken van het niet voldoen aan kaders wet- en regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Met betrokken staf en ondersteunende diensten wordt gewerkt aan inzicht in en optimalisatie van bedrijfskundige randvoorwaarden en processen Werving en/of scholing van betrokken functionarissen, gericht op benodigde expertise of ervaring m.b.t. het onderwijs Optimalisatie personeelsadministratieve processen
Het risico dat het niveau van de cluster-1-expertise binnen onderwijs te laag wordt, door focus op klantgroep Volwassenen Meervoudig Beperkt	<ul style="list-style-type: none"> Interpretatie visueel functieonderzoek door leraren/docenten is onder de maat De meerwaarde van het cluster-1-onderwijs is niet meer zicht-/merkbaar 	<ul style="list-style-type: none"> Herprioritering herijking opleidingsaanbod categorale expertise voor klantgroep Kind & Jeugd Onderwijs Tussentijds zelf de categorale expertise van medewerkers monitoren en bij nieuwe medewerkers tijdig starten met huidige categorale scholingen

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
	<ul style="list-style-type: none"> Het bestaansrecht van de instelling (cluster 1 onderwijs) komt onder druk te staan 	<ul style="list-style-type: none"> Werven scholingscoördinator (interne afstemming)
Risico's met betrekking tot financiële positie en financiële verslaggeving:		
Het risico op bovenmatig eigen vermogen	<ul style="list-style-type: none"> Financieel risico door op termijn aanpassen budget onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Inzet extra formatie voor kwaliteitsimpuls en daarmee afbouw van de algemene reserves door negatieve resultaten tot en met 2026. Gekozen is om de afbouw in een aantal jaar te doen om zo de impuls goed vorm te kunnen geven Inzet strategisch HRM-beleid
Het risico op te lage rentabiliteit op lange termijn door onvoldoende afbouw formatie	<ul style="list-style-type: none"> Te lage risicobuffer in algemene reserves 	<ul style="list-style-type: none"> Extra inzet formatie kwaliteitsimpuls wordt op termijn onvoldoende afgebouwd Inzet strategisch HRM-beleid
Risico's met betrekking tot wet- en regelgeving:		
Het risico dat de we niet voldoen aan de eisen van de WEC m.b.t. betrokkenheid arts bij de commissie van onderzoek en de evaluatie van de ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's)	<ul style="list-style-type: none"> Het medische aspect van de leerlingen wordt onvoldoende meegewogen bij zwaarwegende beslissingen als toelating en plaatsing, evaluatie en eventueel bijstelling van het OPP van leerlingen Aan de herstelopdracht van onderwijsinspectie wordt niet voldaan 	<ul style="list-style-type: none"> Herijken werkwijze betrokkenheid arts bij commissie van onderzoek en evaluatie OPP's voor de scholen, i.a.m. Kind & Jeugd Zorg (oogartsen, orthoptisten, VG-artsen) en jeugdartsen
Het risico dat we niet voldoen aan de toepassing van de Wet Zorg en Dwang (WZD) voor de	<ul style="list-style-type: none"> Zorg en dwang wordt niet volgens de geldende kaders toegepast, waardoor leerlingen onnodig beperkt worden dan 	<ul style="list-style-type: none"> Uitwerken toepassing WZD voor onderwijs, met name de Bosschool, als onderdeel van een organisatiebreed project

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
desbetreffende leerlingen op de Bosschool	wel risico lopen en medewerkers niet gekaderd en gedekt worden door beleid	
Het risico dat we niet voldoen aan de wettelijke eisen voor het strategisch personeelsbeleid in onderwijs (cao po en WEC)	<ul style="list-style-type: none"> • Basisvoorwaarden om gericht en duurzaam te kunnen werken aan professionalisering van zowel beleid als uitvoering zijn niet of onvoldoende aanwezig • Risico's in de bedrijfsvoering, verbonden aan oordelen van externe toezichthouders zijn onvoldoende in beeld • Onduidelijk personeelsbeleid (en uitvoering hiervan) tot veel onduidelijkheid en ontevredenheid bij medewerkers op de scholen en in de AOB die in en overspannen arbeidsmarkt voldoende alternatieve banen kunnen accepteren.	<ul style="list-style-type: none"> • Werven van een P&O-adviseur die onderwijsexpertise heeft en die samen met manager, schoolleiders en leraren/AOB'ers een impuls geeft aan het strategisch personeelsbeleid

3. Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans. De laatste paragraaf gaat over de financiële positie van het bestuur.

3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

3.1.1. Leerlingen

Overzicht 2022

	Vorig jaar T-1	Verslagjaar (T)	Prognose T+1	Prognose T+2	Prognose T+3	Prognose T+4	Prognose T+5
Aantal leerlingen (excl. AOB)	155	154	157	160	161	162	162

Overzicht 2021

	Vorig jaar T-1	Verslagjaar (T)	Prognose T+1	Prognose T+2	Prognose T+3	Prognose T+4	Prognose T+5
Aantal leerlingen (excl. AOB)	160	155	161	161	161	161	161

De daling van leerlingenaantallen van de laatste jaren was in 2019 even gestopt, om in 2020, 2021 en 2022 iets verder af te nemen. De daling op het VSO is het grootst. Het aantal leerlingen op de scholen is met -1 gedaald. Naar verwachting hebben we in 2023 weer groei (1,9%) in leerlingaantallen op onze scholen. Met name op het SO Zeist en VSO Doorn verwachten we komend jaar groei. Bij SO Lochem en SO Doorn stabiliseren de aantallen. Bij het Bartiméus College verwachten we een verdere afname van 5% vanwege de uitstroom van leerlingen.

In de ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) zijn 992 leerlingen ondersteund (teldatum 1 februari 2022). Voor het schooljaar 2023-2024 wordt een stijging verwacht naar 1.020 leerlingen.

De bezetting is aangepast aan het aantal klassen, zodanig dat er kwalitatief onderwijs gegeven kan worden wat past binnen het budget. Omdat een relatief

klein deel van de bekostiging afhankelijk is van het leerlingenaantal is de financiële impact van een daling beperkt.

Het dalende leerlingenaantal zorgt er wel voor dat de dekking voor de huisvestingslasten voor de scholen in Zeist lager is dan de kosten. Waar mogelijk wordt het ruimtegebruik daarom beperkt en beschikbaar gesteld aan andere onderdelen van Bartiméus.

3.1.2. FTE

	Vorig jaar T-1	Verslagjaar (T)	Prognose T+1	Prognose T+2	Prognose T+3	Prognose T+4	Prognose T+5
Bestuur/management	4,4	3,1	5,3	5,3	5,3	5,3	4,8
Onderwijzend personeel	88,4	92,7	98,8	96,9	95,9	94,5	93,5
Ondersteunend personeel	18,0	18,7	16,8	16,8	16,8	16,8	16,8

Door de verwachte groei in het leerlingenaantal (met name bij de AOB) en om een forse stap te zetten in de kwaliteitsverbetering van onderwijs wordt in de jaren 2023-2026 extra formatie ingezet. Voor de jaren na 2025 wordt verwacht, dat door natuurlijk verloop de extra inzet weer binnen het opbrengstkader past.

3.2. Staat van baten en lasten & balans

3.2.1. Staat van baten en lasten

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslag jaar (T)	Begroting verslagjaar (T)	Begroting (T+1)	Begroting (T+2)	Begroting (T+3)	Begroting (T+4)	Begroting (T+5)
BATEN								
Rijksbijdragen	14.061.668	14.871.106	11.766.704	16.267.883	17.081.277	17.422.903	17.771.361	18.126.788
Overige overheidsbijdragen en subsidies	180.583	3.074	203.109					
Overige baten	222.374	19.853	80.032	13.516	13.786	14.062	14.343	14.630
TOTAAL BATEN	14.464.625	14.894.033	12.049.845	16.281.399	17.095.063	17.436.965	17.785.704	18.141.418
LASTEN								
Personeelslasten	8.789.236	9.512.321	9.341.642	11.175.305	11.822.440	11.990.176	12.087.725	12.110.435
Afschrijvingen	85.105	80.874	111.126	93.470	95.339	97.246	99.191	101.175
Huisvestingslasten	623.007	640.332	633.278	652.025	665.066	678.367	691.934	705.773
Overige lasten	4.316.662	5.174.496	2.219.001	4.813.316	4.909.582	5.007.774	5.107.929	5.210.088
TOTAAL LASTEN	13.814.010	15.408.023	12.305.047	16.734.116	17.492.427	17.773.563	17.986.779	18.127.470
SALDO								
Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	650.615	-513.990	-255.202	-452.717	-397.364	-336.599	-201.075	13.948

De opbrengsten 2022 zijn €2,8 miljoen hoger dan begroot. De afwijking ten opzichte van de begroting komt met name, doordat in de realisatie ook de subsidie van het ondersteuningsbudget voor ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) is geboekt voor €2,3 miljoen. Doorgaans wordt deze doorbetaling aan reguliere scholen voor de ondersteuning van leerlingen met een visuele beperking niet begroot, maar loopt dit via de balans.

Vanaf begrotingsjaar 2023 zullen we deze middelen ook gaan begroten om hiermee aan te sluiten bij systematiek van de jaarverantwoording. In de meerjarige staat van baten en lasten is dit doorgevoerd. Verder zijn de Rijksbijdragen vanwege de cao-verhogingen hoger uitgevallen dan begroot. De begrote PGB-opbrengsten van Zorg van €203k zijn niet gerealiseerd, omdat het onderdeel Zorg in Onderwijs medio 2022 overgeheveld is naar het zorgonderdeel van de klantgroep Kind & Jeugd.

Onder de post overige overheidsbijdragen en subsidies is een opbrengst van €3k geboekt voor subsidie op de loonkosten. Dit bedrag lag vorig jaar hoger.

De verwerkte Rijksgelden sluiten aan bij de afgegeven beschikkingen. Hierin zit een loonverhoging verwerkt van 4,75% vanaf 1 juli 2022 en de eenmalige uitkering van bruto €500,- naar rato omvang dienstverband. De eindejaarsuitkering is verhoogd naar 8,33% van het salaris en eventuele toeslagen. Verder is er weer een bindingstoelage van toepassing die verschilt per functie/inschaling. Deze verhoging zijn zowel in de opbrengsten, als in de personele kosten verwerkt.

In de Rijksgelden is ook rekening gehouden met de afrekening van schooljaar naar kalenderjaarbekostiging per 31 december 2022. Dit wordt door OCW niet afgefinancierd. Deze eenmalige correctie bedraagt €880k.

De bedrijfslasten zijn €3,1 miljoen hoger, dan begroot. Ook hierin is de hiervoor genoemde post van €2,3 miljoen aan uitbetaalde subsidie van het AOB-ondersteuningsbudget verwerkt.

Exclusief de hiervoor genoemde post zijn er ruim €800k meer kosten gerealiseerd, dan begroot. Dit ontstaat met name door:

- De salaris- en vervolgcosten zijn €16k hoger. De hogere kosten vanwege de cao-verhoging vallen deels weg tegen de lagere kosten op de sociale lasten en pensioenkosten, die hoger waren begroot. De kosten voor de cao-effecten zijn volledig vergoed in het budget. Daarnaast zijn voor ruim €200k voorzieningen vrijgevallen onder de personeelskosten. Dit betreffen de voorzieningen voor langdurig zieken, duurzame inzetbaarheid en uitgestelde beloningen;
- Hogere kosten voor vervanging (begroot onder PNIL) €155k, ondanks dat de ziektevervangende inzet veelal door eigen medewerkers is gedaan. De PNIL-kosten zijn met name gemaakt voor inzet op centraal managementsecretariaat, interim schoolleider AOB Oost en interim schoolleider Bosschool;
- Lagere afschrijvingskosten, doordat geraamde investeringen meer gefaseerd in het jaar zijn gedaan. Hierdoor zijn er €30k minder afschrijvingslasten;
- Meer overige lasten €2,9 miljoen. Exclusief de realisatie van het AOB budget van €2,3 miljoen (die niet is begroot) zijn de overige lasten ruim €600k hoger; Dit komt met name door:
  - De hogere reis- en verblijfkosten van €50k door de ambulante onderwijskundige begeleiding. Deze kosten waren lager begroot. Nu de

- coronamaatregelen niet meer gelden wordt weer meer op locatie georganiseerd;
- De hogere advieskosten komen voort uit niet begroot organisatieadvies en een consultancy Power BI voor ontwikkeling BI-tool €52k;
  - Hogere cliëntgebonden kosten door hogere kosten voor leermiddelen €26k;
  - Hogere bijdrage doorbelaste kosten ondersteunende diensten ca €300k door omzetting en herijking van het doorbelastingsmodel van sector- naar klantgroepstructuur en actualisatie van de doorbelastingsleutels. In het oude doorbelastingsmodel werden niet alle kosten doorbelast naar de zorg- en onderwijs onderdelen. Dat gebeurt nu wel.

Ten opzichte van het vorige verslagjaar zijn de opbrengsten vanuit de Rijksgelden toegenomen met €809k. De toename komt met name voort uit de vergoeding van de indexatie aan de verhoging van salariskosten vanuit de cao primair onderwijs.

De overige opbrengsten zijn ten opzichte van vorig jaar met €380k afgenomen. Dit zit met name in het wegvallen van de PGB-opbrengsten van de verleende zorg in onderwijs. Daar staan ook personeelskosten tegenover. Het onderdeel zorg in onderwijs is medio 2022 overgeheveld naar de zorgkant van de klantgroep Kind & Jeugd.

De personeelskosten zijn €993k hoger dan vorig jaar als gevolg van de eerder benoemde cao-effecten en toename formatie.

De overige bedrijfslasten zijn toegenomen met €587k, door hogere advieskosten €52k voor organisatieadvies en ontwikkeling BI-tool. En ook hogere reis- en verblijfkosten van €87k door meer reisbewegingen van de AOB.

De huisvestinglasten zijn in het verslagjaar €17k hoger door de 2% indexering als gevolg van de gemaakte afspraken voor huur- en servicelasten. Daarnaast zijn er €16k hogere onderhoudskosten door uitgevoerde werkzaamheden bij de Bosschool.

De doorbelaste kosten voor de bijdrage aan de ondersteunende diensten ligt ca. €300k hoger door omzetting en herijking van het doorbelastingsmodel van sector- naar klantgroepstructuur en actualisatie van de doorbelastingsleutels. In het oude doorbelastingsmodel werden niet alle kosten doorbelast naar de zorg-

en onderwijs onderdelen. Dat gebeurt nu wel.

Gegeven de verwachting dat het aantal leerlingen (op de scholen en in de AOB) toeneemt vanaf schooljaar 2023/2024 is voor de komende jaren gerekend met een hogere formatie. Cao-verhogingen worden naar verwachting gecompenseerd vanuit de Rijksbijdragen.

In het meerjarenmodel is gerekend met indexatie van de kosten conform de recente cao-afspraken. Hierbij zijn indexatie van de loonkosten, verhoging van de eindejaarsuitkering en sociale premies meegenomen.

Daarnaast zijn op basis van de verwachte toename in de formatie vanaf schooljaar 2022-2023 hogere personele lasten begroot op basis de verwachte formatietoename voor de komende vier jaar. Dit zal in de jaren 2022 tot en met 2026 leiden tot een negatief resultaat. In de jaren daarna zal door natuurlijke verloop het kostenniveau weer teruggaan naar evenwichtiger waarden passend binnen de opbrengsten.

3.2.2. Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting (T+1)	Begroting (T+2)	Begroting (T+3)	Begroting (T+4)	Begroting (T+5)
ACTIVA							
VASTE ACITVA							
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	237.276	198.317	198.317	198.317	198.317	198.317	198.317
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	237.276	198.317	198.317	198.317	198.317	198.317	198.317
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	988.734	94.318	94.318	94.318	94.318	94.318	94.318
Kortlopende effecten	0	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	4.025.871	4.711.862	4.259.145	3.861.781	3.525.182	3.324.107	3.338.055
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	5.014.605	4.806.180	4.353.463	3.956.099	3.619.500	3.418.425	3.432.373
TOTAAL ACTIVA	5.251.881	5.004.497	4.551.780	4.154.416	3.817.817	3.616.742	3.630.690
PASSIVA							
EIGEN VERMOGEN							
Algemene reserve	2.273.151	1.692.075	1.239.358	841.994	505.396	304.320	318.268
Bestemmingsreserves	1.255.358	1.322.444	1.322.444	1.322.444	1.322.444	1.322.444	1.322.444
Overige reserves en fondsen	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	3.528.509	3.014.519	2.561.802	2.164.438	1.827.840	1.626.764	1.640.712
VOORZIENINGEN	512.473	303.373	303.373	303.373	303.373	303.373	303.373
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.210.899	1.686.605	1.686.605	1.686.605	1.686.605	1.686.605	1.686.605
TOTAAL PASSIVA	5.251.881	5.004.497	4.551.780	4.154.416	3.817.817	3.616.742	3.630.690

De materiële vaste activa zijn per 31-12-2022 afgenomen met €39k ten opzichte van vorige jaar door met name de afschrijvingen in inventaris en apparatuur.

De vorderingen bedragen per einde verslag jaar €94k. Deze zijn lager dan vorig jaar, omdat de vordering op het Ministerie van OCW (ca €880k) door wijziging in de financieringsstructuur per 1-1-2023 niet meer is opgenomen. Per 1-1-2023 wijzigt de financiering van schooljaarbekostiging naar kalenderjaarbekostiging.

De liquide middelen zijn met €686k toegenomen door de hiervoor genoemde afname van devorderingen in combinatie met de toegenomen kortlopende schulden. Dit leidt tot een positieve kasstroom vanuit het werkkapitaal.

De algemene reserve is afgenomen, door de afrekening van de schooljaarbekostiging per 31-12-2022 in combinatie met de meer inzet van formatie als gevolg van de kwaliteitsimpuls. Deze kwaliteitsimpuls zet zich door in de komende jaren, waardoor onderwijs een negatieve exploitatie zal hebben. Hierdoor neemt de algemene reserve in de komende jaren af.

De bestemmingsreserves zijn gemuteerd met €67k. Aan het AOB-ondersteuningsbudget is €223k toegevoegd voor niet bestede middelen in 2022. Daarnaast is €156k vrijgevallen vanuit de reservering verduurzaming school Zeist voor de aanschaf van zonnepanelen.

De voorzieningen bedragen per 31-12-2022 €303k en zijn ten opzichte van vorig jaar met €209k afgenomen. Belangrijkste oorzaak is de vrijval van de voorziening voor langdurig zieken voor €148k.

Verder worden er geen belangrijke toekomstige investeringen verwacht, waardoor deze op andere balansposities geen bijzondere invloed zal hebben.

Voor meer informatie over het kasstroomoverzicht verwijzen wij naar de jaarrekening op de website (onder kopje Documenten).

3.3. Financiële positie

3.3.1. Kengetallen

Kengetal	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting (T+1)	Begroting (T+2)	Begroting (T+3)	Begroting (T+4)	Begroting (T+6)	Signalering
Solvabiliteit	0,77	0,66	0,63	0,59	0,56	0,53	0,54	Ondergrens: <0,30
Liquiditeit	4,14	2,85	2,58	2,35	2,15	2,03	2,04	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	4,50	-3,45	-2,78	-2,32	-1,93	-1,13	0,08	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.
Indicator reservepositie (per einde verslagjaar)	2,39	2,15	1,74	1,44	1,20	1,04	1,05	Ondergrens: 1

Alle kengetallen liggen boven de ondergrens. Behalve voor de rentabiliteit voor de jaren T+1 tm T+3 (dit zijn de verslagjaren 2022 t/m 2026). Voor deze jaren is de verwachting, dat door de extra inzet van formatie op de kwaliteitsverbetering van het onderwijs negatieve financiële resultaten behaald gaan worden.

3.3.2. Reservepositie

De reservepositie van het verslagjaar wordt als ruim voldoende gezien en ligt 114% boven het normatief publiek eigen vermogen. Ten opzichte van het verslagjaar 2021 is de reservepositie ten opzichte van het normatief eigen vermogen afgenomen met 24,12% (2021 was 139%) door met negatieve resultaatontwikkeling van 2022 inclusief de afrekening van de schooljaarbekostiging voor €880k.

Berekening ratio eigen vermogen

	2021	2022
Totaal eigen vermogen	3.528.509	3.014.519
Af: Privaat eigen vermogen	1.234.463	991.524
Feitelijk eigen vermogen	2.294.046	2.022.995
Af: Normatief eigen vermogen	960.508	943.019
Bovenmatig eigen vermogen	1.333.538	1.079.976
Ratio eigen vermogen	2,39	2,15

Voor de jaren 2022-2026 wordt conform het bestuursformatieplan extra formatie ingezet voor een substantiële kwaliteitsimpuls. Per saldo wordt in de genoemde jaren ruim 1€ miljoen extra ingezet. De ratio eigen vermogen gaat naar verwachting in 2026 naar 1,04. Het bovenmatig eigen vermogen is dan nagenoeg volledig afgebouwd.

De verwachte resultaten per jaar zijn conform de meerjarige staat van baten en lasten als volgt:

Jaar	Resultaat	FTE
2022	-/-513k	114,5
2023	-/-€452k	120,8
2024	-/-€397k	119
2025	-/-€337k	118
2026	-/-€201k	116,6
2027	+/+ €13k	114,5

Ook voor 2025 en 2026 worden negatieve resultaat verwacht, waarna het bovenmatige vermogen volledig afgebouwd zal zijn. Voor de jaren na 2026 wordt verwacht, dat door natuurlijk verloop de extra inzet van de voorgaande jaren weer binnen het opbrengstenkader zal passen waardoor minimaal een positief financieel resultaat bereikt kan worden.

Voor meer informatie over financiën verwijzen wij naar de jaarrekening op de website (onder het kopje Documenten).

3.3.3. Investerings

De gedane investeringen in leermiddelen en inventaris in het verslagjaar bedragen €41k. Voor het begrotingsjaar is conform de P&C-cyclus in september vorig jaar een uitvraag gedaan bij de schoolleiders voor nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen.

In 2022 zijn voor €42k aan investeringen gedaan. Voor 2023 zijn investeringen geraamd voor €103k. Dit betreffen investeringen in leermiddelen, meubilair, inventaris, ICT en inrichting van schoolplein en diverse lokalen.

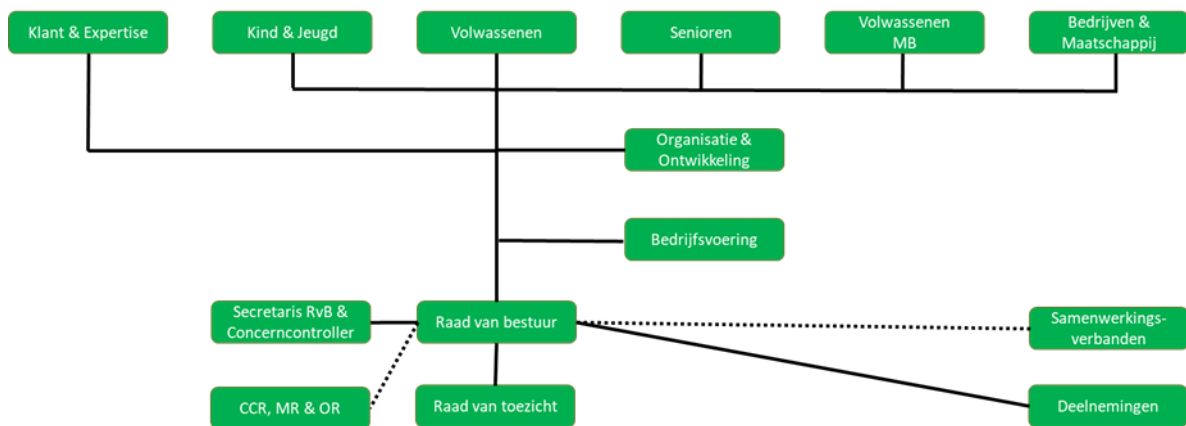

Investeringsbegroting

EUR	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023
Bedrijfsgebouwen en terreinen			
Inventaris en apparatuur	44.642	41.914	51.052
Overige materiële vaste activa	9.822	0	51.899
Totaal	54.464	41.914	102.951

Bijlage 1 - Organogram Bartiméus

Figuur bijlage 1: organogram van de organisatiestructuur vanaf 1 januari 2021

Bijlage 2 - Managementstatuut Bartiméus Onderwijs

Inhoudsopgave Managementstatuut

Artikel 1 Begripsomschrijving	71
Artikel 2 Status en werkingsduur van het managementstatuut	72
Artikel 3 Het bevoegd gezag; taken en bevoegdheden	73
Artikel 4 De manager Kind & Jeugd; taken en bevoegdheden	74
Artikel 5 De school-/teamleider; taken en bevoegdheden	75
Artikel 6 Regeling van een collectief	76
Artikel 7 Regeling toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging	76
Artikel 8 Schorsing en vernietiging van besluiten	77
Artikel 9 Vaststelling, wijziging en slotbepalingen	78
Bijlage 1 RACI-tabel Kind & Jeugd	79

Inleiding

Tot 1 januari 2019 vielen de scholen en de Ambulant Onderwijskundige Begeleiding (AOB) van Bartiméus onder de Stichting Bartiméus Sonnheerdt (SBS). Sinds die tijd is voor de onderwijsactiviteiten gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap een aparte stichting in het leven geroepen: Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO). Hiervoor is gekozen vanwege juridische en fiscale redenen. Op inhoud blijven de scholen en de AOB onderdeel van één Bartiméus. Dit is ook zichtbaar in het feit dat SBO maar één bestuurder heeft, namelijk SBS. In de praktijk is het de raad van bestuur van SBS die de koers van SBO uitzet.

Sinds 1 januari 2020 is de relatie tussen de scholen vallend onder SBO met de rest van de zorg- en dienstverlening door SBS nog duidelijker geworden, door het opheffen van de sector Onderwijs en de oprichting van de klantgroep Kind & Jeugd. Dit is analoog aan de indeling van geheel SBS per 1-1-2020. Specifieke onderwijswetgeving (met name de Wet op de expertisecentra (WEC)), de Code Goed Bestuur, de Wet medezeggenschap op scholen en de Wet versterking bestuurskracht blijven onverminderd van kracht. Deze dienen echter altijd beschouwd te worden vanuit de context van het integraal aanbieden van zorg, onderwijs en dienstverlening aan kinderen, jongeren en ieder die hen persoonlijk of professioneel ondersteunt.

Eén van de verplichtingen vanuit de WEC (artikel 31) is het hebben van een managementstatuut. Dit statuut beschrijft de taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag van de Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO) en geeft aan welke taken en bevoegdheden vanuit het bevoegd gezag gemandateerd zijn aan de manager(s) en schoolleider(s) dan wel teamleider(s)¹⁰ Kind & Jeugd. Het managementstatuut betreft hier alleen de onderwijsactiviteiten binnen Kind & Jeugd.

Binnen de klantgroep zijn twee managers integraal verantwoordelijk voor het geheel van de Bartiméus Onderwijs Instelling (BOI) (op grond van artikel 29, vijfde lid) en de zorg- en dienstverlening. Zij sturen samen de schoolleiders (leidinggevenden onderwijslocaties) en teamleiders Ambulant (leidinggevenden AOB en van Kind & Jeugd) aan.

---

¹⁰ In het managementstatuut wordt in principe het enkelvoud van deze functies gebruikt. Indien er meerdere managers en school- dan wel teamleiders in functie zijn, dan gelden de bepalingen in dit document voor hen allemaal.

Managers, school- en teamleiders vormen samen het managementteam Kind & Jeugd. Het doel van het managementstatuut is om transparant te zijn over de verdeling van de taken en bevoegdheden binnen de gehele bestuurskolom. Vanzelfsprekend zijn de functieomschrijvingen van bestuurder, manager en school-/teamleider uitgangspunt bij het uitvoeren van de taken.

De bepalingen in dit managementstatuut moeten te allen tijde geplaatst worden binnen de context van de voor heel SBO en SBS geldende uitgangspunten, zoals vervat in onder andere de missie, visie en kernwaarden, de besturingsfilosofie, de procuratieregeling, de strategische koers en de vertaling daarvan in het organisatiebrede jaarplan. De bepalingen in dit statuut kunnen hier niet strijdig mee zijn en in het geval van onduidelijkheid zijn de hierboven genoemde documenten leidend.

Als bijlage is aan het managementstatuut een RACI-tabel toegevoegd, waarin verantwoordelijkheden van de betrokkenen voor specifieke taken in één oogopslag duidelijk worden. Hierin zijn ook relevante taken uit onder andere de cao primair onderwijs en de WEC opgenomen, die zich richten op het monitoren van de onderwijskwaliteit. De tabel geeft richting maar heeft niet de bedoeling allesomvattend te zijn.

Artikel 1 Begripsomschrijving

In dit statuut wordt verstaan onder:

- a. Bevoegd gezag: Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO), dagelijks vertegenwoordigd door college van bestuur van SBO;
- b. Managementstatuut: het reglement zoals bedoeld in artikel 31 van de WEC
- c. Onderwijsinstelling: de Bartiméus Onderwijsinstelling (BOI) vallend onder de Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO);
- d. Scholen: de onderwijslocaties waarop door de BOI onderwijs wordt aangeboden;
- e. Ambulant Onderwijskundige Begeleiding (AOB): de begeleiding verzorgd door de onderwijsinstelling van een leerling die blind of slechtziend is en op een andere school dan die van Bartiméus verblijft, zoals bedoeld in artikel 9 lid 1b van de WEC;
- f. Manager Kind & Jeugd: de manager die door het bevoegd gezag benoemd is om integraal leiding te geven aan de klantgroep Kind & Jeugd. Binnen deze klantgroep wordt leiding gegeven aan het geheel van de BOI (op grond van artikel 29, vijfde lid) en de andere vormen van dienstverlening binnen de

klantgroep Kind & Jeugd. De functie van manager Kind & Jeugd is daarmee vergelijkbaar met die van directeur van een instelling, zoals genoemd in de WEC en Code Goed Bestuur¹¹;

- g. Schoolleider Kind & Jeugd: de persoon die als bedoeld in artikel 29 lid 1 van de WEC belast is met de leiding van een onderwijslocatie van de Bartiméus Onderwijsinstelling;
- h. Teamleider¹² Kind & Jeugd: de persoon die als bedoeld in artikel 29 lid 1 van de WEC belast is met de leiding van een team Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB) en Ambulante Dienstverlening (AD).

Artikel 2 Status en werkingsduur van het managementstatuut

Lid 1

Het managementstatuut is mede een mandateringsbesluit en bevat bepalingen over:

- de omvang en aard van de mandatering van taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag aan de manager Kind & Jeugd;
- de omvang en aard van de door de manager Kind & Jeugd doorgemandateerde taken en bevoegdheden aan de school-/teamleider Kind & Jeugd;
- richtlijnen voor de wijze waarop deze gemandateerde en doorgemandateerde taken en bevoegdheden dienen te worden uitgevoerd.

Lid 2

- Het managementstatuut heeft een looptijd van 13 februari 2020 t/m 31 december 2021
- In kwartaal 3 van 2021 evalueren we het managementstatuut en stellen het zonodig bij
- Vervolgens evalueren we het managementstatuut elke 4 jaar.

---

¹¹ Conform de WEC (artikel 29) moet aan elke school (dan wel instelling) een directeur verbonden zijn, bij wie onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag de onderwijskundige, organisatorische en huishoudelijke leiding berust

¹² Daar waar in dit statuut gesproken wordt over zowel de schoolleider als de teamleider, wordt voor de leesbaarheid de samenvoeging 'school-/teamleider' gebruikt

Lid 3

Mandaten kunnen door het bevoegd gezag ingetrokken worden. Van intrekking kan sprake zijn in geval van bijvoorbeeld flagrante schendingen van de bepalingen in dit statuut, het doelbewust overtreden van wet- en regelgeving zonder voorafgaand overleg hierover met het bevoegd gezag, het plegen van fraude, dan wel het grof overtreden van algemene omgangs- en fatsoensregels. De mandaten zijn ingetrokken vanaf het moment dat een manager of school-/teamleider op non-actief is gezet.

Artikel 3 Het bevoegd gezag; taken en bevoegdheden

Lid 1

Het bevoegd gezag:

- a. heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de Stichting Bartiméus Onderwijs en Stichting Bartiméus Sonneheerdt, inclusief het instandhouden van de BOI, de kwaliteit¹³ en de bedrijfsvoering;
- b. ziet toe op de identiteit van de Stichtingen, inclusief de BOI;
- c. stelt de manager van de klantgroep Kind & Jeugd aan. Tevens schorst en ontslaat het bevoegd gezag deze manager en kan daar disciplinaire maatregelen tegen treffen;
- d. neemt, in het licht van de totale zorg, onderwijs en dienstverlening binnen SBS en de klantgroep Kind & Jeugd in het bijzonder, besluiten met betrekking tot de instandhouding van de BOI. Hieronder begrepen is de fusie, de bestuurlijke overdracht en wijziging van de grondslag, de verhuizing en de opheffing van een nevenvestiging of dislocatie van een of meerdere scholen dan wel de BOI;
- e. stelt de begroting, de jaarrekening, de financiële jaarverslagen en het bestuursverslag vast van zowel SBO als SBS. De jaarrekening wordt voor de vaststelling door het bevoegd gezag aan een door het bevoegd gezag benoemde accountant voorgelegd;
- f. stelt het instellingsplan vast, in het licht van de totale dienstverlening van SBS (en de kaders die van daaruit worden meegegeven¹⁴) en de klantgroep Kind & Jeugd in het bijzonder, en op basis daarvan een plan voor de beleidsgebieden:
  - organisatie en huisvesting

---

¹³ Met kwaliteit wordt hier zowel kwaliteit in brede zin als onderwijskwaliteit bedoeld

¹⁴ Gedacht kan worden aan zaken als missie, visie en kernwaarden, de besturingsfilosofie, procuratieregeling en strategische koers

- onderwijs (onderwijskundig beleid)
  - personeel (functiebouwwerk en personeelsbeleid)
  - kwaliteit (kwaliteitszorgbeleid)
  - toelatingsbeleid;
- g. stelt het (bestuurs)formatieplan vast in het licht van de totale zorg- en dienstverlening en onderwijs van SBS en de klantgroep Kind & Jeugd in het bijzonder;
  - h. besluit over het verkrijgen, bezwaren en vervreemden van onroerend goed;
  - i. volgt en controleert het gevoerde beleid aan de hand van de door de manager Kind & Jeugd opgestelde rapportages;
  - j. voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met de manager Kind & Jeugd waarbij o.a. de daarvoor in het onderwijs geldende modellen gehonoreerd worden;
  - k. voert decentraal georganiseerd overleg met de MR, cliëntenraad, OR en voert (indien gewenst) samen met de teamleider/manager Personeel & Organisatie overleg met de onderwijsvakorganisaties over organisatiebrede zaken en bevoegdheden die dit artikel raken;
  - l. stelt het managementstatuut vast.

Lid 2

Het bevoegde gezag verleent ten aanzien van alle wettelijke en statutaire taken en bevoegdheden, voor zover niet in dit artikel genoemd, mandaat aan de manager Kind & Jeugd.

Artikel 4 De manager Kind & Jeugd; taken en bevoegdheden

Lid 1

De manager Kind & Jeugd, zich rekenschap gevende van de kaders zoals geldend binnen SBS (artikel 3, Lid 1.f):

- a. zorgt voor de voorbereiding, opstellen en uitvoering van de besluiten en documenten, zoals genoemd in artikel 3 eerste lid van dit managementstatuut;
- b. oefent de taken en bevoegdheden uit zoals bedoeld in artikel 3 tweede lid van dit managementstatuut;
- c. rapporteert regelmatig, volgens door het bevoegd gezag bepaalde richtlijnen, over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid in de klantgroep;

- d. voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met de school-/teamleiders Kind & Jeugd;
- e. beslist namens het bevoegde gezag over toelating (in de rol van voorzitter van de commissie van onderzoek) en verwijdering van leerlingen;
- f. vertegenwoordigt het bevoegde gezag buiten rechte met betrekking tot de hem gemandateerde bevoegdheden voor zover in dit statuut niet anders is bepaald;
- g. voert decentraal georganiseerd overleg met de medezeggenschapsorganen waaronder in ieder geval de MR.
Voor deze organen geldt dat indien het een overlegvergadering betreft het bevoegd gezag hierbij aansluit;
- h. participeert in het overleg met onderwijsvakorganisaties;
- i. benoemt en ontslaat het personeel van de klantgroep Kind & Jeugd en kan disciplinaire maatregelen treffen. In het geval van benoeming, schorsing en ontslag van de school-/teamleiders Kind & Jeugd is toestemming van het bevoegd gezag noodzakelijk;
- j. voert overige taken en verantwoordelijkheden uit die in de bij deze functie behorende beschrijving zijn opgenomen.

Lid 2

De manager Kind & Jeugd verleent mandaat aan de school-/teamleiders Kind & Jeugd ten aanzien van de taken en bevoegdheden zoals deze in artikel 5 van dit statuut zijn vermeld, voor zover deze de specifieke onderwijslocatie, begeleiding en/of zorg- en dienstverlening en/of onderwijsvorm betreffen.

Artikel 5 De school-/teamleider; taken en bevoegdheden

De school- dan wel teamleider heeft – met inachtneming van de beleids- en financiële uitgangspunten, die door of namens het bevoegd gezag zijn vastgesteld – de volgende taken en bevoegdheden:

- a. is belast met de dagelijkse leiding van de school (schoolleider) dan wel het team (teamleider);
- b. is belast met de zorg voor de schoolorganisatie en de kwaliteit van het onderwijs op school (schoolleider), dan wel de zorg voor de organisatie en kwaliteit van de begeleiding, zorg- en dienstverlening (teamleider);

- c. levert een bijdrage aan het ontwikkelen van het beleid van de klantgroep Kind & Jeugd en is mede verantwoordelijk voor de uitvoering, door het maken van een jaarplan en begroting voor zijn/haar team(s);
- d. rapporteert regelmatig, volgens door de manager Kind & Jeugd nader te bepalen richtlijnen, over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid van de school of het team;
- e. doet voorstellen aan de manager Kind & Jeugd met betrekking tot toelating en verwijdering van leerlingen;
- f. doet voorstellen met betrekking tot benoemen en ontslag van medewerkers van het team en kan voorstellen doen aan de manager met betrekking tot disciplinaire maatregelen.

Artikel 6 Managementteam Kind & Jeugd

Lid 1

De managers en de school-/teamleiders vormen tezamen het managementteam Kind & Jeugd (collectief). Het managementteam heeft als zodanig geen aparte bevoegdheden, maar heeft de functie van overlegorgaan om te komen tot besluiten die door de managers genomen worden. Eén van de managers heeft de rol van voorzitter van het managementteam.

Lid 2

Het managementteam Kind & Jeugd stelt onderling vast, hoe om te gaan met de taken, werkwijze en besluitvorming van het managementteam.

Artikel 7 Regeling toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging

Lid 1

Conform de algehele planning en controlcyclus stelt het bevoegd gezag de manager Kind & Jeugd ten minste in de gelegenheid advies uit te brengen over:

- a. de vaststelling en wijziging van de (meerjaren)begroting van de klantgroep Kind & Jeugd;
- b. de vaststelling van de jaarrekening;

B:

- c. de criteria die het bevoegd gezag toepast bij de verdeling van de totale lumpsum tussen de gemeenschappelijke voorzieningen op onderwijsinstellingsniveau en op school- en teamniveau;
- d. de criteria en spelregels die het bevoegd gezag toegepast bij het verschuiven van middelen tussen de afzonderlijke scholen en teams.

Lid 2

De manager Kind & Jeugd is bevoegd uitgaven te doen met inachtneming van de door het bevoegd gezag vastgestelde begroting voor de klantgroep Kind & Jeugd en het geormerkte bedrag voor de onderwijsactiviteiten daarbinnen en van de voor SBS opgestelde procuratieregeling.

Artikel 8 Schorsing en vernietiging van besluiten

Lid 1

Het bevoegd gezag kan besluiten en/of maatregelen van de manager Kind & Jeugd, wegens strijdigheid met enig geldende regeling en/of wegens mogelijke schade aan de belangen van SBO of SBS, bij gemotiveerd besluit, geheel of gedeeltelijk vernietigen.

Lid 2

Het bevoegd gezag kan besluiten om een besluit of maatregel van de manager Kind & Jeugd te schorsen, indien dat besluit of die maatregel naar zijn oordeel voor vernietiging in aanmerking komt. Ziet het bevoegd gezag binnen twee weken, nadat de voorzitter het schorsingsbesluit heeft genomen, af van een vernietiging dan vervalt tegelijkertijd de schorsing.

Lid 3

De bevoegdheid tot schorsing en vernietiging is tevens toegekend aan de manager Kind & Jeugd, voor zover het besluiten en/of maatregelen betreft van een school-/teamleider Kind & Jeugd.

Lid 5

De manager Kind & Jeugd of de school-/teamleider kan tegen die schorsing en vernietiging, waarvan in lid 1, 2 en 3 sprake is, in beroep gaan bij de raad van toezicht van SBO.

Artikel 9 Vaststelling, wijziging en slotbepalingen

Lid 1

Vaststelling⁶, tussentijdse wijziging, dan wel intrekking van het managementstatuut geschieden bij afzonderlijk bestuursbesluit en treden niet eerder in werking dan de dag volgend op de dag waarop het bestuursbesluit is genomen en schriftelijk is vastgelegd.

Lid 2

Bij vaststelling en iedere wijziging in het managementstatuut:

- stelt het bevoegd gezag de manager Kind & Jeugd in de gelegenheid advies uit te brengen over de vaststelling en iedere wijziging van het managementstatuut;
- de manager Kind & Jeugd wordt door het bevoegd gezag in de gelegenheid gesteld – voor dat het advies wordt uitgebracht – met het bevoegd gezag overleg te voeren;
- het bevoegd gezag stelt de manager Kind & Jeugd zo spoedig mogelijk schriftelijk en met redenen omkleed op de hoogte of het aan het uitgebrachte advies gevolg wil gegeven;
- indien het bevoegd gezag het advies niet of niet geheel wil volgen, stelt het de manager Kind & Jeugd in de gelegenheid met hem overleg te voeren, alvorens definitief over het advies te besluiten. Het bevoegd gezag brengt het definitieve besluit zo spoedig mogelijk ter kennis aan de manager Kind & Jeugd.

Lid 3

In gevallen waarin dit managementstatuut niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.

⁶ Conform de WEC (artikel 31)

Bijlage 1 RACI-tabel Kind & Jeugd

R = responsible (verantwoordelijk): deze persoon stelt beleid/document op, bereidt beslissingen voor en voert genomen besluiten/beslissingen uit;

A = accountable (eindverantwoordelijk): deze persoon stelt beleid/document vast en neemt beslissingen;

C = consulted (geraadpleegd): deze persoon levert input voor beleid/documenten en beslissingen;

I = informed (geïnformeerd): deze persoon wordt geïnformeerd over (wijzigingen in) beleid en beslissingen.

Tot de taken en verantwoordelijkheden van de bestuurskolom van Kind & Jeugd behoren op grond van dit managementstatuut nadrukkelijk, maar niet uitsluitend:

	Bevoegd gezag	Manager Kind & Jeugd	School-/teamleider (SL/TL)
In stand houden BOI	A	R	C
Toezien op identiteit	A	R	C
Aanstellen personeel	A: voor aanstellen manager en SL/TL	R: voor aanstellen SL/TL) en A: voor aanstellen personeel scholen/teams	R: voor aanstellen personeel school/team
Begroting	A	R	C
Jaarrekening	A	R	C
Financiële jaarverslagen	A	R	C
Bestuursverslag	A	R	C
Instellingsplan	A	R	C
Schoolplannen	C	A	R
Deelplan/kwaliteitskaart Kwaliteitszorgbeleid	A	R	C
Deelplan/kwaliteitskaart Onderwijskundig beleid	A	R	C
Deelplan/kwaliteitskaart Personeelsbeleid ⁷	A	R	C
Huisvestingsplan	A	R	C
Toelatingsbeleid	A	R	C
Bestuursformatieplan	A	R	C

	Bevoegd gezag	Manager Kind & Jeugd	School-/teamleider (SL/TL)
Uitvoering beleid + rapportage	A (eindrapportage)	A (uitvoering) R (rapportage)	R (eigen school/team)
Toelating leerlingen	I	A + R	C
Medezeggenschap	A (bij overleg vergadering)	A + R (overige overleggen)	C
Representeren	A	A (mits conform de bepalingen in het statuut)	R (voorzien van toestemming)

Uit artikel 3 lid 2 en artikel 4 lid 2 vloeit een mandatering van wettelijke taken betreffende de Wet op de Expertisecentra voort. Hiertoe behoren nadrukkelijk, maar niet uitsluitend:

	Bevoegd gezag	Manager Kind & Jeugd	School-/teamleider (SL/TL)
Zorgplicht veiligheid op school	A	R (BOI)	C (BOI) R (schoolleider voor eigen school)
Centrale eindtoets SO	A	R	C (SO Zeist en SO Lochem)
Kwaliteit onderwijs	A	R (BOI)	R (schoolleider voor eigen school)
Schoolgids	A	R (BOI)	C (schoolleider voor eigen schoolgids)
Bekwaamheidsdossier	A	R (BOI)	R (schoolleider eigen school)
Instellen Commissie van Onderzoek (CVO)	A	R	I
CVO-dossier / Gemeenschappelijke Rapporten	A	R (BOI)	I
Ontwikkelingsperspectief vast- dan wel bijstellen	A	R (BOI)	R (schoolleider voor eigen school, als voorzitter van de Commissie van Leerling ondersteuning)
Onderwijskundig rapport	A	R (BOI)	R (schoolleider voor eigen school)
Nazorg	A	R (BOI)	R (schoolleider VSO Zeist en VSO Doorn)

⁷ Dit document mag niet strijdig zijn met en is gebaseerd op het personeelsbeleid van Bartiméus

Bijlage 3 - Jaarverslag Medezeggenschapsraad 2022

Bartiméus Onderwijs heeft een medezeggenschapsraad (MR) waarin zowel onderwijsmedewerkers als ouders van leerlingen vertegenwoordigd zijn.

Samenstelling

In 2022 bestond de MR in diverse samenstelling vanwege wisseling van leden.

Oudergeleding

D. Minken (gedeeltelijk lid en voorzitter tot juli 2022, VSO Zeist)
A. Baauw (VSO Bosschool)
M. Wikkerink - Meijnen (SO Lochem)
Vacature (VSO Zeist)
Vacature (SO Zeist / SO Bosschool)

Personeelsgeleding

J. Wolters (tot april 2022, AOB)
H. Boll (SO Lochem)
M. Hendriks (voorzitter a.i. vanaf september 2022, SO en VSO Bosschool)
J. Schut (vanaf juni 2022, AOB)
T. van der Maten (vanaf september 2022, VSO Zeist)

Onderwerpen

De Medezeggenschapsraad vergaderde in schooljaar 2022 elke maand (op de zomervakantie na).

De agendapunten voor de overlegvergaderingen stonden voor een deel vast door de jaarlijkse onderwijscyclus. Het ging het daarbij onder meer over: begroting, jaarrekening, bestuursformatieplan, vakantierooster en schoolgidsen.

Governance structuur

Naast de bovengenoemde onderwerpen heeft de MR afgelopen jaar plaats genomen in de selectie- en benoemingscommissie van het nieuwe lid van de raad van toezicht van Bartiméus. Samen met de klantgroepmanager Kind en Jeugd Onderwijs en de raad van toezicht heeft de MR gekeken hoe het toezicht op het onderwijs binnen Bartiméus binnen de governance structuur een betere en

duurzame plek kon krijgen. De MR is verheugd dat onderwijs nu een vast onderwerp binnen de commissie Identiteit, Kwaliteit en Ethiek is geworden.

Enkele noemenswaardige onderwerpen met instemming

Examenreglement VSO, preventiebeleid, plannen werkdruk middelen, inzet NPO gelden, draaiboeken Covid, wijziging schooltijden, herwaardering functiegebouw tranche 2 en 3.

De MR heeft in 2022 het gehele jaar zich intensief bezig gehouden met het voorgenomen besluit tot een 5-gelijke dagenmodel. In eerste instantie heeft de MR het voorstel afgewezen. Na een betere onderbouwing en onderzoek is de MR eind 2022 akkoord gegaan.

Doorontwikkeling MR

Met het vertrek van sommige leden en de komst van nieuwe is de MR in 2022 gaan werken aan het opbouwen van kennis en verdeling van taken. Vanaf september 2022 heeft de MR een nieuwe ambtelijk secretaris gekregen in de persoon van K. Jansen. Vanuit de doorontwikkeling is de MR gestart met het ontwikkelen van een jaaragenda, communicatiestrategie en verdeling van inhoudelijke taken.

Corona en veel personele wisselingen zorgden ervoor dat iedereen in 2022 alle zeilen moest bijzetten, ook de Medezeggenschapsraad.

De voorzitter bedankt iedereen hartelijk voor hun inzet en betrokkenheid bij Bartiméus Onderwijs.

Bijlage 4 - Uitstroomgegevens leerlingen 2021-2022

Naar welke uitstroombestemming zijn onze uitgestroomde leerlingen gegaan en lag dat in de lijn van de verwachting zoals gesteld in hun ontwikkelingsperspectief (OPP) twee jaar voor uitstroom? Hierover gaat het in deze bijlage. Daarnaast komt de bestending van een jaar eerder uitgestroomde leerlingen aan bod: zitten zij nog steeds op een vervolgbestemming van hetzelfde niveau als bij hun uitstroom? Tenslotte kijken we naar het geheel van onze resultaten ten opzichte van de gestelde normen in een compacte interne opbrengstanalyse.

De inspectienorm is vanaf dit jaar expliciet gericht op het gerealiseerde uitstroomniveau op de school (75%), in plaats van op het niveau van de uitstroombestemming waar de leerling terechtkomt. Dat is op zich prettig voor school, maar maakt ook minder zichtbaar dat er met regelmaat geen passende uitstroombestemming beschikbaar is in de regio. Wij passen de beschrijving van onze eigen uitstroomnorm (90%) aan aan die van de inspectie (naar gerealiseerd uitstroomniveau), maar maken in de tekst alsnog kenbaar wanneer de uitstroombestemming volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) niet passend is bij de mogelijkheden van de leerling.

4.1. Bosschool Doorn - SO

In schooljaar 2021-2022 zijn er vanuit het SO zeven leerlingen uitgestroomd naar de VSO-afdeling van de school:

- één leerling gaat naar VSO dagbesteding belevingsgericht
- drie leerlingen gaan naar VSO dagbesteding activerend
- twee leerlingen gaan naar VSO dagbesteding arbeidsgericht
- één leerling gaat naar VSO arbeid/praktijkgericht onderwijs

Twee leerlingen stromen tussentijd uit: één naar een kinderdagcentrum (KDC, dit betreft zorg/behandeling zonder onderwijs), één is verhuisd naar het buitenland.

Tabel B4.1: Uitstroom leerlingen SO Doorn in de afgelopen vijf jaar

Bestemming	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
VSO dagbesteding arbeidsgericht Doorn	-	-	2	-	2
VSO dagbesteding activerend Doorn	1	2	-	1	3
VSO dagbesteding belevingsgericht Doorn	1	1	-	-	1
VSO arbeid/praktijkgericht onderwijs Doorn					1
SO ZMLK/cluster 3/mytylschool	2	-	1	-	-
KDC zorg/behandeling zonder onderwijs	-	-	-	-	1
Thuiszitter met leerplichtontheffing	-	-	1	-	-
Buitenland	-	-	-	-	1
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	4	3	4	1	1

De gerealiseerde uitstroombestemming van de zeven leerlingen die naar het VSO gingen is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) een jaar voor uitstroom (100%). De uitstroom is naar verwachting volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) en passend volgens het landelijk [Doelgroepenmodel](#). Met een 100%-score (zeven SO-leerlingen einduitstroom) zitten we boven onze eigen norm van 90% uitstroom volgens verwachting CvL en boven de inspectienorm van 75%.

De ene SO-leerling die uitstroomde in schooljaar 2020-2021 zit op 1 oktober 2022 nog steeds op hetzelfde uitstroomniveau. Met deze 100% bestending van het uitstroomniveau (één van de één leerling) realiseren we dit jaar ruimschoots onze eigen norm van 80% bestending en scoren we maximaal in de jaarlijkse inspectiebenchmark uitstroomgegevens speciaal (voortgezet) onderwijs.

4.2. Bosschool Doorn - VSO

In het VSO zijn er in 2020-2021 vier leerlingen uitgestroomd aan het eind van hun schoolperiode. Alle vier gingen naar een vorm van activerende dagbesteding. Een vijfde leerling stroomde tussentijds uit naar een anders vso-school met als uitstroombestemming belevingsgerichte dagbesteding.

Tabel B4.2: Uitstroom leerlingen VSO in de afgelopen vijf jaar

Bestemming	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Dagbesteding, arbeidsgericht	2	-	-	3	-
Dagbesteding, activerend	2	2	-	-	4
Dagbesteding, belevingsgericht	1	1	-	4	-
VSO dagbesteding, activerend	1	1	-	-	-
VSO dagbesteding, belevingsgericht					1
Thuiszitter met leerplichtontheffing	1	-	1	-	-
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	7	4	-	7	5

De gerealiseerde uitstroombestemming van de leerlingen die naar dagbesteding gingen is voor drie van de vier leerlingen conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP een jaar voor uitstroom (75%) en conform Doelgroepenmodel. Van deze drie leerlingen was de uitstroombestemming van twee leerlingen passend volgens het CvL; één leerling stroomde vanwege de gevolgen van een aantal forse epilepsieaanvallen uit naar een dagbestedingsplek die lager is dan de mogelijkheden van de leerling, maar wel prikkelarmer is (een belangrijke voorwaarde voor deelname).

Voor één leerling van de vier uitgestroomde leerlingen is het gerealiseerd uitstroomniveau onder het verwachte niveau en ook niet naar verwachting van de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL).

Met een 75%-score (drie van de vier uitgestroomde leerlingen) zitten we op de inspectienorm van 75% en onder onze norm van 90% gerealiseerd uitstroomniveau volgens verwachting CvL.

Van de zeven leerlingen die uitstroonden in schooljaar 2020-2021 zitten er vier (57%) op 1 oktober 2022 nog steeds op hetzelfde uitstroomniveau. Eén leerling is niet ingeschreven op de vervolgbestemming, met de ouders van één leerling is geen contact meer en van één leerling is het niveau van de uitstroombestemming onbekend. Daarmee realiseren we dit jaar onze eigen norm van 80% bestending niet en duiken we ook onder het 25ste percentiel van de jaarlijkse inspectiebenchmark.

4.3. SO Lochem

Aan het eind van schooljaar 2021-2022 zijn drie leerlingen uitgestroomd, zij gingen naar:

- vso arbeid/praktijkgericht onderwijs
- vso vmbo bbl/kbl
- vso havo

De gerealiseerde uitstroombestemming van deze drie leerlingen is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) een jaar voor uitstroom (100%) en passend volgens het landelijk [Doelgroepenmodel](#). Met een 100%-score (drie leerlingen einduitstroom) zitten we boven de inspectienorm van 75% en ook boven onze eigen norm van gerealiseerd uitstroomniveau. Toch is de uitstroom niet helemaal passend volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL): één leerling in de hoogste leerroute zou naar vso vwo in plaats van vso havo kunnen gaan, mits er voldaan wordt aan passende begeleiding met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op de door ouders gevonden passende vo-school kan wel uitdaging op vwo-niveau geboden worden, maar is geen vwo-examen mogelijk.

Tabel B4.3: Uitstroom leerlingen SO Lochem in de afgelopen vijf jaar

Bestemming	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020	2020- 2021	2021- 2022
regulier basisonderwijs	-	1	1	-	-
speciaal basisonderwijs	-	1	-	-	-
VSO arbeid/praktijkgericht	1	1	-	-	1
VSO vmbo-bbl	1	-	-	-	1
VSO vmbo-kbl	-	-	-	-	-
VSO havo	-	-	-	-	1
praktijkonderwijs (pro)	-	-	2	1	-
regulier vmbo-bbl	-	2	1	-	-
regulier vmbo-tl/mavo	2	-	1	-	-
regulier havo	2	-	1	-	-
regulier vwo	1	-	-	-	-
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	7	5	6	1	3

Met het voortgezet onderwijs in de regio zijn goede contacten. Elke leerling die uitstroomt vanuit SO Lochem wordt gekoppeld aan een Ambulant Onderwijskundig Begeleider (AOB'er) van Bartiméus. Deze ondersteunt in het zoeken van een passende plek voor de leerling. Dit gaat altijd in overleg met de leerkrachten van de bovenbouwgroep en de ouders/verzorgers.

De ene leerling die in schooljaar 2020-2021 SO Lochem verliet, zit op 1 oktober 2022 nog steeds op hetzelfde uitstroomniveau. Met 100% (één van de één leerling) zitten we dit jaar boven onze eigen norm van 80% bestending van het uitstroomniveau en scoren we maximaal in de inspectiebenchmark.

4.4. SO Zeist

In schooljaar 2021-2022 stroomden zes leerlingen uit aan het eind van de schoolperiode:

- één naar vso arbeid/praktijkgericht
- twee naar havo op een reguliere vo-school
- één naar vso havo
- één naar vwo
- één naar een dagbestedingsplek (zorg/behandeling zonder onderwijs)

Tabel B4.4: Uitstroom leerlingen SO Zeist in de afgelopen vijf jaar

Bestemming	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
regulier basisonderwijs	-	1	-	-	-
speciaal basisonderwijs	-	-	1	-	-
speciaal onderwijs	1	3	2	2	-
VSO dagbesteding arbeidsgericht	-	2	1	1	-
VSO arbeid/praktijkgericht	-	4	-	-	1
VSO vmbo-bbl	2	2	4	2	-
VSO vmbo-kbl					
VSO vmbo-t/mavo	1	-	-	1	-
VSO havo	-	-	-	1	1
praktijkonderwijs (pro)	-	-	-	-	-
regulier vmbo-bbl	1	-	-	-	-
regulier vmbo-kbl	-	-	1	-	-
regulier havo	-	-	-	-	2
regulier vwo	-	-	-	-	1
zorg/behandeling zonder onderwijs	-	-	-	-	1
Totaal aantal leerlingen	5	12	9	7	6

De gerealiseerde uitstroombestemming van vijf van de zes leerlingen SO Zeist verlieten, is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP een jaar voor uitstroom (83%) – één leerling stroomde boven niveau uit. Deze laatste betreft een jonge vluchteling die, zodra hij de taal beter ging beheersen, zijn werkhouding verbeterde en enorm vooruit ging. Eén leerling met een zeldzaam syndroom stroomde uit naar een dagbestedingsplek. De uitstroom is naar verwachting van de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) en passend volgens het landelijk Doelgroepenmodel.

De negen leerlingen die in schooljaar 2020-2021 SO Zeist verlieten, zitten op 1 oktober 2022 nog alle negen op hetzelfde uitstroomniveau. Met deze 100% bestendinging van het uitstroomniveau (negen van de negen leerlingen) realiseren we dit jaar ruimschoots onze eigen norm van 80% bestendinging en scoren we maximaal in de inspectiebenchmark.

4.5. Bartiméus College (VSO Zeist)

In schooljaar 2021-2022 hebben acht leerlingen het Bartiméus College in Zeist verlaten (zie ook onderstaande tabel). Na tabel 4.5 wordt de uitstroom puntsgewijs toegelicht.

Tabel B4.5: Uitstroom leerlingen Bartiméus College in de afgelopen vijf jaar

Bestemming	2017- 2018	2018- 2019	2019 - 2020	2020- 2021	2021- 2022
dagbesteding arbeidsgericht	5	7	1	2	2
participatiebaan	-	-	-	-	-
aan het werk via UWV-traject	-	-	-	-	-
reguliere arbeidsplaats	-	-	-	-	-
regulier vmbo bbl/kbl	1	2	-	-	-
VSO vmbo tl	-	-	-	-	-
VSO havo (Bartiméus)	-	-	1	-	-
VSO vwo	-	-	-	1	-
regulier vmbo bbl/kbl	-	-	-	-	1
regulier vmbo tl	-	-	1 ¹⁵	-	-
regulier havo	-	-	-	-	-
volwassenenonderwijs (vavo)	-	-	1	-	-
mbo niveau 1	-	1	-	1	-
mbo niveau 2	2	-	1	4	2
mbo niveau 3/4	6	6	-	10	2
hbo	4	-	1	1	1
thuiszitter	1	-	2	-	-
Totaal aantal leerlingen	19	16	8	19	8

Einduitstroom profiel arbeid en arbeidsgerichte dagbesteding

Eén leerling stroomde uit naar een arbeidsgerichte dagbestedingsplek.

Einduitstroom profiel vervolgonderwijs

- Eén havo-leerling stroomt uit naar het hbo.
- Eén havo-leerling stroomt uit naar mbo 3/4-niveau. De leerling verwachtte niet te gaan slagen en schreef zich in op een mbo-opleiding. Nadat de leerling boven eigen verwachting toch slaagde voor het havo-diploma, bleef de leerling bij de keuze voor een mbo-opleiding.
- Eén leerling die gestart was in havo-4 (na behaling van vmbo-diploma in het schooljaar daarvoor) en moeite had met het niveau, koos ervoor aan het eind van het schooljaar uit te stromen naar een mbo-3/4-opleiding

¹⁵ tussentijdse uitstroom

B:

- Twee vmbo-leerlingen hebben hun bbl-diploma gehaald en stromen uit naar opleidingen op mbo-niveau 2.
- Vier vmbo-leerlingen stromen uit naar mbo-opleidingen niveau 2. Dit zijn de eerste leerlingen die geslaagd zijn met een volledig vmbo-diploma in de vernieuwde basisberoepsgerichte leerweg Zorg & Welzijn.
- Eén vmbo-leerling stroomde uit naar een arbeidsmatige dagbestedingsplek, omdat de ondersteuningsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied dermate groot zijn gebleken dat de stap naar vervolgonderwijs niet haalbaar is.

Er stroomt hiernaast nog één leerling tussentijds uit naar regulier vmbo bbl/kbl. Deze leerling was er na positieve ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied eaan toe om de overstap te maken richting regulier voortgezet onderwijs met ondersteuning vanuit AOB.

Voor zes van de zeven einduitstroomleerlingen (86%) was deze uitstroom conform hun OPP een jaar voor uitstroom, één leerling stroomde onder niveau uit naar dagbesteding in plaats van vervolgonderwijs. De norm van de inspectie (75%) wordt behaald, de norm van Bartiméus (90%) net niet.

Van de negentien leerlingen die uitstroomden in schooljaar 2020-2021 zitten er achttien leerlingen (95%) op 1 oktober 2022 nog steeds op de uitstroombestemming van hetzelfde niveau als waar ze naar uitstroomden. Eén leerling heeft het niveau niet bestendigd, iets waar het CvL ook al rekening mee hield. Daarmee realiseren we dit jaar onze eigen norm van 80% bestendiging van het uitstroomniveau en scoren we positief in de jaarlijkse benchmark van de inspectiebenchmark.

4.6. Compacte interne opbrengstanalyse

tabel B4.6a: Ik-doe-mee-percentages Gerealiseerd uitstroomniveau 2021-2022 vergeleken met OPP 1 jr. voor uitstroom

School	Uitstroom n ¹⁶ =	Eigen norm = 90%	Norm inspectie = 75%	Realisatie en oordeel t.o.v. de normen	Toelichting oordeel op eigen norm en norm inspectie, inclusief beeld in hoeverre gerealiseerde uitstroom passend is volgens Doelgroepenmodel (DGM) = volgens verwachting Commissie van Leerlingondersteuning (CvL)
SO Doorn	7 lln	90% = 7 lln	75% = 6 lln	7 lln = 100%	Realisatie boven beide normen, volgens verwachting CvL.
VSO Doorn	4 lln	90% = 4 lln	75% = 3 lln	3 lln = 75%	Realisatie op inspectienorm & onder eigen norm, volgens verwachting CvL.
SO Zeist	6 lln	90% = 6 lln	75% = 5 lln	5 lln = 83%	Realisatie boven inspectienorm, net onder eigen norm, volgens verwachting CvL.
SO Lochem	3 lln	90% = 3 lln	75% = 3 lln	3 lln = 100%	Realisatie boven beide normen, volgens verwachting CvL.
VSO Zeist	7 lln	90% = 7 lln	75% = 6 lln	6 lln = 86%	Realisatie op inspectienorm & net onder eigen norm, volgens verwachting CvL.
Totaal ¹⁷	27 lln	90% = 25 lln	75% = 21 lln	24 lln = 89%	Realisatie bijna op/boven beide normen (vorig jaar gem: 74%, daarvoor 70%)

Toelichting

We scoren op alle scholen op of boven de inspectienorm van 75%. Op individueel leerlingniveau is de uitstroom in praktisch alle gevallen volgens verwachting van de CvL, ook voor de leerlingen die anders uitstromen dan een jaar voor uitstroom was verwacht. Waar in de afgelopen jaren leerlingen eerst lager dan verwacht scoorden en vorig jaar juist hoger dan verwacht (met een eindsprintje in het laatste jaar), valt nu op dat de meeste leerlingen volgens verwachting uitstromen. NB: de inspectie heeft afgelopen jaar de norm aangepast en vergelijkt het gerealiseerde uitstroomniveau (niet meer: de uitstroombestemming) nu met het verwachte uitstroomniveau in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) één jaar voor uitstroom (niet meer: twee jaar voor uitstroom).

¹⁶ De inspectie kijkt ook naar het aantal uitgestroomde leerlingen: pas als deze boven de 10 is, wordt de primaire detectie serieus beschouwd.

¹⁷ De rij 'Totaal' geeft alleen een overall beeld, de normen zijn niet op instellingsniveau van toepassing

Tabel B4.6b: Ik-doe-mee-percentages Mate van bestendinging van de in 2020-2021 uitgestroomde leerlingen

School	Uitstroom n=	Eigen norm	Norm inspectie ¹⁸	Realisatie en oordeel t.o.v.		Toelichting oordeel
				eigen norm	insp.norm	
SO Doorn	1 ll	80% = 1 ll	De bestendinging van '18-'19 en '19-'20 scoort max 1x onder de p25.	1 ll (100%)	0x	Realisatie boven beide normen.
VSO Doorn	7 ll	80% = 6 ll		4 ll (57%)	2x	Realisatie onder beide normen (1 ll niet ingeschreven, 1 ll geen contact meer mee, 1 ll deels onbekend)
SO Zeist	9 ll	80% = 8 ll		9 ll (100%)	0x	Realisatie boven beide normen.
SO Lochem	1 ll	80% = 1 ll		1 ll (100%)	0x	Realisatie boven beide normen.
VSO Zeist	19 ll	80% = 16 ll		18 ll (95%)	1x	Realisatie boven beide normen.
Totaal	37 ll	80% = 30 ll	-	33 ll (89%)		Realisatie boven beide normen (vorig jaar: 80%).

Toelichting

Vier van de vijf scholen (op VSO Doorn na) behalen alle normen en scores bijna maximaal met 95-100% bestendinging. Het beeld is nog iets positiever dan dat van vorig jaar, we zullen ontwikkelingen de komende jaren blijven monitoren. Voor nu zijn we blij met alle leerlingen die gedijen op hun uitstroombestemming – over het algemeen zitten zijn niet te hoog en niet te laag vergeleken met het niveau waarop ze anderhalf jaar eerder uitstroomden.

¹⁸ Voorlopige nieuwe 'inspectienorm': in de afgelopen 2 jaren scoort de school maximaal 1 keer onder het 25ste percentiel in de benchmark bestendinging (risicoinschatting). De inspectie deelt sinds zomer '21 de oude norm niet meer, maar deelt een benchmarkoverzicht met percentielen (p25, p50 en p75, zonder bijbehorende nauwkeurige waarden). Als een onderwijskundige eenheid voor het derde jaar op rij onder de p25 scoort (het aantal ll. wordt daarbij ook beschouwd), belt de inspectie voor een bestuursgesprek waarin de rvb gevraagd wordt de situatie toe te lichten.

B:

Tabel B4.6c: Ik-doe-tussentijdse resultaten basisvaardigheden (schoolfoto's kernvakken/-ontwikkelingsgebieden).

School	Vak/ontwikkelingsgebied	Norm (cluster 1)	Realisatie en oordeel t.o.v. norm
SO Doorn + VSO Doorn	Basale ontwikkeling / basale lijnen	80% van de leerlingen binnen een leerroute behalen op de totale lijnen basale ontwikkeling van het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM) een leerrendement passend bij hun leerroute.	Er is nog geen schoolfoto beschikbaar (nieuw format in ontwikkeling). 3 jaar geleden 94% op niveau.
	Sociale en maatschappelijke competenties	minimaal 80% van onze leerlingen gelijk of hoger scoort t.o.v. zichzelf m.b.t. de sociaal-maatschappelijke competenties/ontwikkeling OVM	Zie bovenstaande opmerking. Ook: resultaten uitsplitsen (SO, VSO apart). 3 jaar geleden 93% op niveau.
SO Zeist	Rekenen-wiskunde	Per kernvak een gemiddeld leerrendementsquotiënt (LRQ) van minimaal 67,5 75 (Middenmeting Cito in februari, clusternorm op basis van resultaten verhoogd van 67,5 naar 75)	LRQ rewis = 86 (feb. 2021: 69)
	Begrijpend lezen (BL)		LRQ BL = 73 (feb. 2021: 70)
	Technisch lezen (TL)		LRQ TL = 83 (feb. 2021: 77)
	Spelling		LRQ spelling= 90 (feb. 2021: 64)
	Sociale en maatschappelijke competenties	Het gemiddelde ontwikkelingsniveau (ON) van alle SO-leerlingen op elk van de vier basale lijnen zelfbeleving, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en emotioneel welbevinden bedraagt 90 of hoger.	Gem. ON: zelfbeleving 101, zelfstandigheid 106, zelfredzaamheid 104, emotioneel welbevinden 96.
SO Lochem	Rekenen-wiskunde	Per kernvak een gemiddeld leerrendementsquotiënt (LRQ) van minimaal 75 (Middenmeting Cito in februari, clusternorm op basis van resultaten verhoogd van 67,5 naar 75)	LRQ rewis = 103 (feb. 2021: 94)
	Begrijpend lezen		LRQ BL = 102 (feb. 2021: 100)
	Technisch lezen		LRQ TL = 112 (feb. 2021: 98)
	Spelling		LRQ spelling= 84 (feb. 2021: 97)
	Sociale en maatschappelijke competenties	Het gemiddelde ontwikkelingsniveau (ON) van alle SO-leerlingen op elk van de vier basale lijnen zelfbeleving, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en emotioneel welbevinden bedraagt 90 of hoger.	Gem. ON alleen op groepsniveau beschikbaar: zelfbeleving onder norm, zelfstandigheid en zelfredzaamheid wrs. boven/rond norm, emotioneel welbevinden onder norm.
Bartiméus College	Nederlands	VSO uitstroom vervolgonderwijs: 75% van de leerlingen behaalt op de Cito-VO een score passend bij de leerroute volgens OPP. VSO-arbeid: nog geen Cito-norm beschikbaar. We moeten nog beslissen welke score conform OPP is. Nog geen norm beschikbaar.	VSO vervolgonderwijs: voor Nederlands leesvaardigheid en rekenen-wiskunde wordt de norm van 75% score volgens OPP gehaald. Voor Nederlands en Engels woordenschat en Engels leesvaardigheid wordt de norm niet gehaald. We werken momenteel aan een nieuw schoolfotoformat. VSO cluster-1-breed heeft gekozen voor KIC (Kracht in Controle), we stellen nog een norm op.
	Engels		
	Rekenen		
	Sociale en maatschappelijke competenties		

Bijlage 5 - Treasurystatuut

Documentverantwoordelijke:	Concerncontroller
Vastgesteld raad van bestuur:	21 februari 2022
Goedgekeurd raad van toezicht:	24 september 2022
Datum evaluatie:	december 2023
Soort document:	Voorschrift
Bestemd voor:	Raad van bestuur, control en administratie

Inhoud

Inleiding	95
1. Organisatie treasury	97
1.1 Doelstellingen van treasury	97
1.2 Treasurybeleid	97
1.3 Treasuryjaarplan	99
1.4 Randvoorwaarden	100
1.5 Begripsbepaling	100
2. Treasuryactiviteiten	101
2.1 Financiering	101
2.2 Cashmanagement	103
2.2.1 Geldstromenbeheer	103
2.2.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer	104
2.2.3 Werkkapitaalbeheer	104
2.2.4 Uitlenen van gelden	105
2.3 Risicomanagement	105
2.3.1 Debiteurenrisico	106
2.3.2 Renterisico	107
3. Organisatie treasury functie	109
3.1 Plaats in de organisatie	109
3.2 Verantwoordelijkheden en taken per functie	109
3.3 Informatievoorziening	115
3.3.1 Per jaar	115
3.3.2 Per kwartaal	116
3.3.3 Maandelijks	116
4. Administratieve organisatie en investor relations	117
4.1 Administratieve Organisatie	117
4.2 Investor Relations	118
BIJLAGE 1 VERKLARENDE WOORDENLIJST TREASURY	119

Inleiding

Bartiméus biedt zorg en dienstverlening op de verschillende domeinen zorg, onderwijs, arbeidstoeleiding, onderzoek en maatschappelijke activiteiten. Bartiméus wijkt hierdoor af van reguliere zorginstellingen, waardoor extra aandacht gevraagd wordt voor financieringsrisico's.

Het treasurystatuut van Bartiméus beoogt de kaders vast te leggen van het treasurybeleid als het gaat om financierings-, beleggings-, cashmanagement- en renterisicobeslissingen, alsmede het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten van publieke middelen. Het gaat om de vaststelling van de uitgangspunten, doelstellingen, de financiële kaders, de organisatorische inbedding, de administratieve organisatie en de informatievoorziening. Doel van dit treasurystatuut is om de treasury-organisatie en -activiteiten van Bartiméus verder te professionaliseren, uniformeren en te formaliseren. In het jaarlijks op te stellen treasuryjaarplan worden de kaders van dit statuut nader uitgewerkt naar concrete doelen.

Het statuut wordt jaarlijks op actualiteitswaarde getoetst en zo nodig aangepast.

Treasury omvat het geheel van alle activiteiten die zich richten op het beheren (en aantrekken) van de financiering van de organisatie, het besturen en bewaken van financiële posities, financiële stromen, financiële derivaten en van (rente) risico's die mogelijk resulteren uit de gekozen financieringsstructuur. Ook omvat treasury het liquiditeitenbeheer (optimaal gebruik en allocatie van de beschikbare liquide middelen), het inkomende en uitgaande betalingsverkeer en het managen van valutarisico's voortvloeiende uit de (operationele) activiteiten van de organisatie.

Bij Bartiméus heeft treasury de afgelopen jaren aan betekenis gewonnen.

- De bekostigingswijze van de rentelasten is de afgelopen jaren substantieel veranderd. Waar in het verleden sprake was van een volledige dekking van de interestlasten, is nu sprake van een normvergoeding.
- De totale bekostiging van de zorg, die voornamelijk valt onder de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet is volop in beweging. Het credo is 'meer keuzevrijheid en zorg dichter organiseren bij mensen in hun natuurlijke omgeving'. Bij de huidige wijze van bekostigen wordt een integrale kostprijs (inclusief kapitaallasten) bepaald en op basis van feitelijk geleverde

B:

prestaties afgerekend. Vanaf 1 januari 2018 gelden volledig integrale tarieven voor de langdurige zorg die gefinancierd wordt vanuit de Wlz. De Normatieve Huisvesting Component (NHC) en Normatieve Inventaris Component (NIC) worden opgenomen in de tarieven van de verblijfszorg.

- De opwaartse druk op de rentetarieven die door banken aan instellingen in rekening gebracht worden als gevolg van verhoging van het renterisico door de veranderde bekostigingswijze heeft de positie van instellingen op de kapitaalmarkt gewijzigd. Dat vraagt om beleid ten aanzien van de inzet van de vermogensmarkt instrumenten om de renterisico's op te vangen, evenals het afleggen van verantwoording over de inzet van deze instrumenten. Daarnaast is er een overzicht en afbakening nodig van de in te zetten instrumenten.
- De constante druk op zorgbudgetten vraagt creativiteit. Het monitoren van de treasuryfunctie en dan vooral het cashmanagementgedeelte kan aanknopingspunten bieden voor aanvullende efficiency-acties (bijvoorbeeld besparingen op de kosten van het betalingsverkeer of het beter op elkaar afstemmen van de geldstromen).
- Door de invoering van nieuwe prestaties voor de zintuiglijke zorg die valt onder de Zorgverzekeringswet nemen de risico's toe. Vanaf 2020 worden declaraties (deels) achteraf vergoed in plaats van via een vast maandelijks voorschot met afrekening op basis van feitelijke productie.
- Vanaf 2019 ontvangt Bartiméus de expertisemiddelen via ZonMw. Er gaan nieuwe subsidievoorwaarden gelden met afrekening op basis van feitelijke ureninzet.
- Financiering van activiteiten van deelnemingen vergen specifieke aandacht, omdat deze activiteiten een ander risicoprofiel met zich meebrengen.
- Financieringsaanvragen voor nieuwe investeringen vragen een gedegen voorbereiding. De tijden zijn voorbij dat banken financieren enkel op basis van bestaande jaarrekeningen en een goed gesprek. Tegenwoordig dient een gedegen overall businessplan met doorrekeningen van diverse scenario's te worden verdedigd en ligt het accent meer en meer op toekomstige kasstromen. Verder zien we naast de veelvoorkomende solvabiliteitsratio, het weerstandsvermogen en current ratio ook nieuwe ratio's voorbijkomen: de debt service coverage ratio (DSCR). Deze ratio toetst de afloscapaciteit van de zorgorganisatie en de Loan to Value ratio (LTV). Deze ratio geeft weer hoe de leningen zich verhouden tot de waarde van de materiële vaste activa.

1. Organisatie treasury

In het kader van het statuut wordt treasury kortweg omschreven als een verzameling van taken die zich richt op het sturen, beheren en bewaken van financiële posities, financiële stromen en de aan deze positie en stromen gerelateerde risico's en kosten.

1.1 Doelstellingen van treasury

De treasury van Bartiméus heeft primair als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten. De doelstelling van het treasurystatuut wordt daarom als volgt gedefinieerd:

Het treasurystatuut is een regeling voor het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden kosten.

Het streven naar een optimale financiële opstelling mag nimmer overschrijding van de voorwaarden zoals deze in de overige artikelen van dit treasurystatuut zijn vastgelegd, tot gevolg hebben. Hierbij wordt onderkend dat deze limitering in handelen een negatief effect kan betekenen ten aanzien van een optimaal resultaat.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij Bartiméus is dat deze bijdraagt aan de financiële continuïteit van de organisatie. Daarbij dient de liquiditeitspositie te allen tijde te worden beschermd. Voor het realiseren van de doelstellingen zijn er kaders gesteld aan het treasurybeleid. Deze kaders zullen in het volgende hoofdstuk worden toegelicht.

1.2 Treasurybeleid

Het treasurybeleid omvat uitgangspunten, die de kaders stellen voor het voeren van een risicomijdend vermogensbeheer voor Bartiméus. Bartiméus laat zich aanmerken als een niet-professionele belegger. De kaders zullen worden beschreven volgens de essentiële onderdelen van het vermogensbeheer: liquiditeitenbeheer, risicobeheer en financiering.

Naast de individuele uitgangspunten per onderdeel heeft het treasurystatuut een aantal algemene uitgangspunten.

Deze zijn als volgt:

1. Het beheren, bewaken en optimaliseren van de financiële stromen binnen Bartiméus;
2. Het verzekeren van een duurzame toegang tot de financiële markten;
3. Het kunnen voldoen van de betalingsverplichtingen;
4. Bescherming van vermogens en rente resultaten door het beheersen en beperken van financiële risico's (renterisico, debiteurenrisico en liquiditeitsrisico);
5. Het minimaliseren van kosten bij het beheren van de financiële stromen en financiële posities;
6. Het optimaliseren en van de kosten van kapitaal;
7. Flexibiliteit met betrekking tot de inzet van verschillende financieringsmogelijkheden en verschillende kapitaalverstrekkers;
8. Het genereren van zo hoog mogelijk rendement op positieve saldi, binnen de kaders van dit statuut;
9. Waarborgen dat taken en verantwoordelijkheden goed zijn geregeld;
10. Handhaven lidmaatschap WFZ (Waarborgfonds voor de Zorgsector);
11. Omdat Bartiméus als niet professionele belegger is aangemerkt, wordt bij het afsluiten van een financieel derivaat met de financiële onderneming een raamovereenkomst als opgenomen in bijlage I van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 afgesloten;
12. Bij het aangaan van een derivatenovereenkomst moet een overeenkomst worden afgesloten zoals opgenomen in bijlage II van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Deze uitgangspunten vormen de algemene kaders waarbinnen de treasuryfunctie uitgevoerd dient te worden. Daarnaast gelden nog de volgende specifieke uitgangspunten:

- Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd;
- Taken worden helder en transparant verdeeld;
- Bartiméus draagt er zorg voor dat de beschikkende, registrerende en controlerende functies met betrekking tot het financieel beleid zoveel mogelijk worden gescheiden;
- Iedere transactie wordt door twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
- Een besturingsmodel waarin vooraf kaders zijn aangegeven en door de raad van toezicht zijn goedgekeurd. Uitvoering van de kaders wordt binnen de huidige AO/IC bewaakt;

- Beleggingen, leningen en derivaten moeten vooraf door de raad van bestuur aan de raad van toezicht worden gestuurd. Besluiten over beleggingen, leningen en derivaten, die de statutair niet begrote grens van €100.000,- overschrijden kunnen via de auditcommissie aan de raad van toezicht worden voorgelegd;
- Aflegging van verantwoording over uitgevoerde taken;
- Er wordt een evenwichtig financieel beleid gevoerd, inkomsten en uitgaven zijn in balans;
- Lidmaatschap van het WFZ (Waarborgfonds voor de Zorgsector) wordt gehandhaafd waardoor voor Bartiméus de beschikbaarheid en continuïteit van (her)financieringsmiddelen wordt bevorderd tegen zo laag mogelijke kosten (Artikel 1 Reglement van deelneming Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector).

1.3 Treasuryjaarplan

De begroting en meerjarenbegroting wordt elk jaar vastgesteld op basis van de gegevens zoals die worden aangeleverd door de verschillende afdelingen en onderdelen van Bartiméus. Onderdeel van de begroting is het treasuryjaarplan dat onder de verantwoordelijkheid van de concerncontroller wordt opgesteld door de businesscontroller verantwoordelijk voor treasury (verder treasurer genoemd) en ter advisering wordt voorgelegd aan leden van het treasury-overleg.

In het treasuryjaarplan komen de volgende zaken aan de orde:

- het verloop van de liquiditeiten voor de korte en lange termijn (kasstroomprognose 5 jaar);
- de renterisicopositie voor de lange termijn;
- informatie over de lening-, en beleggingsportefeuille (deposito's);
- de voornemens ten aanzien van de rentenormeringsbalans;
- de mogelijkheden van vervroegde aflossing in het betreffende jaar;
- een rentevisie voor het komende jaar;
- een voorgenomen tactiek gegeven de liquiditeitsstroom, de rentevisie en bijbehorende verwachte transacties (waaronder vervroegd aantrekken van externe financiering);
- het maximaal bedrag aan te trekken financiering;
- de verwachte ontwikkeling van de vermogenspositie, de schuldpositie, financiële ratio's en de vermogenskostenvoet;
- het treasuryjaarplan wordt vastgesteld door de raad van bestuur en behoeft de goedkeuring van de raad van toezicht.

1.4 Randvoorwaarden

De medewerkers worden naast hun reguliere werkzaamheden in de gelegenheid gesteld om tijd te besteden aan hun treasurytaken en verantwoordelijkheden.

1.5 Begripsbepaling

Zie bijlage 1: Verklarende Woordenlijst Treasury.

2. Treasury-activiteiten

De treasuryactiviteiten worden uitgesplitst in 3 stromen: Financiering, Cashmanagement en Risicomanagement. Hieronder zal per onderdeel de voorwaarden worden toegelicht.

2.1 Financiering

Het aantrekken van langdurig kapitaal

Uitgangspunten:

De volgende uitgangspunten vormen een integraal onderdeel van het beleid voor het aantrekken van nieuwe financieringen:

- Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken;
- Het streven is om een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille te bewerkstelligen, met name gericht op vervaltermijnen van aflossing en rentebetalingen alsmede op looptijden;
- Nieuwe leningen worden afgestemd op meerjarenkasstroomprognose, en de liquiditeitsplanning en de investeringsplanning. Bij het aangaan van nieuwe leningen gaat Bartiméus geen extra risico's aan die het voortbestaan of het leveren van zorg en het geven van onderwijs kunnen bedreigen;
- Alvorens nieuwe leningen aan te trekken, worden er bij minimaal twee verschillende instanties concurrerende offertes aangevraagd. Hierbij dient rekening gehouden te worden aan de eisen zoals opgenomen in artikel 7 lid 4 van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016;
- Bij het aantrekken van financiering wordt altijd getracht dit onder garantstelling te bewerkstelligen, zodat lagere rentekosten worden gerealiseerd. Borgstelling door het WFZ is hierbij leidend;
- Financieringen mogen uitsluitend plaatsvinden in Euro;
- In het kader van de continuïteit wordt een solvabiliteit nagestreefd van minimaal 20%;
- In het kader van de terugbetaalcapaciteit wordt een debt service cover ratio (dit is de afloscapaciteit ten opzichte van de financieringsverplichtingen) nagestreefd hoger dan 1,25;
- De verhouding van de leningen tot de waarde van de materiële vaste activa (Loan to Value ratio) moet onder de 100% blijven;
- Van de beschikbare middelen op korte termijn is de current ratio een belangrijke indicator. Het geeft de mate aan waarin de verschaffers van het

B:

kort vreemd vermogen (kortlopende schulden) uit de vlottende activa kunnen worden betaald. Gestreefd wordt naar een waarde boven de 1;

- Van de totale leningenportefeuille wordt gestreefd maximaal 15% in enig jaar voor herfinanciering en of renteherziening in aanmerking te laten komen;
- Looptijd en aflossingsschema dient zoveel mogelijk op de in de Businesscase van het betreffende onderliggende complex opgenomen uitgangspunten te zijn afgestemd. Uiteraard rekening houdend met de vigerende regelgeving;
- Voor elk project met een investeringswaarde boven de €250.000,- dient een financieringsgoedkeuring te worden gegeven door de raad van bestuur op basis van advies van de treasurer;
- Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen zoals vastgelegd in de statuten;
- Teneinde financiële onafhankelijkheid na te streven zal een spreiding van de leningportefeuille over meerdere vermogenverschaffers worden nagestreefd.

Bartiméus geeft geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van Bartiméus en binnen het doel van Bartiméus past.

Naast de reeds genoemde normen en ratio's in de uitgangspunten worden de volgende financiële kengetallen gemonitord. De definitie is opgenomen in de verklarende woordenlijst in de bijlage.

Kengetal	Categorie	Formule	Norm
DSCR	Rente/aflossing capaciteit	$EBITDA / (Rentelasten + Aflossingen)$	> 1.25x
ICR	Rente/aflossing capaciteit	$EBIT / Rentelasten$	> 2.00x
Net Debt / EBITDA	Rente/aflossing capaciteit	$Netto schuld / EBITDA$	< 3.50x
Solvabiliteit	Solvabiliteit	$Eigen vermogen / Totaal vermogen$	> 20%
ROIC	Rentabiliteit	$EBIT / (Eigen vermogen + Netto schuld)$	> 7.5%
Rentabiliteit	Rentabiliteit	$Netto resultaat / omzet$	> 1.50%

Voor het uitvoeren van het treasurybeleid met betrekking tot financieringen staan Bartiméus de volgende middelen ter beschikking:

- **Rekening courant krediet:** dit is een faciliteit waaronder op dagelijkse basis kan worden getrokken;
- **Kasgeldlening:** Een kortlopende lening, meestal voor 1, 2, 3 en maximaal 12 maanden waarbij de rente gedurende de looptijd vast staat;
- **Roll-over-lening:** dit is een vorm van middellang krediet, waarbij de rente variabel is;
- **Lange termijn lening:** dit is een lening met looptijd van minimaal een jaar;
- De lange lening kent twee varianten, ingegeven door de wijze van aflossing:
  - lossend: er vinden tussentijdse aflossingen plaats;
  - bullet: aan het einde van de looptijd wordt de lening ineens afgelost.
- **Lease:** dit betreft financiering en dienstverlening waarbij het gebruik van een zaak voor langere tijd wordt afgestaan tegen betaling van een periodieke vergoeding.

Alle voormelde leningsvormen kunnen uitsluitend worden aangegaan in EUR. De modaliteiten van de financieringsfaciliteiten dienen dusdanig te zijn opgebouwd, dat een evenwichtige vervalkalender ontstaat.

2.2 Cashmanagement

Doelstelling van cashmanagement is de continuïteit in het aantrekken van kortstondige financieringen te waarborgen en de kosten verbonden aan het geldstromenverkeer te minimaliseren en indien er sprake is van een overschot aan liquide middelen aanwezig is, hiervoor een zo hoog mogelijke rente te ontvangen. Met als uitgangspunt: het optimaliseren van rendement op beschikbare liquide middelen tegen zo gering mogelijke kosten. Hierbij wordt als voorwaarde gesteld dat deze liquide middelen te allen tijde tijdig en tegen lage kosten verkrijgbaar zijn. Cashmanagement bestaat uit geldstromenbeheer, saldo- en liquiditeitsbeheer en werkkapitaalbeheer.

2.2.1 Geldstromenbeheer

- Gestreefd wordt naar minimalisatie van de rentekosten op de diverse rekeningen courant door afstemming van ontvangsten en uitgaven c.q. betere spreiding van ontvangsten en uitgaven;
- De inzet van betaalinstrumenten wordt per jaar geëvalueerd;
- De inzet van betaalinstrumenten (en de daaraan verbonden kosten) worden afgestemd op de wijze van betalen en incasseren.

2.2.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer

- Liquiditeiten worden beheerd aan de hand van een maandelijks op te stellen liquiditeitsprognose;
- Saldi in rekening courant worden uitsluitend aanhouden bij:
  - In Nederland gevestigde bankinstellingen met minimaal een AA rating die onder toezicht staan van de Nederlandsche Bank N.V. en de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
  - De staat der Nederlanden en Nederlandse lagere overheden.
- Concentratie van liquiditeiten binnen één rentecompensabel stelsel bij de huisbankier;
- Tegengestelde standen op rekeningen courant worden zoveel als mogelijk voorkomen;
- Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en rekening courant krediet;
- Kredietfaciliteiten en uitzettingen (deposito's) worden afgesloten tegen marktconforme condities.

2.2.3 Werkkapitaalbeheer

Het werkkapitaal wordt actief beheerst. Dat houdt in dat inzicht zal bestaan in de samenstelling en de omvang ervan, en de factoren die de omvang van het werkkapitaal kunnen beïnvloeden.

- Het proces van factureren van verrichte prestaties zal zodanig zijn ingeregeld dat het maximum aantal dagen tussen het moment van leveren van de prestatie en het factureren in totaliteit 30 dagen bedraagt;
- Het uitstaande bedrag van debiteuren wordt zo laag mogelijk gehouden door een actief aanmaningenbeleid. De betalingstermijn van debiteuren wordt in algemene zin gesteld op 30 dagen;
- Gestreefd wordt naar een zo laag mogelijke balansstand van de post 'nog in de tarieven te verrekenen';
- De betalingstermijn van crediteuren wordt in algemene zin gesteld op 30 dagen;
- De treasurer monitort maandelijks de ontwikkelingen rondom het werkkapitaal.

2.2.4 Uitlenen van gelden

Gelden uitlenen aan rechtspersonen, natuurlijke personen en stichtingen niet behorend tot de Stichting Bartiméus Sonneheerdt is alleen mogelijk indien daarvoor goedkeuring gegeven is door de raad van toezicht.

Gelden voor een periode uitzetten voor langer dan 2 jaar bij een derde (financiële) partij is alleen mogelijk door middel van goedkeuring door de raad van toezicht. Indien gelden voor korte tijd (maximaal 1 jaar) uitgezet worden, dan kunnen deze uitgezet worden bij tegenpartijen, welke aan minimaal één van de volgende criteria voldoen:

- Rijk, provincies, gemeenten en door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen instellingen waarvan de aandelen uitsluitend in handen zijn van voornoemde overheden dan wel waarvoor ze volledig borg staan;
- Door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen publiekrechtelijke lichamen;
- Door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen bankinstellingen met de hoofdvestiging in Nederland die onder toezicht staan van De Nederlandsche Bank als bedoeld in de Wet Toezicht Kredietwezen. Deze dienen minimaal over een A2-rating, zoals door Standard & Poor vastgesteld, dan wel minimaal een A2-rating zoals door Moody's vastgesteld, te beschikken;
- Door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen bedrijven en instellingen met een hoofdvestiging in Nederland en met minimaal een A2-rating zoals door Standard & Poor's vastgesteld dan wel minimaal een A2-rating zoals door Moody's vastgesteld.

Een uitzondering hierop is de Bunq bank, waar Bartiméus vanaf juni 2020 zaken mee doet. De Bunq bank heeft geen rating, maar wordt toegestaan voor beperkte transacties voor kleine aankopen. Er zit een dag limiet op de passen van €500,-, waarmee in winkels gepind kan worden.

2.3 Risicomanagement

Risicomanagement is gericht op het verkleinen c.q. voorkomen van risico's die verbonden zijn aan het aantrekken en beheren van kapitaal, hieronder vallen renterisico, en debiteurenrisico.

2.3.1 Debiteurenrisico

In beginsel worden beschikbare middelen intern aangewend. Indien dat niet direct mogelijk is, worden middelen zodanig belegd dat ze weer vrijkomen op het moment dat zich naar verwachting een financieringsbehoefte of renteconversie voordoet. Toekomstige financieringsbehoeften en renteconversies zijn factoren die medebepalend zijn bij de keuze van de looptijd van een belegging. Bartiméus trekt geen extern vermogen aan uitsluitend met het doel de aangetrokken gelden te beleggen. Beleggen betreft het uitlenen van gelden, uitsluitend liquiditeiten welke tijdelijk overtollig zijn, belegging van tijdelijke overtollige liquiditeiten in obligaties/ aandelen/ etc. is niet toegestaan. De periode van het beleggen is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen. De hoofdsom van de belegging wordt door de financiële onderneming te allen tijde gegarandeerd.

Ter beperking van de risico's gelden de volgende voorwaarden:

De volgende uitsluitend Nederlandse debiteuren met een hoofdvestiging in Nederland, komen voor beleggingen in aanmerking: de rijksoverheid, lagere overheden, banken en overige instellingen, mits er sprake is van voldoende garanties of voldoende rating met minimaal een 'Very Strong' rating of een daarmee vergelijkbaar, afgegeven door ten minste twee van de drie ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.

Belegd mag worden in staatsobligaties van EU-lidstaten, mits deze lidstaten aan de ratingeisen voldoen zoals opgenomen in artikel 4 eerste lid van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Er wordt niet belegd in:

- a. achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's;
- b. aandelen of vergelijkbare producten, tenzij deze van toepassing zijn voor de uitvoering van de wettelijke taak van naam bevoegd gezag.

Bij het extern uitzetten wordt offerte gevraagd bij minimaal twee verschillende partijen alvorens een transactie wordt afgesloten. Om het koersrisico te vermijden, mag niet worden belegd in titels met een looptijd die langer is dan de beleggingshorizon. De beleggingshorizon volgt uit de meerjarenkasstroomprognose en betreft de structureel overtollige middelen, rekening houdend met de liquiditeitenbuffer. Om valutarisico's uit te sluiten mag alleen in euro's belegd worden.

Wat betreft de beleggingen dient in het contract dat wordt afgesloten met de tegenpartij, een clause te worden opgenomen waarin staat dat het contract

beëindigd kan worden indien de kredietwaardigheid van de tegenpartij onder het niveau van 'Very Strong' komt. Ingeval van een downgrading, waarbij de nieuwe kredietwaardigheid van de tegenpartij onder het niveau van 'Very Strong' komt te liggen, zal dit door de Concerncontroller gerapporteerd worden aan de raad van bestuur die dit aansluitend ter kennisname van de raad van toezicht zal brengen.

Omwille van nog verdere reductie van risico worden beleggingen bij voorkeur gespreid over meerdere partijen en zal per partij op enig moment een bepaald maximum aan beleggingen uitstaan. In het treasuryjaarplan wordt aangegeven welke limieten gesteld worden aan de beleggingen per tegenpartij.

Ten aanzien van derivaten:

Er mag alleen van financiële derivaten gebruik gemaakt worden voor het beperken van opwaartse renterisico's bij leningen. Er worden alleen rentecaps of payer swaps gehanteerd.

Bij het afsluiten van een financieel besluit, worden in ieder geval de volgende contractuele voorwaarden in acht genomen:

- a. er worden geen clauses opgenomen die op enigerlei wijze de uitvoering van het toezicht op de instelling belemmeren;
- b. er worden geen additionele eenzijdige opzeggingsmogelijkheden of andere beperkende voorwaarden vanuit de financiële onderneming opgenomen;
- c. er worden geen derivaten met margin calls afgesloten.

Een derivaat wordt pas aangetrokken vanaf het moment dat de lening is afgesloten. De nominale waarde van het derivaat is niet groter dan de onderliggende lening. De looptijd van het derivaat is niet langer dan de onderliggende lening, met een maximum van 15 jaar (of maximaal 30 jaar, maar dan moet dit nader worden gemotiveerd).

Bij het ontstaan van een niet-effectieve positie neemt de raad van bestuur direct contact op met de raad van toezicht.

2.3.2 Renterisico

Het rente risico heeft te maken met het variëren van de rente verplichting van Bartiméus over de looptijd van de lening en of de levensduur van het onderliggende activum.

Ter beperking van dit risico hanteert Bartiméus de volgende regels:

- Het aantrekken van geldleningen (langlopend en kortlopend) is afgestemd op het boekwaardeverloop van de vaste activa portefeuille over een langere periode (klassieke financieringsregel);
- De rente typische looptijd en het renteniveau wordt afgestemd op de rentevisie en de actuele rentestand;
- De rentevisie wordt periodiek opgesteld op basis van de rentevisie van minimaal drie vooraanstaande financiële instellingen, waaronder de huisbankier. Dit ten behoeve van het verkrijgen van de laagste rentestanden;
- Er wordt gestreefd naar een positief verschil tussen de rentevergoeding in de NHC en de marktrente;
- Bartiméus streeft naar een evenwichtige spreiding in de rente typische looptijden van leningen en uitzettingen;
- Transacties vinden uitsluitend plaats in de eurozone (ter uitsluiting van valutarisico's), bij in Nederland gevestigde banken met ten minste een AA-rating, die onder toezicht en garantie vallen van de Nederlandsche Bank NV;
- Het gebruik van rentebeheersingsinstrumenten (derivaten) is toegestaan als defensief instrument om renterisico's af te dekken.

Rentebeheersingsinstrumenten worden afgesloten na goedkeuring van en na ondertekening door de raad van bestuur. Rentebeheersingsinstrumenten mogen niet worden toegepast voor speculatieve doeleinden;

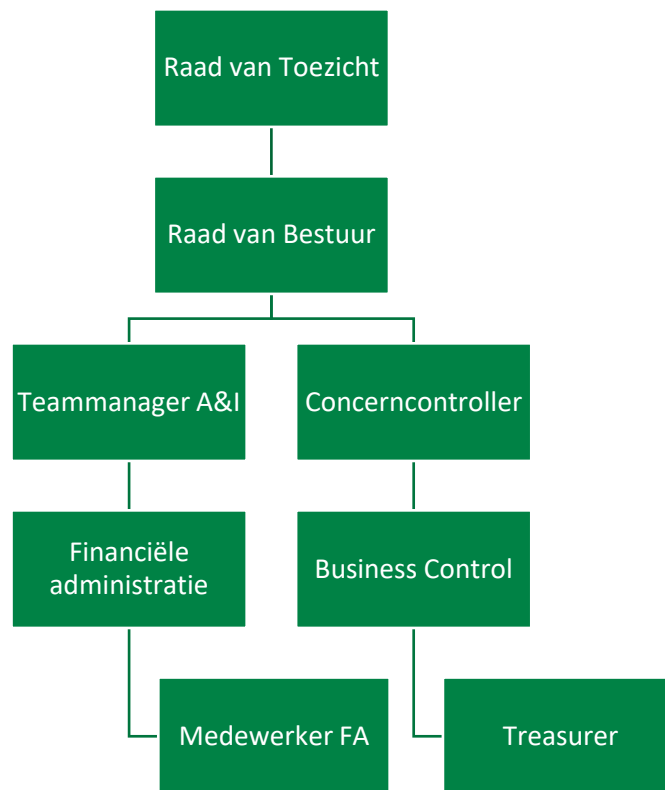
- Eventuele verslaggevingselementen rondom derivaten dienen eerst met de controlerend accountant afgestemd te worden, alvorens het derivaat af te sluiten.

3. Organisatie treasuryfunctie

Het streven is om de treasury-organisatie beperkt te houden. Desondanks worden diverse rollen onderscheiden en aan verschillende personen toegekend om een duidelijke functiescheiding te bereiken en belangenverstrengeling te vermijden.

3.1 Plaats in de organisatie

Binnen Bartiméus is de treasuryfunctie als volgt in een organogram ondergebracht:

3.2 Verantwoordelijkheden en taken per functie

De treasuryfunctie van Bartiméus is organisatorisch ondergebracht binnen de afdeling Planning & Control en Financiële Administratie. De volgende functies worden onderscheiden en waar mogelijk, bij de treasury-activiteiten, niet gecombineerd:

- De beschikkende functie waaronder het beoordelen van voorstellen, het nemen van besluiten en het doen afsluiten van transacties;
- De uitvoerende functie waaronder het beheer van de lening- en beleggingsportefeuille, het aanvragen van offertes en het doen van voorstellen ter besluitvorming;
- De registrerende functie waaronder het registreren van alle relevante informatie in de administratie;
- De controlerende functie waaronder het controleren van in- en externe gegevens.

De concerncontroller is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en actualiseren van het treasurybeleid. De raad van bestuur stelt het treasurybeleid vast. Het treasurybeleid wordt goedgekeurd door de raad van toezicht.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasury activiteiten binnen Bartiméus kunnen als volgt worden getypeerd.

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
Raad van toezicht	<ul style="list-style-type: none"> • Het goedkeuren van het treasurystatuut • Goedkeuren van het treasuryjaarplan	Het, met inachtneming van de statuten, goedkeuren van de door de raad van bestuur voorbereide financiële transacties. Onbeperkt bevoegd voor het opvragen van inzicht in de financiële stromen.	<ul style="list-style-type: none"> • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering daarvan, op basis van een rapportage van de raad van bestuur
Raad van bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen van het treasurystatuut • Het vaststellen van het treasuryjaarplan	De raad van bestuur is binnen de goedgekeurde kaders (begroting, SHP, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen van het treasurystatuut

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
		<p>onbeperkt bevoegd tot het aangaan van verplichtingen.</p> <p>Voor alle verplichtingen, die niet zijn voorzien en een bedrag van €100.000,- te boven gaan is goedkeuring nodig van de raad van toezicht.</p> <p>Binnen het goedgekeurde treasuryjaarplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantrekken van langlopende leningen • Het uitzetten van langlopende gelden • Het afsluiten van kredietfaciliteiten 	<ul style="list-style-type: none"> • Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurystatuut • Het vaststellen van (de kaders van) het treasuryjaarplan • Het afleggen van verantwoording aan de raad van toezicht over de uitvoering van treasury-activiteiten • Het, met in achtneming van statutaire bepalingen, afsluiten van financiële contracten en treasurytransacties
<p>Concern-controller</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van een treasurystatuut • Het adviseren van de andere afdelingen dan Financiën met betrekking tot financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten • Het opzetten van een adequate (administratieve) organisatie en interne controle op het gebied van treasury waarbij een limitering van financiële en 	<ul style="list-style-type: none"> • Het autoriseren van batch betalingen tot €5 miljoen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het treasuryjaarplan • Bewaken van de vermogensstructuur op lange termijn • Vaststellen van de rentevisie • Onderhouden bankrelaties • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen • Het periodiek beoordelen van de relatie met de huisbankier • Het beoordelen en accorderen van periodiek opgestelde prognoses t.a.v. de rentenormeringsbalans, de liquiditeiten en solvabiliteit evenals de risicoanalyse • Het uitvoeren van gemandateerde

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
	<p>contractuele bevoegdheden en verantwoordelijkheden per functie/persoon wordt vastgelegd</p> <ul style="list-style-type: none"> Bankcondities en tarieven afspreken voor kredietfaciliteiten en betalingsverkeer 		<p>treasury-activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> Het afleggen van verantwoording aan de raad van bestuur over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Treasurer	<ul style="list-style-type: none"> Het opstellen van het treasuryjaarplan met daarin de voornemens ten aanzien van de rente, de vermogenstructuur en de financiering. Het voorbereiden van voorstellen met betrekking tot het aantrekken van langlopende financieringen c.q. langdurende uitzettingen Het periodiek opstellen van prognoses ten aanzien van de renteontwikkeling, de vermogensstructuur, de liquiditeiten en solvabiliteit Het periodiek opstellen van de risicoanalyse op basis van de hierboven 	<p>De Treasurer is bevoegd tot het inwinnen van gegevens over het:</p> <ul style="list-style-type: none"> treasuryjaarplan treasuryactiviteiten het financiële beleid het cashmiddelen beleid de verplichte rapportage naar de vermogenverschaffers/ financiers en borgstellers liquiditeitsplanning leningen portefeuille banksaldi; autoriseren van batch betalingen tot €5 miljoen 	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen rapportages naar concerncontroller en raad van bestuur over uitvoering treasuryjaarplan en financieringsrisico's Vorbereiden rapportages en stukken voor treasury-overleg i.o.m. Concerncontroller Het controleren van de betrouwbaarheid van de informatievoorziening met betrekking tot treasury Het afleggen van verantwoording aan de concerncontroller over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten Het beheren en bewaken van de leningenportefeuille Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitsbeheer binnen door de raad van bestuur vastgestelde kaders (waaronder de limitering tot het aangaan van transacties)

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
	<p>genoemde prognoses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het in concept opstellen van de rentevisie • Periodiek toetsing van mutaties in afsluiten, aantrekken en uitzetten van financieringsmiddelen • Het aantrekken van kortlopende financiering • Het uitzetten van kortlopende overschotten • Beoordelen en adviseren over investeringsvoorstellen boven €250.000 		
<p>Team manager Administratie & Inkoop</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bankrekeningen openen/wijzigen/sluiten • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties • Periodieke toetsing van de aanvaardbaarheid van gepleegde mutaties van gepleegde mutaties in debiteuren-crediteuren-stambestand 	<p>De teammanager is zelfstandig onbeperkt bevoegd voor het autoriseren van interne overboekingen uit hoofde van saldo regulatie. Controleert betalingen en biedt deze na fiattering aan de aan ter betaling. Klaarzetten van batch betalingen, welke worden geautoriseerd door de afdeling Control voor een</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het beheren van de geldstromen (inclusief de bewaking van de kosten van het betalingsverkeer) • Het aanleveren van tijdige, juiste en volledige gegevens aan de financiële administratie • Het afleggen van verantwoording aan de Concerncontroller over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten. Het zorg dragen voor juiste, volledige en tijdige aanlevering van informatie met betrekking tot toekomstige ontvangsten en uitgaven

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
		bedrag van maximaal €5 miljoen	
Medewerker Financiële Administratie	<ul style="list-style-type: none"> Betalingsopdrachten voorbereiden Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen Het afhandelen van het girale betalingsverkeer	<ul style="list-style-type: none"> Stelt betalingsvoorstel op en biedt dit aan Teammanager aan ter controle en fiattering.	<ul style="list-style-type: none"> Het aanleveren van tijdige, juiste en volledige informatie ten behoeve van de Teammanager Het afleggen van verantwoording aan de Teammanager over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten

Vier keer per jaar vindt er een treasury-overleg plaats tussen de bestuurder, de concerncontroller, de treasurer en de manager huisvesting.

De agenda van het overleg bestaat uit de volgende vaste agendapunten:

- Vaststellen van de notulen en besluitenlijst;
- Voortgang strategisch huisvestingsplan;
- Financieringsbehoefte;
- Liquiditeitsplanning;
- Verslaglegging transacties (financiering, cashmanagement);
- Financieringsstrategieën;
- Rapportages.

Van het overleg wordt een verslag gemaakt en gestuurd naar raad van bestuur en raad van toezicht.

3.3 Informatievoorziening

Teneinde treasuryprocessen te kunnen besturen en beheersen is het van belang dat er een goede informatievoorziening wordt opgebouwd.

3.3.1 Per jaar

Nr.	Omschrijving	Informatie-verstrekker	Informatieontvanger
1	Analyse kosten betalingsverkeer	teamanager AI	rvb/concerncontroller/ treasurer
2	Overzicht verloop 'nog in de tarieven te verrekenen'	teamanager AI	rvb/concerncontroller
3	Overzicht van de kredietfaciliteitcondities (over de afgelopen 3 jaar)	treasurer	rvb/concerncontroller
4	Prognose meerjarige solvabiliteit en financiële ratio's	treasurer	rvb/concerncontroller
5	Analyse opgenomen leningen (aard lening, marktrente, nacalculeerbare rente, zekerheden, renteherziening, vervroegde aflossing)	treasurer	rvb/concerncontroller
6	Analyse financieringsstructuur	treasurer	rvb/concerncontroller
7	Overzicht uitgezette leningen (aard, samenstelling, rente en zekerheden, vervaldata)	treasurer	rvb/concerncontroller
8	Vervalkalender van de huidige leningenportefeuille	treasurer	rvb/concerncontroller
9	Analyse van ontwikkelingen in de vermogensmarkt	concerncontroller/ treasurer	rvb
10	Rentevisie	concerncontroller/ treasurer	rvb
11	Treasuryjaarplan (voor inhoud wordt verwezen naar 1.3)	concerncontroller/ treasurer	RvB

3.3.2 Per kwartaal

Nr.	Omschrijving	Informatie- verstrekker	Informatieontvanger
1	Verloop volumes betalingsverkeer	Teammanager AI	RvB/ Concerncontroller / Treasurer
2	Overzicht gemiddelde krediettermijn debiteuren en crediteuren	Teammanager AI	RvB/ Concerncontroller/ Treasurer
3	Begrote intrestlasten versus werkelijke intrestlasten	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
10	Vermogensbehoefteplanning	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
11	Overzicht voorgenomen treasury activiteiten	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
12	Rentetarieven	Treasurer	RvB/ Concerncontroller

3.3.3 Maandelijks

Nr.	Omschrijving	Informatie- verstrekker	Informatieontvanger
1	Liquiditeitverloop en -planning	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
2	Gegevens ten behoeve van het opstellen van de liquiditeitsplanning	Teammanager AI	Treasurer

4. Administratieve organisatie en investor relations

4.1 Administratieve organisatie

De administratieve organisatie haakt in op de interne organisatie. De administratieve organisatie is het complex van maatregelen die betrekking hebben op het verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, het verstrekken van gerichte informatie ten behoeve van het besturen, het doen functioneren en beheersen van de uitvoering van treasury-activiteiten zodat deze rechtmatig en doelmatig zijn geweest, de treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd, de risico's kunnen worden beheerst en dat betrouwbare informatie verzekerd is.

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten:

- a. in de procedurebeschrijvingen worden de volgende zaken met betrekking tot het treasuryproces opgenomen:
  - aantrekken van langlopende leningen;
  - het aantrekken van geldmarkt(kasgeld)leningen;
  - het beoordelen van het geldstromenbeheer;
  - het voeren van dagelijks cashmanagement;
  - het verrichten van ontvangsten en betalingen;
  - het uitzetten van gelden;
  - het bewaken van het werkkapitaal;
  - het opstellen en het bewaken van liquiditeitenplanningen.
- b. er is strikte scheiding tussen de administraties van de Stichting Bartiméus Onderwijs en Stichting Bartiméus Sonneheerdt om vermenging van onderwijs- en zorgmiddelen te voorkomen. Hiermee is het onderscheid tussen publieke middelen en overige middelen enerzijds en niet-publieke middelen anderzijds voldoende gewaarborgd;
- c. er wordt gestreefd naar het aanbrengen van elementaire functiescheidingen. Onderscheid zal tenminste moeten worden gemaakt tussen de functionaris die verplichtingen tegenover derden aangaat, degene die de vastlegging in het geautomatiseerde (financiële) systeem verricht en degene die rapporteert (Plan, Do, Check);
- d. de functiescheiding dient tevens doorgevoerd te worden in de financiële systemen. In het bijzonder dient onderscheid te worden gemaakt tussen de

primaire vastlegging van gegevens en gebruik van de gegevens voor rapportage doeleinden;

- e. van de aangegane transactie wordt onmiddellijk een vastlegging gemaakt door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;
- f. teneinde externe controle op de treasuryfunctie mogelijk te maken draagt de Concerncontroller zorg voor een actuele handtekeningen en parafenlijst.

4.2 Investor Relations

Het beheer van relaties met financiële instellingen, waaronder kapitaalverschaffers en de huisbankiers, valt onder de verantwoordelijkheid van de treasury. Financiële instellingen dienen onder Nederlands of anderszins EER - toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank. Onder het beheer vallen tenminste de navolgende zaken:

- Het beheer van bankrekeningen bij de verschillende banken;
- Het zorgdragen voor voldoende kredietfaciliteiten bij de bankiers;
- Het zorgdragen dat de limieten en mandaten juist geregistreerd zijn bij de bankiers. Zowel op het vlak van de kredietfaciliteiten, kapitaal- als geldmarktproducten;
- Het evalueren van het huisbankierschap elk jaar;
- Het onderhouden van de contacten met banken, instellingen, (geld) makelaars ten behoeve van de toegang tot en de kennis over de ontwikkelingen in de financiële markten;
- Het zorgdragen voor tijdige, juiste en volledige informatieverstrekking aan financiers en borg ten behoeve van revisiegesprekken en herbeoordelingen.

BIJLAGE 1 VERKLARENDE WOORDENLIJST TREASURY

In het statuut wordt een aantal termen gebruikt die hieronder zijn toegelicht. Daarbij zijn eveneens een aantal andere veel voorkomende termen opgenomen.

ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

Hieronder wordt verstaan (Jans, 1991). Het complex van maatregelen die betrekking hebben op het verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, het verstrekken van gerichte informatie ten behoeve van het besturen, het doen functioneren en beheersen van een organisatie evenals het afleggen van verantwoording.

AFLOSSINGSSCHEMA

De contractueel overeengekomen tijdstippen voor aflossingen van verstrekte leningen. Hierbij onderscheiden we een aantal schema's: fixe, lineair, bullet, annuïteit en klim.

BULLET LENING

Een lening waarbij de volledige hoofdsom wordt afgelost aan het einde van de looptijd. Gedurende de looptijd vinden alleen periodiek rentebetalingen plaats.

DAGGELD

Dit is een kortlopend, dagelijks opzegbaar tegoed.

DEBT SERVICE COVERIGE RATIO (DSCR)

Deze ratio wordt gebruikt om een beeld te krijgen van de betalingscapaciteit (Debt Service) van een zorginstelling in verhouding tot de financiële verplichtingen (betalingscapaciteit / financiële verplichtingen). De betalingscapaciteit betreft de vrije geldstroom binnen de zorginstelling: het resultaat na belasting, gecorrigeerd voor de afschrijvingen en rentelasten. Structurele vervangingsinvesteringen dienen er weer bij opgeteld te worden. De financiële verplichtingen betreffen het totaal aan rente en aflossingen.

DEPOSITO

Niet-verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.

DERIVATEN

Derivaten zijn afgeleide financiële producten die gebaseerd zijn op een onderliggende waarde, zoals aandelen of grondstoffen. Een derivaat geeft de koper het recht een bepaald goed voor een bepaalde koers te kopen of te verkopen. De meest bekende derivaten zijn opties, swaps en futures.

EIGEN VERMOGEN

Het deel van het vermogen dat permanent aanwezig is en als eerste alle risico's draagt die zijn verbonden aan de bedrijfsuitoefening.

EXTERNE FINANCIERING

Het aantrekken van middelen uit bronnen die buiten de organisatie liggen.

FINANCIËLE STRUCTUUR

De weergave in onderlinge samenhang van de omvang en de samenstelling van de kapitaalgoederenvoorraad (activa) en het vermogen (passiva).

FINANCIERING

Het aantrekken van middelen voor de dekking van vermogensbehoefte.

FINANCIERINGSBEHOEFTE

De omvang van het uit (interne of externe) bronnen aan te trekken middelen voor de dekking van

VERMOGENSBEHOEFTE

Het totale benodigde vermogen voor de uitoefening van een bedrijf of bedrijvigheid.

FINANCIERINGSRUIMTE

Het volgens de normen van financiers en/of garanten op enig moment maximaal aan te trekken bedrag aan leningen.

GECOMITTEERDE FINANCIERING

Financiering door consortia waarbij alle partijen van een financieringsconsortium verbonden en gebonden zijn voor het gezamenlijke bedrag van de financieringssom.

GEMIDDELDE LOOPTIJD

De periode waarover een lening, gegeven het aflossingsschema, gemiddeld uitstaat.

INTEREST (OF RENTE)

De vergoeding die in rekening gebracht wordt voor het tijdelijk beschikbaar stellen van liquiditeiten (het lenen). De entiteit die de beschikkingsmacht over de liquiditeiten afstaat is de crediteur. De entiteit die de beschikkingsmacht tijdelijk verkrijgt is de debiteur. De interest wordt veelal uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom op jaarbasis. Interest is daarbij een vorm van huur.

INTEREST COVERAGE RATIO (ICR)

Interest Coverage Ratio (ICR) gaat om de vraag in hoeverre de corporatie in staat is de rente-uitgaven op het vreemd vermogen te voldoen uit de kasstroom uit operationele activiteiten. De ICR wordt ook wel de rentedekkingsgraad of renteverdien capaciteit genoemd.

INTERNE FINANCIERING

Financiering van de vermogensbehoefte door het aanwenden van geldmiddelen die al in de organisatie aanwezig zijn.

KLASSIEKE FINANCIERINGSREGEL

De bedrijfseconomische eis, dat de looptijden van de vermogensbestanddelen dienen overeen te komen met de looptijden van de financieringsmiddelen.

LIQUIDITEITSPOSITIE

De mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan.

LOAN TO VALUE RATIO

Geeft weer hoe de leningen zich verhouden tot de waarde van de materiële vaste activa. De eis van het WfZ is dat de LTV niet uitstijgt boven de 100%.

NET DEBT RATIO

Dit is de netto schuld van een onderneming (dus bruto schuld minus cash) ten opzichte van de winst voor afschrijving, rentelasten en belasting.

RATINGS LANGE TERMIJN

AAA Extreem kredietwaardig;

AA Zeer kredietwaardig. Veiligheidsmarge echter niet zo hoog als bij de AAA-categorie;

A Zeer kredietwaardig. Er zijn echter factoren aanwezig waardoor afbetaling in de toekomst enig gevaar loopt.

RENTE BEHEERSING INSTRUMENTEN

Instrumenten die de risico's van renteschommelingen beperken bijvoorbeeld door middel van een overeenkomst, waarbij twee partijen afspreken om gedurende een vooraf bepaalde periode de rente te fixeren.

RENTESTRUCTUUR

Patroon van onderlinge verschillen in rentepercentage, ontstaan door looptijdverschillen van de verschillende vermogenstitels en door renteverwachtingen.

RENTEVISIE

Toekomstverwachting over de renteontwikkeling, uitgaande van een aantal rentebepalende factoren, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd.

RETURN ON INVESTED CAPITAL (ROIC)

Maatstaf voor winstgevendheid en het waardecreërend potentieel van de organisatie, rekening houdend met het bedrag van het geïnvesteerd kapitaal.

RENTABILITEIT

Verhouding tussen winst ten het vermogen, dat dit inkomen heeft verdiend. De rentabiliteit is een belangrijke maatstaf voor beslissingscalculaties op de lange termijn.

RISICOBUDGET

Onder risicobudget wordt verstaan het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten verminderd met de nacalculeerbare kapitaalslasten.

SALDO RENTECOMPENSATIE CIRCUIT

De debet- en creditvalutare saldi van meerdere rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo; en over dit gecombineerde

saldo berekent de bank de te betalen of ontvangen rente. Een en ander is echter alleen mogelijk wanneer de organisatie deze rekeningen bij één bank aanhoudt.

SOLVABILITEIT

De mate waarin een organisatie op lange termijn aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.

SOLVABILITEITSRATIO

Een verhoudingsgetal dat als hulpmiddel kan dienen bij het verkrijgen van inzicht in de solvabiliteit van een organisatie. Hoewel er verschillende berekeningsmethoden zijn, is de verhouding tussen eigen vermogen ten opzichte van het risicobudget binnen de zorg een gebruikelijke methode.

VALUTADATUM

De datum welke bepalend is voor de renteberekening over een saldo op een rekening. Rente wordt vergoed tot de valutadatum waarop het geld van de rekening is afgeboekt en rente wordt vergoed vanaf de valutadatum waarmee het geld op de rekening wordt bijgeboekt.

VERMOGENSSTRUCTUUR

Samenstelling van het vermogen, weergegeven als de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen, evenals naar de tijdsduur gedurende welke het vreemd vermogen ter beschikking staat.

VERVALDATUM

De datum per wanneer geleverd/betaald moet worden.

VERVALKALENDER

Overzicht van een leningenportefeuille, waaruit het tijdstip en de omvang van de toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen blijkt en ook het tijdstip en de omvang van toekomstige renteconversies en vervolgfiancieringen.

VREEMD VERMOGEN

Het totaal van de door een organisatie aangegane schulden, waarbij tevens een onderscheid naar looptijd wordt gemaakt.

Bijlage 6 - Afkortingen en verwijzingen

6.1 Afkortingen

AB	Ambulante begeleiding (zorg)
AOB	ambulant onderwijskundige begeleiding
BD	begeleidingsdocument AOB
BOI	Bartiméus Onderwijsinstelling
CVI	Cerebral Visual Impairment, cerebrale visusstoornissen
CvL	Commissie van Leerlingondersteuning
CvO	Commissie van Onderzoek
EMB	ernstig meervoudig beperkt
HGW	handelingsgericht werken
IPB	integraal personeelsbeleid
K&J	(klantgroep) Kind en Jeugd Bartiméus
KSF	<u>Kritische succesfactoren voor cluster-1-leerlingen</u>
LAS	leerlingadministratiesysteem
LVS	leerlingvolgsysteem
MB	meervoudig beperkt
MR	medezeggenschapsraad
NAH	niet-aangeboren hersenletsel
OGW	opbrengstgericht werken
OPP	ontwikkelingsperspectiefplan
OR2	onderwijsresultaten sociale en maatschappelijke competenties
OVM	Ontwikkelingsvolgmodel
pro	praktijkonderwijs
po	primair onderwijs
SBO	Stichting Bartiméus Onderwijs
SBS	Stichting Bartiméus Sonneheerdt
so	speciaal onderwijs
SOS	schoolondersteuningsstructuur
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs,
-bbl/-kbl	basisberoepsgerichte leerweg/kaderberoepsgerichte leerweg
-tl	theoretische leerweg
vso	voortgezet speciaal onderwijs
WEC	Wet op de expertisecentra

Wlz	Wet langdurige zorg
ZEVMB	zeer ernstig visueel meervoudig beperkt
ZMLK	zeer moeilijk lerende kinderen
Zvw	Zorgverzekeringswet

6.2 Verwijzingen

Strategisch beleidsplan

- Strategische koers Bartiméus '[Luisterrijk en opzienbarend](#)' bijbehorend Detailontwerp is een intern gepubliceerd document
- [Instellingsplan Bartiméus Onderwijs 2019-2023](#) (onder kopje 'Documenten')

Medezeggenschapsraad

- [informatie over de werkwijze van de MR](#)

Klachtenbeleid

- [informatie over hoe we omgaan met klachten](#)
- Externe geschillencommissie:
[Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs](#) (GCBO)

Kwaliteitsbeleid

- [Kwaliteitskaart Kwaliteitszorgbeleid scholen en AOB](#), behorend bij Instellingsplan 2019-2023 (onder kopje 'Documenten'.)
- [Kwaliteitskaart Onderwijskundig beleid Kind & Jeugd](#), behorend bij Instellingsplan 2019-2023 (onder kopje 'Documenten')
- [Kwaliteitskaart Personeelsbeleid Kind & Jeugd](#), behorend bij Instellingsplan 2019-2023 (onder kopje 'Documenten'.)

Relevante beleidsstukken (interne documenten):

- Borgboek Opbrengstgericht Werken cluster 1
- Kwaliteitskalender Kind & Jeugd per schooljaar

Inspectierapport

- Het inspectierapport van het [vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen Bartiméus](#) (november 2018, vaststelling rapport 22-02-2019) vindt u op de website van de onderwijsinspectie

Treasury

- Zie bijlage 5 van dit bestuursverslag voor het Treasurystatuut van Bartiméus

Bartiméus :

Verslag raad van toezicht Bartiméus 2022

Versie 1 25 mei 2023

Zeist, mei 2023

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	129
2.	De raad van toezicht	130
	2.1. Samenstelling raad van toezicht	130
	2.2. Rooster van aan- en aftreden	130
3.	Scope van het intern toezicht	132
4.	Vergaderingen en bijeenkomsten raad van toezicht	133
5.	Besluiten/goedkeuring raad van toezicht	135
6.	De samenwerking met de raad van bestuur	137
	6.1 Belangrijke thema's	137
	6.2 Bestuurlijke dilemma's	137
	6.3 Informatieverstrekking	137
	6.4 Overige informatiebronnen	138
	6.5 Agendasetting en eigen verantwoordelijkheid	138
7.	Reflectie vanuit de toezichthoudende rol	139
8.	Reflectie vanuit de rol als strategische partner	140
9.	Reflectie vanuit de rol als werkgever	141
10.	Reflectie vanuit de rol als ambassadeur	142
11.	Reflectie op eigen functioneren raad van toezicht	143

1. Voorwoord

'Good governance' staat centraal bij Bartiméus. Jaarlijks maakt de raad van toezicht een jaarverslag, ook toen dat niet verplicht was. Over het jaar 2022 wordt volgens de nieuwe regels verslag gedaan van de activiteiten van de raad van toezicht. Het toezicht op de organisatie vindt plaats in overeenstemming met de Governancecode Zorg en de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. Dit verslag is ook opgenomen in het bestuursverslag van de stichting Bartiméus Onderwijs. Er wordt verslag gedaan van het toezicht op de Stichting Bartiméus Sonneheerdt, Stichting Bartiméus Onderwijs en Stichting Accessibility. Niet separaat, maar integraal omdat deze stichtingen samen één Bartiméus vormen. De raad van toezicht heeft voor haar werkzaamheden een missie statement (toezichtsvisie) opgesteld, die te vinden is via: [Raad van toezicht - Bartimeus](#)

2. De raad van toezicht

2.1. Samenstelling raad van toezicht

Naam	Functie in de raad van toezicht
Dhr. drs. J. Smit	Voorzitter
Dhr. Prof. Dr. R. Willemsen	Vicevoorzitter en lid commissie Identiteit, kwaliteit en ethiek.
Dhr. P.J.C. Borgdorff	Lid en voorzitter commissie Identiteit, kwaliteit en ethiek
Dhr. drs. M. Wiesenekker	Lid en voorzitter auditcommissie
Mevr. Ir. D.D. van der Stelt - Scheele (tot 1-11-22)	Lid en lid auditcommissie
Mevr. drs. M.R.E. Seerden RA RC (sinds 1-11-22)	Lid en lid auditcommissie

Voor de nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht zie:

[Raad van toezicht - Bartimeus](#)

2.2. Rooster van aan- en aftreden

Naam/functie	Datum toetreding	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dhr. drs. J. Smit	1-1-2016			Eind 2 ^e termijn 1-1						
Mevr. Ir. D.D. van der Stelt - Scheele	1-1-2016		Gestopt 1-11- 22	Eind 2 ^e termijn 1-1						
Dhr. drs. M. Wiesenekker	20-12- 2018	Eind 1 ^e termijn 20-12				Eind 2 ^e termijn 20-12				

Naam/functie	Datum toetreding	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dhr. Prof. Dr. R. Willemsen	20-12- 2018	Eind 1e termijn 20-12				Eind 2e termijn 20-12				
Dhr. P.J.C. Borgdorff	1-1-2021				Eind 1e termijn 1-1				Eind 2e termijn 1-1	
Mevr. drs. M.R.E. Seerden RA RC	1-11- 2022					Eind 1e termijn 1-11				Eind 2e termijn 1-11

Mevrouw van der Stelt-Scheele heeft naar aanleiding van de zelfevaluatie aangegeven dat haar kennis en ervaring gericht op ICT nu minder nodig is dan specifiek financiële kennis en daarom haar positie beschikbaar gesteld. Op basis hiervan is een profielschets voor de vacature gemaakt waarin een ervaren toezichthouder met financiële kennis en ervaring werd gezocht. De selectie heeft samen met de medezeggenschapsraad (MR) plaatsgevonden omdat mevrouw van der Stelt-Scheele benoemd was op bindende voordracht van de MR. Na de benoeming van mevrouw Seerden is in overleg met de MR besloten dat de heer Borgdorff voortaan zitting heeft in de raad van toezicht op bindende voordracht van de MR. De heer Willemsen heeft overigens zitting de raad van toezicht op bindende voordracht van de centrale cliëntenraad (CCR).

3. Scope van het intern toezicht

Het intern toezicht raakt de zorgaanbieder zelf, de overige groepsmaatschappijen in het concern en de deelnemingen waarin de zorgaanbieder via kapitaaldeelname en/of zeggenschapsrelaties participeert.

Entiteiten waar de raad van toezicht/raad van commissarissen toezicht ophoudt
Stichting Bartiméus Sonneheerdt
Stichting Bartiméus Onderwijs
Stichting Accessibility
Werkpad B.V.

De stichting Bartiméus Sonneheerdt (SBS) heeft twee 100% dochterstichtingen, stichting Bartiméus Onderwijs (SBO) en Stichting Accessibility (SA). De raad van toezicht fungeert bij alle drie de stichtingen als de interne toezichthouder. De stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft ook een 50% belang in Werkpad BV. De raden van bestuur van Stichting Bartiméus en Stichting Kentalis vormen samen de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Indirect houdt de raad van toezicht dus ook toezicht op deze BV.

4. Vergaderingen en bijeenkomsten raad van toezicht

Vergadering/bijeenkomst	Aantal	Onderwerpen
Raad van toezicht	5	Duurzaam gezond Bartiméus met plan Focus Slagkracht en Eenvoud (FSE) Ontwikkelingen corona Jaarrekeningen en bestuursverslagen SBS, SBO & Accessibility 2021 Naar een duurzaam gezond VMB en aanpak PNIL Jaarplan, begroting 2023 (inclusief meerjarenbegroting) Positioneringsnotitie VIVIS Ontwikkelingen cliëntmedezeggenschap (in het bijzonder de CRSA) Reflectie opbrengst FSE
Raad van toezicht zonder de raad van bestuur	4	Voorafgaand aan iedere reguliere vergadering vond er een eigen (voorbereidend) overleg plaats.
Remuneratiecommissie	1	WNT 2023 Opleidingen & verdiepingssessie 2023 Vorbereiding zelfevaluatie 2023
Auditcommissie	4	ICT-strategie en informatieveiligheid Treasury jaarplannen 2022 & 2023 Concept jaarrekeningen & bestuursverslagen St. Bartiméus Sonneheerdt, St. Bartiméus Onderwijs en St. Accessibility 2021 en accountantsverslag. Jaarlijkse updates: . Fiscale strategie/fiscale rapportage . Verzekeringssportefeuille . Risicomanagement. Strategisch huisvesting beleid

Vergadering/bijeenkomst	Aantal	Onderwerpen
		<ul style="list-style-type: none"> . Analyse en financieel kader Interimcontrole en managementletter 2022. Begrotingen en jaarplannen 2023 St. Bartiméus Sonneheerdt & St. Bartiméus Onderwijs. Overzicht budgetafspraken zorgverzekeraars 2023. .
Commissie identiteit, kwaliteit en ethiek (IKE-commissie)	4	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitstegels Onderwijs Rapportage duurzaam gezond en Toekomstbestendig Bartiméus (TBB, later FSE). Voortgang Expertise. ISO-rapportage 2022. Visietraject (jong) volwassenen. Ontwikkelingen CRSA Stand van zaken ontbinding Werkpad BV Terugkoppeling IGJ-bezoek Wzd Stand van zaken PRISMA onderzoeken 2022 Aanpak informele bijeenkomst 24-11-22
Raad van toezicht met OR	1	<ul style="list-style-type: none"> 20-04-2022 en 12-10-2022 Terugkijken en vooruitkijken stand van zaken FSE Vooruitblik OR-RVT-RVB Stille armoede
Raad van toezicht met CCR	1	<ul style="list-style-type: none"> 23-06-2022 en 10-11-2022 Jaardocument Stichting Bartiméus Verstrekkingenbeleid ISO-certificering

Naast deze bijeenkomst heeft de raad van toezicht voor het eerst sinds het uitbreken van corona een fysieke informele gezamenlijke bijeenkomst gehouden met de raad van bestuur, het management en alle medezeggenschapsraden. Samen is gesproken over anders organiseren van zorg.

5. Besluiten/goedkeuring raad van toezicht

Onderwerp	Besluit/Goedkeuring	Datum
Begroting (inclusief meerjarenbegroting) 2023 SBS, SBO, SA	Goedkeuring	15-12-2022
Jaarplan Bartiméus	Goedkeuring	15-12-2022
WNT-klasse 2022 en 2023, bezoldiging raad van bestuur en bezoldiging raad van toezicht	Besluit	15-12-2022
Treasury statuut 2023	Besluit	15-12-2022
Jaaragenda 2023	Besluit	15-12-2022
De raad van toezicht stemt in met de verkoop van de fietsenwerkplaats.	Besluit	06-10-2022
De raad van toezicht stemt in met de grondruil in Ermelo tussen UWOON, Bartiméus en de gemeente Ermelo.	Besluit	06-10-2022
Monica Seerden wordt benoemd als lid van de raad van toezicht per 1 november 2022	Besluit	06-10-2022
Peter Borgdorff bezet per 1 november 2022 de zetel in de raad van toezicht op bindende voordracht van de MR.	Besluit	06-10-2022
Martijn Wiesenekker en Rob Willemsen worden herbenoemd in de raad van toezicht voor een tweede termijn.	Besluit	06-10-2022
De raad van toezicht keurt de jaarrekeningen en bestuursverslagen van SBS en SBO goed. De jaarrekening en bestuursverslag van Accessibility worden goedgekeurd onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring.	Goedkeuring	19-05-2022

B:

Onderwerp	Besluit/Goedkeuring	Datum
<p>De raad van toezicht stelt zich achter het plan dat de raad van bestuur het plan Focus, Slagkracht Eenvoud verder kan gaan uitwerken.</p> <p>De raad van toezicht stemt in met de investeringen van 1,2 miljoen uit de opbrengst van de verkoop van panden voor de kosten uit het plan.</p>	Besluit	10-03-2022
<p>De raad van toezicht besluit dat de voorgestelde rapportages voor de monitoring van het plan FSE voldoende zijn.</p>	Besluit	10-03-2022

6. De samenwerking met de raad van bestuur

De raad van bestuur bestuurt Bartiméus en de raad van toezicht houdt hier constructief kritisch toezicht op. In de (commissie)vergaderingen wordt de raad van toezicht niet alleen geïnformeerd door de raad van bestuur (op basis van het informatieprotocol), maar vindt ook sparring over bestuurlijke dilemma's plaats en wordt kritisch meegedacht over mogelijke strategische en beleidskeuzes. De raad van toezicht en de beide commissies bereiden hun vergaderingen met de raad van bestuur onderling voor.

Hieronder wordt de belangrijkste besproken thema's, uit het standaardoverzicht hierboven, toegelicht.

6.1 Belangrijke thema's

De ontwikkeling en voortgang van Focus Slagkracht en Eenvoud (FSE), het meerjarenprogramma om een duurzame bedrijfsvoering voor Bartiméus te realiseren, is in iedere vergadering besproken. Eerst om het vast te stellen en daarna om – met een aparte rapportage – de voortgang te monitoren.

In de remuneratiecommissie is de werving voor de vacature die ontstond door het vertrek van mevrouw van der Stelt-Scheele besproken. Ook is een procesafspraken gemaakt om begin 2023 de opvolging van de voorzitter van de raad van toezicht te agenderen.

6.2 Bestuurlijke dilemma's

De raad van bestuur heeft met de raad van toezicht een gesprek gevoerd over het dilemma maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen voor complexe cliënten waarbij de visuele beperking niet voorliggend is versus een duurzaam gezonde bedrijfsvoering van de organisatie. Hierbij spelen niet alleen de beperkte financiële middelen een rol, maar vooral de krappe arbeidsmarkt.

6.3 Informatieverstrekking

De raad van toezicht krijgt in iedere vergadering een samenvatting van de maandrapportage en een FSE-rapportage. Beide rapportages worden eerst uitgebreid besproken in de auditcommissie en de FSE-rapportage in de IKE-commissie. Daarnaast ontvangt de raad van toezicht de kwartaalrapportages over de inhoudelijke voortgang van het jaarplan. Tweemaal per jaar bespreekt de raad

van toezicht de kwaliteitstegels onderwijs. Ook zijn er bij iedere vergadering schriftelijke mededelingen van de raad van bestuur over de belangrijkste relevante gebeurtenissen.

6.4 Overige informatiebronnen

De leden van de raad van toezicht bezoeken tweemaal per jaar de overlegvergaderingen van de MR, CCR en OR. Ongeveer eens in de twee jaar vinden ook ontmoetingen plaats met de raden van toezicht van het Bartiméus Fonds en Visio. Deze bijeenkomsten hebben in 2022 niet plaatsgevonden, maar staan gepland voor 2023. De individuele leden van de raad van toezicht houden regelmatig werkbezoeken. In 2022 zijn zij onder meer op bezoek geweest bij (de bakkerij) van Werkplaats Boschwijk, de Bosschool en de school in Zeist, de locaties Doorn en Zeist (inclusief diagnostisch centrum), werd de kerstbeleving bijgewoond en ook de kerstviering. Op verzoek van één decentrale cliëntenraad (de cliëntenraad Senioren Ambulant, CRSA) heeft de raad van toezicht met hen overlegd. Het thema was de relatie tussen de CRSA en de raad van bestuur, mede naar aanleiding van een zaak die de CRSA bij de Landelijke Commissie voor Vertrouwenslieden had neergelegd.

6.5 Agendasetting en eigen verantwoordelijkheid

De raad van toezicht (en de commissies) maakt een jaaragenda die (flexibel) gevolgd wordt. De agenda's van de raadsvergadering en die van de commissies worden altijd met de voorzitter(s) doorgesproken. Voor 2022 heeft de raad van toezicht tijd gemaakt om in iedere commissie en in de plenaire vergadering aandacht te besteden aan FSE. Regelmatig worden MT leden uitgenodigd om onderwerpen verdiepend te bespreken, bijvoorbeeld de manager Volwassenen met een meervoudige beperking over de inzet van PNIL en de manager met onderwijs in portefeuille over het formatieplaatsenplan en de kwaliteitstegels.

7. Reflectie vanuit de toezichthoudende rol

Zoals hierboven aangegeven hecht de raad van toezicht eraan om continue de belangrijkste aspecten rond bedrijfsvoering en kwaliteit van zorg te monitoren. Ook wordt er op toegezien dat de wettelijke voorschriften worden nageleefd, inclusief de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Dat gebeurt onder meer door het volgen van rapportages in het kader van de planning & control cyclus en via (de follow up van) de management letter van de accountant. Niet alleen financieel via de auditcommissie, maar ook inhoudelijk via de IKE-commissie. En daarna, vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid, plenair in de voltallige raad van toezicht. Op deze wijze heeft de raad van toezicht erop toe gezien dat de interne planning & control cyclus de realisatie van strategische plannen ondersteunde. Eén van de pijlers van FSE was de invoering van 9 nieuwe KPI's in de maandrapportage waarmee deze effectiever de voortgang van FSE kon monitoren op het gebied van PNIL inzet, vacatures en verzuim.

Met betrekking tot PNIL zou de raad van toezicht graag zien dat hier beter op de zorg aansluitende wetgeving voor komt, zodat een dienstverband aantrekkelijker wordt. Vooruitlopend daarop heeft de raad van toezicht wel oog voor de btw-aspecten van inhuur. Het terugdringen van de inzet van PNIL met als doel dat met name de klantgroep VMB duurzaam financieel gezond wordt, had veel aandacht bij de bespreking van de begroting en het jaarplan. Ook het financieel resultaat uit de jaarrekening hing hier mee samen.

De raad van toezicht ervaart voor de organisatie en voor zichzelf een goede samenwerking met de accountants, Verstegen (zorg) en van Ree (onderwijs). Zij vinden een juiste balans tussen pragmatisme en continu verbeteren van niet alleen onze AO/IC, maar ook van onze bedrijfsprocessen en verbetering van de bedrijfsvoering. Dat doen ze vanuit een realistisch perspectief en met oog voor onze context.

Met de accountant is de raad van toezicht van mening dat de jaarrekening 2022 en het daarbij behorende bestuursverslag een getrouw en informatief beeld geeft van de ontwikkelingen binnen Bartiméus in het verslagjaar.

8. Reflectie vanuit de rol als strategische partner

Vanwege de start van FSE is een eventuele herijking of aanscherping van de strategie niet aan de orde geweest. FSE was het belangrijkste programma in 2022 waar de raad van toezicht over gesproken heeft. Daarnaast is een aanscherping van de in- en exclusiecriteria voor verblijf door de raad van bestuur met de raad van toezicht besproken. Dit kan in 2023 tot een herijking van onze strategie leiden. 2022 heeft vooral in het teken gestaan van de bedrijfsvoering weer duurzaam op orde te krijgen. Hiertoe heeft de raad van toezicht meegedacht met meerdere lange termijn scenario's. Om dit te volgen was het nuttig voor de raad van toezicht om regelmatig MT-leden over de voortgang van verschillende aspecten van FSE te spreken.

9. Reflectie vanuit de rol als werkgever

Eind 2021 is er een nieuwe voorzitter van de raad van bestuur aangetreden. Samen met het al aanwezige lid raad van bestuur stuurt zij Bartiméus integraal aan. De raad van toezicht ondersteunde ook de portefeuillevindeling die begin 2022 is voorgelegd: een bestendiging van de al aanwezige verdeling ten tijde van de vorige voorzitter raad van bestuur waarbij beide leden klantgroepen in portefeuille hebben en de ondersteunende functies verdeeld zijn.

Als er sleutelposities binnen de organisatie vacant zijn, wordt de raad van toezicht hierover, en over de invulling ervan, geïnformeerd. Enkele maanden na de start van een nieuw MT lid, wordt deze uitgenodigd in een (commissie)vergadering van de raad van toezicht.

Ook in 2022 heeft de raad van toezicht een jaargesprek gevoerd met de leden van de raad van bestuur. Dit gesprek vond deels individueel en deels gezamenlijk plaats vanwege de integrale verantwoordelijkheid van de raad van bestuursleden. Voor wat betreft de bezoldiging worden afspraken gemaakt binnen het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Zie hiervoor de jaarrekening 2022.

10. Reflectie vanuit de rol als ambassadeur

Bartiméus werkt samen met Visio en Robert Coppes Stichting in VIVIS, de brancheorganisatie voor instellingen die zorg en ondersteuning leveren aan mensen met een visuele beperking. Hiervan wordt de raad van toezicht op de hoogte gehouden, zo is er in 2022 een positioneringsnotitie voorbereid die duidelijk maakt op welke manier de visuele gehandicaptensector de uitdagingen van de komende jaren wil aangaan, met een groeiende zorgvraag en een afnemende arbeidsmarkt. . VIVIS is zelfstandig gesprekspartner van VWS, ZN, OCW, VGN en de VNG. Ook werkt Bartiméus intensief samen met andere gehandicaptenorganisaties in de provincie Utrecht in het verband van de VGU. Ook hierover krijgt de raad van toezicht regelmatig informatie. In 2022 heeft voornamelijk contact plaatsgevonden met interne belanghebbenden via de eerdergenoemde werkbezoeken, informele bijeenkomsten en het bijwonen van overlegvergaderingen van onze centrale medezeggenschapsorganen. Dat had ook te maken met de interne opgave waar Bartiméus voor staat. Voor 2023 zijn ook overleggen met externe stakeholders gepland.

11. Reflectie op eigen functioneren raad van toezicht

In 2022 heeft de raad van toezicht een zelfevaluatie gehouden. Hierin stond de onderlinge samenwerking centraal en ook de wijze waarop de raad van toezicht FSE kon begeleiden en monitoren. Daaruit kwam naar voren dat één van de leden haar positie ter beschikking wilde stellen voor iemand met een ander profiel. Dat is ook gebeurd. Verder evalueert de raad van toezicht iedere eigen vergadering kort na afloop en vindt vooraf een korte eigen voorbespreking plaats om de vergadering zo goed mogelijk te laten verlopen.

De leden van de raad van toezicht werken aan permanent aan hun ontwikkeling op zowel individueel als collectief niveau. Dat was ook in 2022 lastig vanwege corona. Een beoogde themabijeenkomst met een inspirerende spreker is uitgesteld naar 2023. Enkele leden hebben zelf externe (online) congressen en opleidingsmodules gevolgd. In 2023 worden teambuilding, zelfevaluatie en gezamenlijke ontwikkeling in één dag gebundeld.

Voor de bezoldiging van de raad van toezicht en verantwoording daarvan wordt verwezen naar de jaarrekening 2022. De WNT is het kader en de NVTZ-adviesregeling wordt gevolgd met een t-1 systematiek.

2 JAARREKENING

Stichting Bartiméus Onderwijs

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		0	0
Machines en installaties		190.374	221.904
Andere vaste bedrijfsmiddelen		7.943	15.372
		<u>198.317</u>	<u>237.276</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	5		
Op handelsdebiteuren		0	27.135
Op Ministerie OCW/EZ		0	879.349
Overige vorderingen		14.079	7.149
Overlopende activa		80.239	75.101
		<u>94.318</u>	<u>988.734</u>
Liquide middelen	7	4.711.862	4.025.871
Totaal activa		<u><u>5.004.497</u></u>	<u><u>5.251.881</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Wettelijke en statutaire reserve	8		
- Wettelijke reserve		739.611	1.077.748
Bestemmingsreserve		1.322.444	1.255.358
Overige reserves		<u>952.464</u>	<u>1.195.403</u>
		3.014.519	3.528.509
Vorzieningen			
Overige	9	<u>303.373</u>	<u>512.473</u>
		303.373	512.473
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	11	477.443	333.739
Schulden aan groepsmaatschappijen		62.328	81.864
Belastingen en premies sociale verzekeringen		478.670	392.528
Schulden terzake van pensioenen		125.563	122.866
Overige schulden		130.856	27.421
Overige passiva		<u>411.744</u>	<u>252.481</u>
		1.686.605	1.210.899
Totaal passiva		<u>5.004.497</u>	<u>5.251.881</u>

2.2 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	Ref.	2022 €	2021 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Overige bedrijfsopbrengsten	19	14.894.033	14.464.625
Som der bedrijfsopbrengsten		14.894.033	14.464.625
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten van grond- en hulpstoffen	20	0	0
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	21	234.854	273.175
Lonen en salarissen	22	6.989.624	5.943.092
Sociale lasten	23	1.189.140	1.105.243
Pensioenlasten	24	1.098.703	1.051.924
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	25	80.874	85.105
Overige bedrijfskosten	28	5.814.829	5.355.471
Som der bedrijfslasten		15.408.023	13.814.010
BEDRIJFSRESULTAAT		-513.990	650.615
Rentelasten en soortgelijke kosten	32	0	0
RESULTAAT		-513.990	650.615
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2022	2021
		€	€
Wettelijke en statutaire reserve		-338.137	628.315
Bestemmingsreserve		67.086	312.483
Overige reserves		-242.939	-290.183
		-513.990	650.615

2.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	Ref.	2022		2021	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-513.990		650.615
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	25, 26	80.874		85.105	
- mutaties voorzieningen (exclusief voorziening deelnemingen)	9	-209.100		-48.900	
- Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	27	<u>0</u>		<u>0</u>	
			-128.226		36.205
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	0		0	
- vorderingen	5	894.416		-32.744	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	11	475.705		-599.454	
			<u>1.370.121</u>		<u>-632.198</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			727.905		54.622
Ontvangen interest	30	0		0	
Betaalde interest	32	0		0	
Belastingen	33	0		0	
Ontvangen dividenden	29	<u>0</u>		<u>0</u>	
			<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			727.905		54.622
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	2	-41.914		-54.464	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	0		0	
Investeringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	0		0	
Vervreemdingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	0		0	
Uitgegeven leningen u/g	3	0		0	
Aflossing leningen u/g	3	0		0	
Investeringen in overige financiële vaste activa	3	0		0	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	3	<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-41.914		-54.464
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	0		0	
Aflossing langlopende schulden	10	0		0	
Kortlopend bankkrediet	11	<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			0		0
Mutatie geldmiddelen			685.991		158
Stand geldmiddelen per 1 januari	7		4.025.871		4.025.713
Stand geldmiddelen per 31 december	7		<u>4.711.862</u>		<u>4.025.871</u>
Mutatie geldmiddelen			685.991		158

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.1 Algemeen

Statutaire naam en activiteiten

De statutaire naam van Stichting Bartiméus Onderwijs is voluit Stichting Bartiméus Onderwijs en de statutaire vestigingsplaats is Zeist. Stichting Bartiméus Onderwijs is geregistreerd onder KvK-nummer 67709001. De activiteiten van Stichting Bartiméus Onderwijs bestaan hoofdzakelijk uit het verlenen van Onderwijs.

Groepsverhoudingen en consolidatie

Stichting Bartiméus Onderwijs maakt onderdeel uit van Stichting Bartiméus Sonneheerdt te Zeist. Binnen deze groep heeft Stichting Bartiméus Sonneheerdt de positie van groepshoofd. De groep bestaat verder uit Stichting Accessibility.

De jaarrekening van Stichting Bartiméus Onderwijs is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Bartiméus Sonneheerdt.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op boekjaar 2021, lopend van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Continuïteitsveronderstelling

De verwachting is dat het geheel van de activiteiten van Stichting Bartiméus Onderwijs, waaraan de activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW)*. De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Bij de toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening zijn bekend geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De verdere toelichting op specifieke grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en voor de waardering en resultaatbepaling komt in het hierna volgende aan de orde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de financiële verantwoording vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Het groepshoofd van Stichting Bartiméus Onderwijs is Stichting Bartiméus Sonneheerdt. Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Bartiméus Sonneheerdt, evenals de deelneming die is toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening onder de toelichting op de financiële vaste activa, worden aangemerkt als verbonden partij.

Stichting Bartiméus Sonneheerdt en Stichting Bartiméus Onderwijs hebben de volgende verbonden stichtingen en verenigingen welke niet in de consolidatie betrokken zijn:

- Vereniging van Instellingen voor mensen met een Visuele Beperking (VIVIS), Driebergsestraatweg 44, 3941 ZX Doorn, gezamenlijke bevoegdheid Stichting Bartiméus Sonneheerdt;
- Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Visuele Functiebeperkingen in Zicht, Amersfoortsestraatweg 180, 1272 RR Huizen, gezamenlijke bevoegdheid op persoonlijke titel J.A. Naaktgeboren;
- Vereniging REA College Nederland, Kerkenbos 1003, 6546 BB Nijmegen, gezamenlijke bevoegdheid op persoonlijke titel J.A. Naaktgeboren.
- Samen voor Zeist, Huis ter Heideweg 12, 3705 LZ Zeist, gezamenlijk bevoegd op persoonlijke titel J.A. Naaktgeboren

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn toegelicht in de toelichting op de balans.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen per voorziening:

a. Voorziening uitgestelde beloningen

Deze voorziening betreft de geldwaarde van de (opgebouwde) rechten van werknemers die naar verwachting op een later moment uitbetaald of genoten/ opgenomen worden. Het gaat hierbij onder meer om:

i. jubileumgratificaties,

De eerder genoemde verwachting wordt onder meer beïnvloed door de inschatting van de blijf-kans van werknemers en van het blijven voldoen aan de voorwaarden voor uitbetaling/ genieting. De geldwaarde betreft de opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen en gecorrigeerd voor de inschatting van blijf-kans en het voldoen aan andere voorwaarden.

Verlofrechten (inclusief spaarverlof) zijn tegen de nominale waarde (opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen) verwerkt onder de kortlopende schulden. Met betrekking tot de grondslagen voor de verwerking van de pensioenlasten, wordt verwezen naar het onderdeel 'Grondslagen van resultaatbepaling'.

b. Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening bijzonder verlof Onderwijs betreft de opbouw van uren duurzame inzetbaarheid. De basis voor het vaststellen van de hoogte van deze voorziening zijn het aantal uren die medewerkers van 57 jaar en ouder ultimo 2022 hebben gespaard (uit hoofde van de CAO PO (artikel 8A.4 en 8A.7) in het kader van basis en bijzonder verlof.

c. Voorziening langdurige ziekte

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen. Baten en lasten worden verwerkt in het jaar waarop zij betrekking hebben. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld).

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Pensioenen

Stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Bartiméus Sonneheerdt. De verplichtingen, die voortvloeien uit de rechten van haar personeel, vallend onder de CAO Onderwijs zijn ondergebracht bij de Algemene Pensioen Groep. Bartiméus Sonneheerdt betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraden. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2022 bedroeg de dekkingsgraad bij Algemene Pensioen Groep 118,6%. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. De pensioenfondsen verwachten hieraan te kunnen voldoen en voorzien geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Bartiméus Sonneheerdt heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de Algemene Pensioen Groep, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Bartiméus Sonneheerdt heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de financiële verantwoording verantwoord. verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Belastingen

Stichting Bartiméus Sonneheerdt is het hoofd van de fiscale eenheid voor omzetbelasting. De verrekening binnen de fiscale eenheid tussen Stichting Bartiméus Sonneheerdt en haar dochtermaatschappijen vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

2.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

2.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

De zorginstelling Stichting Bartimeus Sonneheerdt is bestuurder van Stichting Bartimeus Onderwijs. De directie van Stichting Bartimeus Onderwijs valt niet onder de WNT daar zij niet belast is met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of de gehele instelling. De leden van de raad van bestuur van Stichting Bartimeus Sonneheerdt worden niet door Stichting Bartimeus Onderwijs bezoldigd, derhalve wordt de beloning hier niet opgenomen. De WNT- verantwoording inzake Stichting Bartiméus Sonneheerdt is opgenomen in de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening van Stichting Bartiméus Sonneheerdt waarin WNT-verantwoording is opgenomen, inclusief verwijzing waar deze jaarrekening is gepubliceerd.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfs- middelen	vaste bedrijfs- middelen in uitvoering/ vooruit betaald op materiële vaste activa	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022						
- aanschafwaarde	103.883	1.281.926	128.016	0	0	1.513.825
- cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	103.883	1.060.022	112.644	0	0	1.276.549
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>0</u>	<u>221.904</u>	<u>15.372</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>237.276</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	41.914	0	0	0	41.914
- herwaarderingsen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	73.444	7.429	0	0	80.873
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>-31.530</u>	<u>-7.429</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-38.959</u>
Stand per 31 december 2022						
- aanschafwaarde	103.883	1.323.840	128.016	0	0	1.555.739
- cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	103.883	1.133.466	120.073	0	0	1.357.422
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>0</u>	<u>190.374</u>	<u>7.943</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>198.317</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	10,0%	5-33,33%			

Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 302.200 (2021: € 341.159.) aan vaste activa opgenomen waarvan Stichting Bartiméus Onderwijs alleen het economisch eigendom heeft.

5. Vorderingen

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 0; 2021: € 4.494).

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Vorderingen op handelsdebiteuren	0	27.135
Vorderingen op Ministerie OCW/EZ	0	879.349
Overige vorderingen	14.079	7.149
Overlopende activa	80.239	75.101
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u>94.318</u>	<u>988.734</u>

7. Liquide middelen

In de liquide middelen zijn geen deposito's begrepen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Bankrekeningen	4.711.862	4.025.871
Kassen	0	0
Totaal liquide middelen	<u>4.711.862</u>	<u>4.025.871</u>

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Wettelijke en statutaire reserve

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2022</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2022</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve (publiek)	1.077.748	-338.137	0	739.611
Totaal wettelijke en statutaire reserve	<u>1.077.748</u>	<u>-338.137</u>	<u>0</u>	<u>739.611</u>

De Algemene Reserve (publiek) is een publieke reserve die wordt opgebouwd uit overschotten c.q. tekorten obv toegekende overheidsmiddelen en hiermee corresponderende kosten.

Bestemmingsreserve

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2022</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2022</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve:				
AOB -ondersteuningsbudget (publiek)	1.060.478	222.906	0	1.283.384
Reservering projectuitgaven (privaat)	39.060	0	0	39.060
Reservering verduurzaming school Zeist	155.820	-155.820	0	0
Totaal bestemmingsreserve	<u>1.255.358</u>	<u>67.086</u>	<u>0</u>	<u>1.322.444</u>

Ondersteuningsbudget Onderwijs betreft een reserve voor de dekking van kosten van visueel beperkte leerlingen die regulier onderwijs volgen.

De reservering projectuitgaven betreft interne onderwijsprojecten.

Reservering verduurzaming school Zeist betreft de vergoeding van de Gemeente Zeist voor aanschaf van zonnepanelen.

Overige reserves

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2022</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2022</u>
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Algemeen reserve (privaat)	1.195.403	-242.939	0	952.464
Totaal overige reserves	<u>1.195.403</u>	<u>-242.939</u>	<u>0</u>	<u>952.464</u>

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

9. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2022	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€	€
- uitgestelde beloningen	101.716	21.407	0	37.372	85.751
- langdurig zieken	261.440	0	0	148.280	113.160
- duurzame inzetbaarheid	149.317	0	44.855	0	104.462
Totaal voorzieningen	<u>512.473</u>	<u>21.407</u>	<u>44.855</u>	<u>185.652</u>	<u>303.373</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2022
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	223.234
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	80.139
hiervan > 5 jaar	37.914

De voorziening jubileum is voor € 20.775 (2021: € 0,00) gemuteerd voor oprenten en veranderingen in de disconteringsvoet.

Met betrekking tot de voorzieningen gelden nog de volgende toelichtingen:

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,162 %.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0 %.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is in 2018 gevormd op basis van de inschatting van de gespaarde uren. De voorziening is gekapitaliseerd tegen het uurloon rekening houdend met een opslag voor sociale lasten, een vertrekans van 7% en een eigen bijdrage van 40% / 50%.

11. Kortlopende schulden

Voor de specificatie van de schulden uit hoofde van financieringsoverschot verwijzen wij naar de toelichting op de post "Vorderingen".

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij ABN Bank N.V. bedraagt per 31 december 2022 € 2,5 mln (2021: € 2,5 mln) en de rente EURIBOR plus 1,5%.

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Schulden aan groepsmaatschappijen	477.443	333.739
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	62.328	81.864
Belastingen en premies sociale verzekeringen	478.670	392.528
Schulden terzake van pensioenen	125.563	122.866
Overige schulden:		
- Nog te betalen salarissen	16.237	8.131
- Overige nog te betalen kosten	114.619	19.290
Totaal overige schulden	<u>130.856</u>	<u>27.421</u>
Overige passiva:		
- Vakantiegeld	376.003	234.983
- Vooruitontvangen opbrengsten	34.712	17.498
- Diversen	1.029	0
Totaal overige passiva	<u>411.744</u>	<u>252.481</u>

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

13.. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale eenheid

Stichting Bartiméus Onderwijs maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Stichting Bartiméus Sonneheerd en Stichting Accessibility en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2022 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 130.879 (2021: € 216.992).

Huurverplichtingen

De met derden aangegane meerjarige huurverplichtingen van onroerende zaken betreffen:

Onroerende zaak	<u>Geschatte</u>	<u>Omvang</u>	<u>Omvang</u>	<u>Einddatum</u>
	<u>jaarhuursom</u>	<u>verplichting</u>	<u>verplichting</u>	<u>huurcontract</u>
	2023 in €	2 - 5 jaar in €	> 5 jaar in €	
Huurverplichting van gebouwen	404.586	421.482		
<i>Totaal</i>	<i>404.586</i>	<i>421.482</i>	<i>0</i>	

Stichting Bartiméus Onderwijs heeft geen contracten voor onbepaalde tijd afgesproken. Stichting Bartiméus Onderwijs heeft voor de locaties in Zeist en Doorn een huurovereenkomst met Stichting Bartiméus Sonneheerd

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BATEN

19. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Subsidies:		
- Rijkssubsidies (niet zijnde baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening)	14.871.106	14.061.668
- Overige loonkostensubsidies	2.942	180.583
- Overige subsidies	132	0
Overige opbrengsten:		
- Opbrengsten uit eigen bijdragen van cliënten	13	3.975
- Opbrengsten diensten aan andere organisaties en detachering	19.841	218.399
Totaal	<u>14.894.033</u>	<u>14.464.625</u>

LASTEN

21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Kosten personeel niet in loondienst:		
- Kosten ingehuurd personeel/ uitzendkrachten	234.854	273.175
Totaal	<u>234.854</u>	<u>273.175</u>

22. Lonen en salarissen

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Lonen en salarissen	6.989.624	5.943.092
Totaal	<u>6.989.624</u>	<u>5.943.092</u>
Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:		
Onderwijs	112	108
	<u>112</u>	<u>108</u>
Toelichting		
De personeelskosten zijn hoger ten opzichte van 2021 als gevolg van de CAO ontwikkeling en een verhoging van het aantal personeelsleden.		

23. Sociale lasten

De sociale lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Sociale lasten	1.189.140	1.105.243
Totaal	<u>1.189.140</u>	<u>1.105.243</u>

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

24. Pensioenlasten

De pensioenlasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Pensioenpremies	1.098.703	1.051.924
Totaal	<u>1.098.703</u>	<u>1.051.924</u>

25. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	80.874	85.105
Totaal afschrijvingen	<u>80.874</u>	<u>85.105</u>

28. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	52.535	54.622
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	106.418	84.982
Overige personeelskosten	221.861	145.129
Algemene kosten	4.775.389	4.445.638
Huur en leasing	640.332	623.007
Onderhoudskosten	18.293	2.093
Energiekosten	0	0
Totaal overige bedrijfskosten	<u>5.814.829</u>	<u>5.355.471</u>

35. Honoraria accountant

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	18.456	10.303
2. Overige controlewerkzaamheden (w.o. productie-verantwoordings etc.)	0	3.025
3. Fiscale advisering	0	0
4. Niet-controlediensten	0	0
	<u>18.456</u>	<u>13.328</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2022 (2021) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2022 (2021), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2022 (2021) zijn verricht.

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De zorginstelling Stichting Bartimeus Sonneheerdt is bestuurder van Stichting Bartimeus Onderwijs. De directie van Stichting Bartimeus Onderwijs valt niet onder de WNT daar zij niet belast is met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of de gehele instelling. De leden van de raad van bestuur van Stichting Bartimeus Sonneheerdt worden niet door Stichting Bartimeus Onderwijs bezoldigd, derhalve wordt de beloning hier niet opgenomen.

Toeziethoudende topfunctionarissen

De toezichthouders worden niet bezoldigd door Stichting Bartimeus Onderwijs.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven bedoelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Het voor Stichting Bartimeus Onderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2022 bedraagt € 154.000.

Deze klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen. Deze uitkomsten zijn als volgt vastgesteld:

Gemiddelde totale baten: 4

Gemiddeld aantal leerlingen: 1

Gewogen aantal onderwijssoorten: 2

Totaal aantal complexiteitspunten: 7

Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 12% en voor overige leden 8% van het bezoldigingsmaximum. Dit wordt berekend naar rato van het dienstverband.

2.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft de financiële verantwoording 2022 van Stichting Bartiméus Onderwijs vastgesteld in de vergadering van 25 mei 2023.

De raad van toezicht van de Stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft de jaarrekening 2022 van Stichting Bartiméus Onderwijs goedgekeurd in de vergadering van 25 mei 2023.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
_____
drs. J.A. Meijers 25-5-2023
Voorzitter Raad van Bestuur

W.G.
_____
drs. J.A. Naaktgeboren RC 25-5-2023
Lid Raad van Bestuur

W.G.
_____
drs. J. Smit 25-5-2023
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.
_____
Prof. dr. R. Willemsen 25-5-2023
Vicevoorzitter / secretaris Raad van Toezicht

W.G.
_____
drs. M. Wiesenekker 25-5-2023

W.G.
_____
drs. M.R.E. Seerden RA RC 25-5-2023

W.G.
_____
P.J.C. Borgdorff 25-5-2023

3 OVERIGE GEGEVENS

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen aparte resultaatbestemming opgenomen. De resultaatbestemming wordt bepaald door de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Bartiméus Sonneheerd.

3.2 Nevenvestigingen

Bartiméus Onderwijs is gevestigd in de volgende nevenvestigingen van Stichting Bartiméus Sonneheerd:

Sub. nr.	Vestigingsnummer	Adres	Plaats
1	6195857	Oude Arnhemse Bovenweg 3	Doorn
2	6195709	Van Renesselaan 30 A	Zeist
3	6195660	Graanweg 1 b	Lochem

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Bartiméus Onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Bartiméus Onderwijs te Zeist gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bartiméus Onderwijs op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bartiméus Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als

leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 1 juni 2023

Van Ree Accountants

q.f.

drs. J. Bergman RA